

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

WYNIKI AKTUALIZACJI

**stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych
w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe
na dzień 1 stycznia 2019 roku**

**Praca wykonana przez
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
na podstawie informacji
z Banku Danych o Lasach**

Sękocin Stary, marzec 2020 r.

Opracował zespół: Stanisław Zajączkowski, Andrzej Talarczyk,
Marcin Myszkowski, Magdalena Kucab

Zdjęcia: Mirosław Sobkowiak
Projekt okładki: Beata Świątnicka-Giluk
Projekt graficzny: Beata Świątnicka-Giluk
Korekta: Ewa Moczarska

05-410 Józefów
ul. gen. Sikorskiego 7b
tel. 22 357 84 18
www.oficinaforest.pl

Druk i oprawa: Z.G. TAURUS

Publikacja została wydrukowana
na papierze ekologicznym Nautilus Classic
wyprodukowanym w 100% z makulatury.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE 7

II. METODYKA 8

1. Ogólna informacja o wcześniejszych aktualizacjach dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe 8
2. Stan zebranej dokumentacji urzędniowej w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe 8
3. Szacowanie intensywności użytkowania głównego na potrzeby aktualizacji stanu lasu 9

III. LASY PRYWATNE 11

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 12
  - 1.1. Typy siedliskowe lasu 12
  - 1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 15
  - 1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 18
2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 20
  - 2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 20
  - 2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 20
  - 2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 25
  - 2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 26
  - 2.5. Wybrane cechy drzewostanów 27
  - 2.6. Użytkowanie lasu 28

IV. LASY GMINNE 29

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 30
  - 1.1. Typy siedliskowe lasu 30
  - 1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 33
  - 1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 37
2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 38
  - 2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 38
  - 2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 41
  - 2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 43
  - 2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 44
  - 2.5. Wybrane cechy drzewostanów 45
  - 2.6. Użytkowanie lasu 46

V. LASY SKARBU PAŃSTWA W PARKACH NARODOWYCH 47**1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 48**

- 1.1. Typy siedliskowe lasu 48
- 1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 51
- 1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 55

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 57

- 2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 57
- 2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 59
- 2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 61
- 2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 62
- 2.5. Wybrane cechy drzewostanów 63
- 2.6. Użytkowanie lasu 64

VI. LASY W ZASOBIE WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA 65**1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 66**

- 1.1. Typy siedliskowe lasu 66
- 1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 68
- 1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 72
- 1.4. Użytkowanie lasu 74

VII. INNE LASY SKARBU PAŃSTWA 75**1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 76**

- 1.1. Typy siedliskowe lasu 76
- 1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 79
- 1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 83

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 85

- 2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 85
- 2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 87
- 2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 89
- 2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 90
- 2.5. Wybrane cechy drzewostanów 91
- 2.6. Użytkowanie lasu 92

VIII. RAZEM LASY POZA ZARZĄDEM PGL LASY PAŃSTWOWE 93**1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 94**

- 1.1. Typy siedliskowe lasu 94
- 1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 97
- 1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 101

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 103

- 2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 103
- 2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 105
- 2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 107
- 2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 108
- 2.5. Wybrane cechy drzewostanów 109
- 2.6. Użytkowanie lasu 110

IX. ZAKOŃCZENIE 111**Wykaz skrótów**

- BDL – Bank Danych o Lasach
 BP – budowa przerębowa
 BULiGL – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
 GUS – Główny Urząd Statystyczny
 KDO – klasa do odnowienia
 KO – klasa odnowienia
 PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
 LP – Lasy Państwowe
 PAN – Polska Akademia Nauk
 SILP – System Informatyczny Lasów Państwowych
 SP – Skarb Państwa
 WISL – wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasów
 ZWRSP – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

I. WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie przedstawia wyniki aktualizacji powierzchni leśnej i zasobów drzewnych według stanu na dzień 1 stycznia 2019 r. dla lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe, tj. dla lasów następujących form własności:

- 1) lasy prywatne – rozdział III,
- 2) lasy gminne – rozdział IV,
- 3) lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych – rozdział V,
- 4) lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa – rozdział VI,
- 5) inne lasy Skarbu Państwa – rozdział VII.

W dokumencie przedstawiono także łączne dane dotyczące wszystkich lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe – rozdział VIII.

Niniejsza aktualizacja stanu lasów wymienionych wyżej form własności – po raz czwarty w formie oddzielnej publikacji – została wykonana przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

W odróżnieniu od wyników, które uzyskuje się w następstwie bieżących prac urzędniowych, wyniki aktualizacji pozwalają przedstawić stan lasów poszczególnych form własności wyprowadzony na jedną datę, co ułatwia dokonywanie analiz stanu zasobów drzewnych, trendów ich zmian oraz możliwości użytkowania głównego (pozyskania drewna).

Forma niniejszego opracowania nawiązuje do publikacji danych z aktualizacji dla lasów w zarządzie Lasów Państwowych, wykonywanej w ramach umowy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych na rozbudowę i prowadzenie Banku Danych o Lasach. Publikacja ta jest jednocześnie kontynuacją aktualizacji wykonanych przez BULiGL dla lasów poza zarządem PGL Lasy Pań-

stwowe według stanu na 1 stycznia lat 2014, 2015, 2016, 2017 oraz 2018. Ich podstawowe dane dotyczące lasów poszczególnych form własności, zwłaszcza co do struktury powierzchniowo-miąższościowej według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, są udostępniane w portalu internetowym Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl).

Aktualizacja dla lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe, w odróżnieniu od aktualizacji stanu lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe, jest przeprowadzana na podstawie niepełnych danych zarówno w zakresie dotyczącym opisu stanu lasu, jak i realizowanego użytkowania głównego (rębnego i przedrębego). Dlatego przy opracowywaniu wyników były niezbędne odpowiednie uogólnienia, a dokładność aktualizacji stanu lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe jest wyraźnie mniejsza niż dla lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe.

Aktualnie w BDL zgromadzono dane urzędniowe dla lasów poza PGL Lasy Państwowe o powierzchni 1 853 866 ha, tj. 86,6% ogólnej powierzchni tych lasów raportowanej przez GUS (Leśnictwo 2019). Powierzchnię tę w poszczególnych formach własności, w stosunku do całkowitej powierzchni lasów według danych GUS, przedstawia tabela I-1.

Stan lasów, dla których nie zgromadzono w BDL dokumentacji urzędniowej, został określony w sposób szacunkowy na podstawie danych z zebranej dokumentacji urzędniowej dla obszarów o powierzchni odpowiedniej do brakujących danych, znajdujących się najbliżej obszarów leśnych danej formy własności z brakującymi danymi. Wynika to z założenia, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem lasu a bliskością geograficzną obszarów leśnych, zwłaszcza w ramach lasów określonej formy własności.

Tabela I-1. Powierzchnia lasów z dokumentacją urzędniową zgromadzoną w Banku Danych o Lasach w stosunku do powierzchni lasów według danych GUS

Forma własności lasów	Powierzchnia lasów w zasobach BDL w ha	Powierzchnia lasów według GUS w ha	Udział w % [2:3]
1	2	3	4
Prywatne	1 578 818	1 788 375	88,3
Gminne	57 310	84 376	67,9
Skarbu Państwa w zarządzie parków narodowych	177 927	185 702	95,8
W ZWRSP	4 600	27 607	16,7
Inne Skarbu Państwa*	35 211	54 268	64,9
Razem	1 853 866	2 140 328	86,6

* Razem z innymi publicznymi (zwłaszcza – lasami doświadczalnymi wydziałów leśnych).

II. METODYKA

1. Ogólna informacja o wcześniejszych aktualizacjach dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Aktualizacja stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w lasach pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe do czasu zbudowania Banku Danych o Lasach albo w ogóle nie była przeprowadzana (w lasach parków narodowych, innych Skarbu Państwa i w Zasiębie Własności Rolnej Skarbu Państwa), albo była wykonywana nieregularnie i w sposób uproszczony w stosunku do aktualizacji realizowanej w lasach w zarządzie PGL Lasy Państwowe (w lasach prywatnych i gminnych).

W latach 2014–2015 aktualizacja dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe ograniczała się do sporządzenia zestawień tabelarycznych zamieszczanych w portalu internetowym Banku Danych o Lasach. Wyniki aktualizacji stanu lasów poza PGL LP za 2016, 2017 i 2018 rok zostały przedstawione w publikacji analitycznej do tej.

Wcześniej przeprowadzane aktualizacje dla lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe to aktualizacje wykonywane dla lasów gminnych i prywatnych traktowanych łącznie. Były one przeprowadzane nieregularnie i polegały tylko na prostej agregacji wielkości zawartych w uproszczonych planach urządzenia lasu, a dokładniej w tabelach powierzchniowo-miąższościowych według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, a także według typów siedliskowych lasu. Nie uwzględniały zatem wykonanego użytkowania głównego (rębny i przedrębny) ani przesunięć między klasami wieku oraz odkładającego się przyrostu miąższości. W ramach tych aktualizacji były również zestawiane zadania z zakresu użytkowania głównego.

Pierwsza taka aktualizacja w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa (gminnych i prywatnych) została wykonana według stanu na dzień 1 stycznia 1979 r., a następnie według stanu na 1 stycznia następujących lat: 1985, 1990, 1995, 1996, 1997 i 1999.

Najważniejsze ogólne informacje dotyczące lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa (razem lasów prywatnych i gminnych) zawarte w wyżej wymienionych aktualizacjach przedstawiono w tabeli II-1.

Po roku 1999 (do 2013 r.) aktualizacje stanu lasów prywatnych i gminnych nie były wykonywane z uwagi na brak środków finansowych.

2. Stan zebranej dokumentacji urzędzeniowej w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe

W odróżnieniu od aktualizacji stanu lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe, która jest opracowywana na podstawie corocznie aktualizowanych danych urzędzeniowych ze wszystkich nadleśnictw, aktualizacja stanu powierzchni i zasobów drzewnych dla lasów pozostających poza Lasami Państwowymi jest wykonywana na podstawie niepełnych danych, w części z nieaktualnej już dokumentacji urzędzeniowej.

Stan zgromadzonej w BDL dokumentacji urzędzeniowej dla lasów poszczególnych form własności można ogólnie przedstawić przede wszystkim na podstawie jej kompletności i aktualności. Kompletność i aktualność zgromadzonej dokumentacji urzędzeniowej według stanu na 1 stycznia 2019 r. prezentuje tabela II-2.

Z tabeli tej wynika, że dotychczas w BDL zgromadzono dane urzędzeniowe dla 86,6% ogólnej po-

Tabela II-1. Powierzchnia oraz zasoby drzewne w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

Rok aktualizacji	Zasoby leśne		Zasobność w m ³ /ha	Przeciętny wiek w latach	Sumy etatów (przec./rok) w użytkowaniu		
	pow. leśna w tys. ha	miąższość ogółem w mln m ³ brutto			rębny	przedrębny	razem
1	2	3	4	5	6	7	8
1979	1 579,3	132,9	84	35	1 505,7	700,2	2 205,9
1985	1 535,8	147,4	96	36	1 497,3	875,5	2 372,8
1990	1 516,7	152,5	101	36	1 467,9	929,4	2 397,3
1995	1 568,1	169,5	108	37	1 579,7	1 105,6	2 675,3
1996	1 570,1	176,4	112	37	1 534,6	1 099,5	2 634,1
1997	1 574,2	181,3	115	39	1 749,9	1 054,6	2 804,5
1999	1 590,6	188,6	119	40	1 752,1	1 136,4	2 888,5

Tabela II-2. Kompletność i stan dokumentacji urzędzeniowej zgromadzonej w BDL dla lasów poszczególnych form własności

Wyszczególnienie		Powierzchnia w ha / udział względem powierzchni według GUS w %					
		parki narodowe	ZWRSP	inne SP	gminne	prywatne	razem
Według GUS	1.01.2019 r.* udział	185 702 100,0	27 607 100,0	54 268 100,0	84 376 100,0	1 788 375 100,0	2 140 238 100,0
W BDL	aktualne** udział	157 791 85	1 600 5,8	31 010 57,2	27 126 32,1	996 752 55,8	1 214 279 56,7
	nieaktualne*** udział	20 136 10,8	3 000 10,9	4 201 7,7	30 184 35,8	582 066 32,5	639 587 29,9
	razem udział	177 927 95,8	4 600 16,7	35 211 64,9	57 310 67,9	1 578 818 88,3	1 853 866 86,6
Brak	1.01.2019 r.* udział	7 775 4,2	23 007 83,3	19 057 35,1	27 066 32,1	209 557 11,7	286 462 13,4

* Dane według GUS na 31.12.2018 r. przyjęto jako stan na 1.01.2019 r.

** Dane aktualne – stan urzędzeniowy od 1.01.2009 r. (w przypadku parków narodowych od 1.01.1999 r.).

*** Dane nieaktualne – stan urzędzeniowy z wcześniejszych lat.

wierzchni lasów pozostających poza zarządem PGL LP, przy zróżnicowaniu tego udziału w zależności od formy własności od 16,7% (lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa) do 95,8% (lasy w parkach narodowych). Natomiast w przypadku zajmujących największą powierzchnię lasów prywatnych dane urzędzeniowe zgromadzone dla 88,3% ich sumarycznej powierzchni.

Znajdujące się w BDL dane o lasach poza PGL LP pochodzą z dokumentacji urzędzeniowej sporządzonej w znacznie dłuższym okresie niż 10-letni okres obowiązywania planów. Dokumentacje te były wykonywane na podstawie niejednakowych warunków zamówienia oraz przez dużą liczbę podmiotów (głównie prywatnych), często niedysponujących wystarczającymi umiejętnościami z zakresu urządzania lasu, a także ograniczonymi możliwościami w zakresie tworzenia i korzystania z oprogramowania wspomagającego tworzenie uproszczonych planów urzędzenia lasu.

Z wyżej wymienionych względów zebrana w BDL dokumentacja charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem pod względem zarówno jakości, jak i układu oraz treści. Słabą merytorycznie stroną opracowań, utrudniającą aktualizację stanu lasu, są niejednokrotnie także usterki lub braki w opisie taksacyjnym drzewostanów, w tym we wskazaniach gospodarczych dotyczących wielkości planowanego użytkowania rębego i przedrębego, a także rozbieżności pomiędzy powierzchnią lasów ujętą w uproszczonych planach urzędzenia lasu a ewidencyjną powierzchnią gruntów leśnych. Mankamentem jest również ograniczenie lub całkowity brak dostępu do wykazu rozbieżności między stanem faktycznym a ewidencyjnym.

3. Szacowanie intensywności użytkowania głównego na potrzeby aktualizacji stanu lasu

Z punktu widzenia aktualizacji stanu lasu bardzo istotną kwestią jest znajomość wielkości realizowanego użytkowania głównego (rębego oraz przedrębego). Wielkość ta decyduje bowiem o relacjach pomiędzy wielkościami użytkowania głównego i bieżącego przyrostu miąższości, a w konsekwencji o kształtowaniu się w kolejnych latach wielkości zasobów drzewnych.

Z powodu braku wystarczająco wiarygodnych informacji dotyczących wielkości realizowanego użytkowania rębego i przedrębego w poszczególnych obiektach leśnych – wielkości wykonywanego użytkowania w lasach poza PGL Lasy Państwowe (z wyjątkiem lasów w parkach narodowych) oszacowano, przyjmując jako poziom porównawczy dane dotyczące intensywności użytkowania głównego z wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów wszystkich form własności. Jednak z uwagi na stosunkowo małą dokładność określania tych danych (poza lasami prywatnymi), intensywność użytkowania głównego w lasach: w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, innych lasach Skarbu Państwa oraz gminnych oszacowano łącznie z lasami prywatnymi, przy czym dla lasów gminnych (z uwagi na specyfikę tych lasów) przyjęto nieco niższe wskaźniki użytkowania rębego. Konsekwencją takiego podejścia było przyjęcie w pierwszych latach aktualizacji stanu lasów poza PGL Lasy Państwowe następujących wskaźników intensywności użytkowania głównego (w procentach zasobów drzewnych w przeliczeniu na 10 lat), w podziale na użyt-

kowanie rębne i przedrębne dla lasów poszczególnych form własności:

- ◆ lasy prywatne, w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, inne Skarbu Państwa (bez lasów doświadczalnych uczelni wyższych oraz lasów PAN): 5,0% – w użytkowaniu rębnym oraz 8,0% – w użytkowaniu przedrębnym;

- ◆ lasy gminne: 4,0% – w użytkowaniu rębnym oraz 8,0% w użytkowaniu przedrębnym;

- ◆ lasy w parkach narodowych: 0,4% – w użytkowaniu rębnym oraz 4,0% – w użytkowaniu przedrębnym (głównie na podstawie danych o użytkowaniu publikowanych przez GUS w dziesięcioleciu 2003–2012).

Dla lasów doświadczalnych uczelni wyższych oraz lasów PAN użytkowanie rębne i przedrębne przyjmowano według wskazań gospodarczych zawartych w planach urządzenia lasu.

Wyżej wymienione wskaźniki użytkowania mogą być w następnych latach (np. co kilka lat) modyfikowane w miarę uzyskiwania coraz bardziej miarodajnych informacji dotyczących intensywności użytkowania głównego oraz wielkości bieżącego przyrostu miąższości, a także różnicowane między lasami różnych form własności.

III. LASY PRYWATNE

Wśród lasów poza PGL LP największy obszar zajmują lasy prywatne. Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2018 r. ich powierzchnia w kraju wynosi 1 788 375 ha według GUS (Leśnictwo 2019), co stanowi około 19,3% powierzchni wszystkich lasów w Polsce. W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania urzędniowe dla lasów prywatnych o powierzchni 1 578 818 ha, tj. 88,3% powierzchni lasów prywatnych w kraju, w tym:

- ◆ dane z aktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 996 752 ha (55,8%);

- ◆ dane z nieaktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 582 066 ha (32,5%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urzędniowego zostały w BDL uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość grubizny brutto ogółem (odpowiednio w ha i tys. m³) oraz procentowy udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu w lasach prywatnych przedstawiają tabele III-1 i III-2, natomiast procentowy układ siedlisk według zasięgów województw – tabela III-3. Dodatkowo procentowy

udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek III-1.

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: bór mieszanany świeży (BMśw) oraz bór świeży (Bśw), zajmujące odpowiednio 27,0% i 26,1% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 59,0%, lasowe – 35,6%, olsowe – 5,4% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 82,9%, wyżynnych – 8,0%, a górskich – 9,1% powierzchni leśnej.

Tabela III-1. Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy prywatne

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		gruntów leśnych niezależnych	Powierzchnia w %									ogółem gruntów leśnych
	ha	%		gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku									
				I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bs	6 442	0,4	6,5	5,1	18,5	41,8	18,0	8,0	1,6	0,5		93,5	100,0
Bśw	470 092	26,1	3,6	10,5	16,5	33,9	22,8	9,8	2,4	0,4	0,1	96,4	100,0
Bw	19 646	1,1	5,4	7,5	15,5	20,4	30,6	16,4	3,7	0,4	0,1	94,6	100,0
Bb	2 627	0,1	22,9	1,5	12,0	26,7	20,6	8,5	1,8	0,8	5,2	77,1	100,0
BMśw	482 828	27,0	3,8	13,0	14,6	28,2	26,8	10,3	2,5	0,5	0,3	96,2	100,0
BMw	53 560	3,0	5,0	9,4	17,0	22,2	27,9	14,6	3,0	0,5	0,4	95,0	100,0
BMb	2 794	0,2	12,0	4,9	16,8	28,6	22,8	7,6	2,9	0,8	3,6	88,0	100,0
LMśw	195 788	10,9	3,3	10,4	11,9	21,0	29,7	12,7	3,5	1,1	6,4	96,7	100,0
LMw	48 064	2,7	7,3	8,8	14,6	26,9	25,8	7,2	1,0	0,4	8,0	92,7	100,0
LMb	3 667	0,2	11,7	3,9	26,8	29,0	17,6	5,9	1,4	0,2	3,5	88,3	100,0
Lśw	81 884	4,6	2,7	7,4	10,7	23,0	27,4	14,6	3,9	2,7	7,6	97,3	100,0
Lw	20 888	1,2	6,4	7,5	13,1	23,7	27,2	9,4	1,7	1,4	9,6	93,6	100,0
OI	87 003	4,9	9,5	9,0	15,0	28,1	33,0	5,1	0,3			90,5	100,0
OIJ	6 687	0,4	5,9	5,0	10,7	23,3	32,4	9,2	1,9	0,5	11,1	94,1	100,0
LI	2 053	0,1	18,3	5,8	11,3	15,2	23,5	8,3	3,7	8,0	5,9	81,7	100,0
BMwyż	5 034	0,3	3,0	6,4	10,9	27,6	29,5	12,5	3,4	0,8	5,9	97,0	100,0
LMwyż	23 965	1,3	1,9	3,7	8,4	17,2	33,5	18,3	3,7	1,5	11,8	98,1	100,0
Lwyż	109 996	6,2	1,9	4,4	8,4	16,7	34,5	18,8	3,5	1,2	10,6	98,1	100,0
OIJwyż	1 147	0,1	4,4	4,3	25,5	37,6	22,3	2,4	0,3		3,2	95,6	100,0
Lwyż	899	0,1	8,5	5,5	26,8	25,3	20,0	3,9	1,0	1,8	7,2	91,5	100,0
BWG	2 401	0,1	6,9	3,7	6,5	19,8	8,2	10,5	17,4	21,2	5,8	93,1	100,0
BG	1 316	0,1	8,3	1,1	16,6	24,2	32,5	6,7	0,6	4,7	5,3	91,7	100,0
BMG	10 453	0,6	3,3	8,4	8,5	16,3	16,9	6,6	3,5	7,1	29,4	96,7	100,0
LMG	42 677	2,4	2,7	5,0	8,2	20,1	31,6	12,7	3,2	1,6	14,9	97,3	100,0
LG	104 365	5,8	2,2	2,4	7,6	18,5	32,6	16,4	4,6	1,8	13,9	97,8	100,0
OIJG	641		7,8	5,3	47,2	23,6	9,5	3,1	0,5		3,0	92,2	100,0
LIG	1 458	0,1	10,6	4,0	33,6	31,3	10,8	2,1	1,9	1,1	4,6	89,4	100,0
RAZEM	1 788 375	100,0	3,9	9,6	13,7	26,7	27,3	11,4	2,8	0,9	3,7	96,1	100,0

Tabela III-2. Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy prywatne

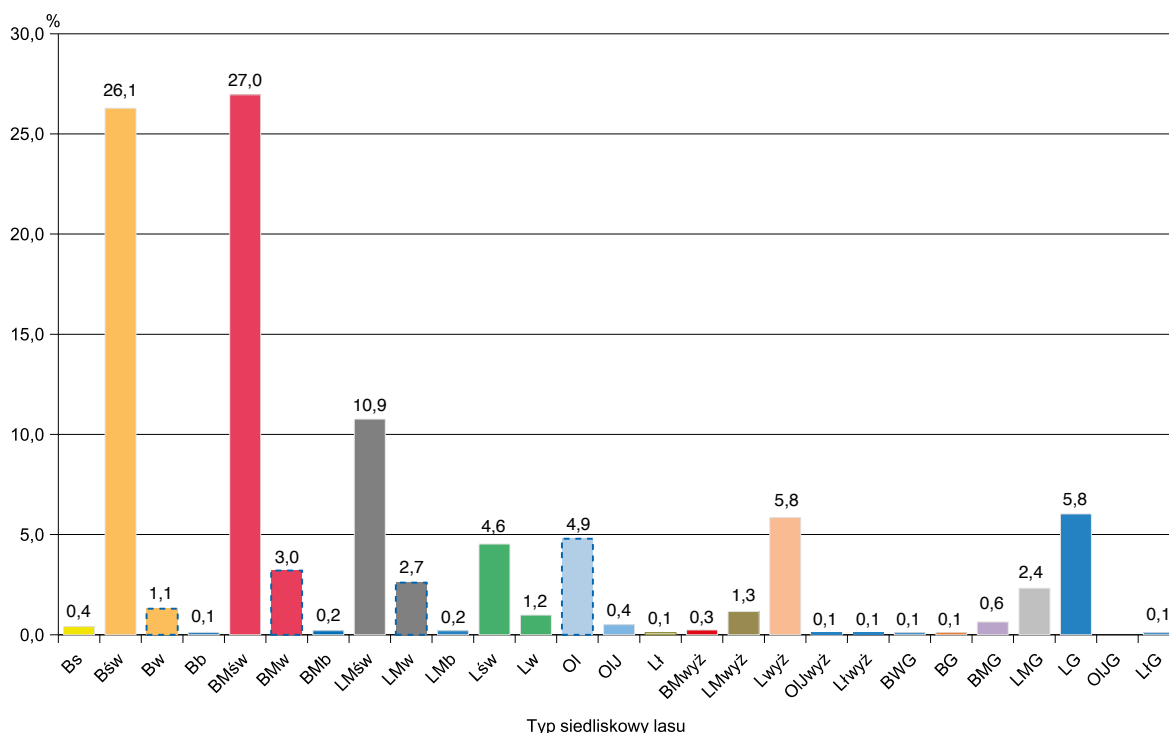
Typ siedliskowy lasu	Miąższość brutto ogółem na gruntach leśnych		Miąższość grubizny brutto w %											ogółem na gruntach leśnych
			na gruntach leśnych niezależnych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										
	tys. m ³	%		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bs	786,1	0,2	0,3		0,5	11,2	48,6	24,7	11,3	2,2	1,2		99,7	100,0
Bśw	87 611,4	23,6	0,2		0,9	9,5	42,4	30,7	12,8	2,9	0,5	0,1	99,8	100,0
Bw	3 558,0	1,0	0,3		0,6	9,0	23,2	40,0	21,9	4,5	0,4	0,1	99,7	100,0
Bb	265,7	0,1	0,4		0,3	10,3	33,4	30,8	14,6	4,1	1,4	4,7	99,6	100,0
BMśw	96 507,7	26,1	0,2		1,3	9,0	35,6	36,0	13,6	3,3	0,7	0,3	99,8	100,0
BMw	10 052,9	2,7	0,3	0,1	0,9	10,8	25,8	36,6	20,3	4,1	0,6	0,5	99,7	100,0
BMb	413,0	0,1	0,5		0,5	11,0	32,7	33,6	12,6	5,1	1,5	2,5	99,5	100,0
LMśw	40 368,8	10,9	0,2	0,1	1,0	7,2	24,3	38,0	17,3	4,8	1,6	5,5	99,8	100,0
LMw	8 554,8	2,3	0,6	0,1	1,5	11,2	32,2	34,7	11,0	1,6	0,6	6,5	99,4	100,0
LMb	531,4	0,1	0,6	0,2	0,9	19,8	35,1	27,0	10,4	3,0	0,5	2,5	99,4	100,0
Lśw	17 240,9	4,7	0,2		0,5	6,0	23,9	32,6	19,9	5,9	4,5	6,5	99,8	100,0
Lw	4 258,5	1,2	0,6	0,1	1,1	9,5	27,3	35,0	13,3	2,6	2,4	8,1	99,4	100,0
OI	15 347,2	4,2	0,6		1,5	11,9	33,7	44,1	7,5	0,5	0,1	0,1	99,4	100,0
OIJ	1 398,8	0,4	0,5	0,1	1,1	7,8	25,8	39,2	13,7	3,1	0,9	7,8	99,5	100,0
LI	375,1	0,1	2,7	0,1	2,0	8,2	18,1	29,9	12,5	5,9	16,3	4,3	97,3	100,0
BMwyż	1 121,7	0,3	0,1	0,1	0,4	6,0	30,9	36,9	15,5	4,2	1,0	4,9	99,9	100,0
LMwyż	6 130,2	1,7	0,1	0,1	0,3	3,9	15,3	38,6	23,3	5,1	2,3	11,0	99,9	100,0
Lwyż	28 093,5	7,6	0,1	0,1	0,6	3,7	14,7	39,8	24,7	4,7	1,9	9,7	99,9	100,0
OIJwyż	233,7	0,1	0,2	0,2	1,0	19,4	42,7	30,3	3,9	0,3		2,0	99,8	100,0
LIwyż	141,4		0,4	0,2	0,8	19,7	28,6	29,7	6,6	2,1	4,2	7,7	99,6	100,0
BWG	434,4	0,1	0,1	0,2		0,8	15,4	8,8	17,2	17,4	31,9	8,2	99,9	100,0
BG	241,0	0,1	0,3		0,1	9,5	25,4	47,4	7,2	0,4	3,4	6,3	99,7	100,0
BMG	2 384,9	0,6	0,2	0,3	0,2	3,8	18,0	21,7	11,5	5,3	8,2	30,8	99,8	100,0
LMG	12 201,7	3,3	0,1	0,2	0,2	3,1	19,2	37,9	17,9	4,2	2,0	15,2	99,9	100,0
LG	31 213,6	8,4	0,1	0,1	0,1	2,4	17,3	38,4	21,0	5,9	2,7	12,0	99,9	100,0
OIJG	83,1		0,5		1,7	39,6	30,7	17,0	6,5	1,1		2,9	99,5	100,0
LIG	219,7	0,1	0,4	0,1	1,4	28,9	35,1	17,3	4,2	5,4	4,2	3,0	99,6	100,0
RAZEM	369 769,2	100,0	0,2	0,1	0,9	7,8	30,6	35,4	15,8	3,8	1,4	4,0	99,8	100,0

Tabela III-3. Struktura powierzchniowa siedlisk według zasięgów województw – lasy prywatne

Województwo	Typ siedliskowy lasu w %																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	LMw	Lm	Lw	OI	OIJ	LJ	BMwyz	LMwyz	Lwyz	Olwyz	Lwyz	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OJG	LIG
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
DOLNOŚLĄSKIE	0,6	28,7	0,2	0,1	16,2	1,3	0,3	10,7	3,0	0,3	3,1	1,6	8,2	0,5	0,3	0,5	14,0	7,8	0,5	0,2			1,3	14,8	7,4	0,5	0,3	100,0
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,2	14,7	1,7	0,4	28,8	4,9	0,3	20,7	4,2	0,1	14,2	0,6	3,0			0,5	1,2	4,5									100,0	
LUBUSKIE	0,1	24,1			39,9	1,0		17,2	3,9	0,1	4,3	3,2	3,8	1,1	1,3												100,0	
ŁÓDZKIE	0,6	39,2	1,0		42,2	2,8	0,1	6,6	1,7		0,8	0,5	4,2	0,2	0,1												100,0	
MAŁOPOLSKIE	1,1	0,1			2,8	0,4		1,3	0,5		0,3	0,2	0,5	0,1	0,1	0,8	4,6	23,6	0,3	0,2	1,1	0,6	4,7	15,8	40,2	0,2	0,5	100,0
MAZOWIECKIE	0,6	41,0	1,7	0,1	30,9	3,6		7,9	3,2	0,1	2,0	1,2	6,3	0,3	0,1		0,8	0,2									100,0	
OPOLSKIE		10,0	0,1		42,1	3,6	0,2	17,5	6,3	0,2	7,7	5,3	1,5	0,7	0,9		1,2	1,9	0,2					0,2	0,4		100,0	
PODKARPACKIE		15,0	1,3	0,1	18,5	3,1		5,8	2,2		1,1	0,6	1,8	0,2	0,1	0,2	1,9	38,9	0,4	0,4				0,2	8,0	0,2	100,0	
PODLASKIE	0,1	31,0	0,6	0,4	28,3	2,6	0,2	13,4	3,5	0,7	4,0	2,1	12,0	1,1													100,0	
POMORSKIE	1,3	40,8	0,4	0,2	31,4	1,4	0,6	16,2	1,4	0,4	3,8	0,5	1,4	0,1	0,1												100,0	
ŚLĄSKIE	0,1	16,7	1,0	0,1	23,6	3,2	0,1	7,5	2,1	0,1	2,4	0,8	1,1	0,1	0,1	1,3	2,0	3,0	0,1		0,3		1,6	11,5	20,9	0,1	0,2	100,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,3	35,3	2,6	0,1	31,0	6,6	0,3	11,9	1,4		2,2	0,3	2,8		0,2	0,8	2,5	1,6							0,1		100,0	
WARMINSKO-MAZURSKIE		9,1	0,2	0,1	22,1	1,6	0,6	25,7	3,6	1,3	19,4	3,7	11,1	1,2	0,3												100,0	
WIELKOPOLSKIE	1,2	45,8	1,4		33,5	2,2		5,5	1,7		2,3	1,2	4,6	0,4	0,2												100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE		7,8	0,3	0,1	26,3	1,7	0,4	31,3	4,9	0,7	14,7	2,8	7,4	1,4	0,2												100,0	
RAZEM	0,4	26,1	1,1	0,1	27,0	3,0	0,2	10,9	2,7	0,2	4,6	1,2	4,9	0,4	0,1	0,3	1,3	6,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	2,4	5,8	0,1	100,0	

Rysunek III-1. Procentowy udział powierzchni lasów według typów siedliskowych lasu – lasy prywatne

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższności drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela III-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela III-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek III-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) w lasach prywatnych według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 1 788 375 ha, w tym:

– grunty zalesione	1 718 038 ha,	tj. 96,1%
– grunty niezalesione	70 337 ha,	tj. 3,9%
	<u>1 788 375 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Natomiast struktura powierzchni leśnej na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących jest następująca:

– gatunki iglaste	1 192 369 ha,	tj. 69,4%
– gatunki liściaste	525 669 ha,	tj. 30,6%
	<u>1 718 038 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Udział powierzchniowy według 40-letnich klas wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	70 337	3,9
I i II klasa wieku (1–40 lat)	416 380	23,3
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	964 890	54,0
V i starsze oraz KO, KDO, BP	336 768	18,8
Razem	1 788 375	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2019 r. ogólna miąższność grubizny brutto na powierzchni leśnej w lasach prywatnych wynosi 369 769,2 tys. m³. Zestawienie miąższności grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele III-4 i III-6.

Z danych, które przedstawia tabela III-4, wynika, że miąższność grubizny brutto na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) w podziale na grunty zalesione i niezalesione przedstawia się następująco:

– grunty zalesione	369 012,9 tys. m ³ ,	tj. 99,8%
– grunty niezalesione	756,3 tys. m ³ ,	tj. 0,2%
	<u>369 769,2 tys. m³,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Tabela III-4. Powierzchniowo-mięższociowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy prywatne

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha (P) / mięższoci gubizny brutto w tys. m ³ (M)																				Ogółem grunty leśne bez zw. z gosp. leśną													
	grunty leśne niezales.	prze-stoje	I						II						III						IV						V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/lys. m ³	% zal.
			a		b		6		7		8		9		10		11		12		13													
			a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19																
P	44 694		22 169	92 220	70 636	65 019	107 227	209 085	165 466	125 256	83 632	46 152	32 273	6 652	18 493	1 044 280	1 088 974	95,9																
M	416,4	68,6	9,4	1 916,2	5 370,6	11 151,5	24 407,5	53 608,8	44 426,3	33 401,3	21 950,4	12 051,0	8 188,8	1 743,4	3 998,7	222 292,5	222 708,9	99,8																
P	1 963		1 138	4 316	4 145	4 560	6 482	10 691	10 648	8 570	4 936	2 673	2 854	1 818	10 851	73 682	75 645	97,4																
M	29,1	42,5	2,5	43,8	238,9	710,3	1 613,1	3 216,7	3 424,2	3 030,6	1 871,5	976,7	933,3	659,3	2 826,1	19 589,5	19 618,6	99,9																
P	2 841		536	964	1 667	2 121	3 532	6 187	12 844	14 247	11 794	6 092	3 884	1 276	9 263	74 407	77 248	96,3																
M	34,3	20,5		2,1	23,2	264,6	977,0	2 421,2	5 234,0	6 267,8	5 244,7	2 627,6	1 664,8	586,9	2 988,3	28 302,7	28 337,0	99,9																
P	49 498		23 843	97 500	76 448	71 700	117 241	225 963	188 958	148 073	100 362	54 917	39 011	9 746	38 607	1 192 369	1 241 867	96,0																
M	479,8	131,6	11,9	1 962,1	5 632,7	12 126,4	26 997,6	59 246,7	53 084,5	42 699,7	29 066,6	15 655,3	10 786,9	2 989,6	7 993,1	270 184,7	270 664,5	99,8																
P	3 113		758	2 403	2 343	1 592	2 392	5 851	10 927	12 503	10 019	5 590	3 927	2 218	7 873	68 396	71 509	95,6																
M	40,7	11,4	1,3	13,1	63,8	171,1	472,9	1 357,3	2 885,7	3 632,9	3 122,3	1 890,1	1 273,1	823,4	1 917,8	17 576,2	17 616,9	99,8																
P	8 464		2 399	7 261	5 185	4 482	5 673	8 985	13 628	16 780	12 282	6 421	5 167	3 341	2 235	93 839	102 303	91,7																
M	139,5	19,2	2,9	60,0	262,9	537,8	1 009,1	1 941,2	3 151,3	4 079,3	3 258,1	1 755,7	1 534,7	1 092,9	448,6	19 153,7	19 293,2	99,3																
P	5		50	433	1 159	2 311	5 622	7 845	6 750	3 484	1 316	252	107	55	3 488	32 877	32 877	100,0																
M		10,3	0,2	7,6	82,3	277,7	969,9	1 518,7	1 445,8	811,4	331,5	61,1	26,1	17,0	467,5	6 027,1	6 027,1	100,0																
P	101		1 379	20 906	28 139	20 181	19 726	25 245	24 532	13 228	4 043	960	336	31	7 114	165 820	165 921	99,9																
M	1,2	24,9	8,9	676,0	2 237,6	2 830,9	3 479,4	4 999,0	5 107,6	2 791,2	850,0	203,0	77,5	5,0	989,0	24 280,0	24 281,2	100,0																
P	9 068		3 208	10 222	9 467	14 273	18 728	25 326	27 880	17 254	6 019	1 500	487	83	5 467	139 914	148 982	93,9																
M	93,8	16,9	38,2	470,2	1 068,1	2 342,1	3 688,1	5 727,9	6 596,2	4 312,9	1 606,5	411,1	157,4	30,2	7 49,9	27 215,7	27 309,5	99,7																
P	35		14	28	71	167	290	441	314	148	83	37	13	8	272	1 886	1 921	98,2																
M	0,9	0,3	0,2	1,1	11,7	32,2	68,8	103,8	67,8	31,6	20,6	8,1	3,8	2,8	42,9	395,7	396,6	99,8																
P	53		114	1 062	3 297	3 985	3 784	3 794	2 374	1 151	614	358	238	185	1 986	22 942	22 995	99,8																
M	0,4	7,9	0,5	45,1	381,5	680,7	752,4	814,7	547,0	285,9	168,0	100,9	79,2	57,0	259,0	4 179,8	4 180,2	100,0																
P	20 839		7 922	42 315	49 661	46 991	56 215	77 487	86 405	64 548	34 376	15 118	10 275	5 921	28 435	525 669	546 508	96,2																
M	276,5	90,9	52,2	1 273,1	4 107,9	6 872,5	10 440,6	16 462,6	19 801,4	15 945,2	9 357,0	4 370,0	3 151,8	2 028,3	4 874,7	98 828,2	99 104,7	99,7																
P	70 337		31 765	139 815	126 109	118 691	173 456	303 450	275 363	212 621	134 738	70 035	49 286	15 667	67 042	1 718 038	1 788 375	96,1																
M	756,3	222,5	64,1	3 235,2	9 740,6	18 998,9	37 438,2	75 709,3	72 885,9	58 644,9	38 423,6	20 025,3	13 938,7	5 017,9	14 667,8	369 012,9	369 769,2	99,8																

Tabela III-5. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy prywatne

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku									razem	ha	%
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
So	P	44 694	114 389	135 655	316 312	290 722	129 784	32 273	6 652	18 493	1 044 280	1 088 974	60,9
	%	4,1	10,5	12,5	29,0	26,7	11,9	3,0	0,6	1,7	95,9	100,0	
Św	P	1 963	5 454	8 705	17 173	19 218	7 609	2 854	1 818	10 851	73 682	75 645	4,2
	%	2,6	7,2	11,5	22,7	25,4	10,1	3,8	2,4	14,3	97,4	100,0	
Jd	P	2 841	1 500	3 788	9 719	27 091	17 886	3 884	1 276	9 263	74 407	77 248	4,3
	%	3,7	1,9	4,9	12,6	35,0	23,2	5,0	1,7	12,0	96,3	100,0	
R-M IGLASTE	P	49 498	121 343	148 148	343 204	337 031	155 279	39 011	9 746	38 607	1 192 369	1 241 867	69,4
	%	4,0	9,8	11,9	27,6	27,1	12,6	3,1	0,8	3,1	96,0	100,0	
Bk	P	3 113	3 161	3 935	8 243	23 430	15 609	3 927	2 218	7 873	68 396	71 509	4,0
	%	4,4	4,4	5,5	11,5	32,8	21,8	5,5	3,1	11,0	95,6	100,0	
Db	P	8 464	9 660	9 667	14 658	30 408	18 703	5 167	3 341	2 235	93 839	102 303	5,8
	%	8,3	9,4	9,4	14,3	29,7	18,3	5,1	3,3	2,2	91,7	100,0	
Gb	P	5	483	3 470	13 467	10 234	1 568	107	55	3 488	32 872	32 877	1,8
	%		1,5	10,6	40,9	31,1	4,8	0,3	0,2	10,6	100,0	100,0	
Brz	P	101	22 285	48 320	44 971	37 760	5 003	336	31	7 114	165 820	165 921	9,3
	%	0,1	13,4	29,1	27,1	22,8	3,0	0,2		4,3	99,9	100,0	
Ol	P	9 068	13 430	23 740	44 054	45 134	7 519	487	83	5 467	139 914	148 982	8,3
	%	6,1	9,0	15,9	29,6	30,3	5,0	0,3	0,1	3,7	93,9	100,0	
Tp	P	35	42	238	731	462	120	13	8	272	1 886	1 921	0,1
	%	1,8	2,2	12,4	38,1	24,0	6,2	0,7	0,4	14,2	98,2	100,0	
Os	P	53	1 176	7 282	7 578	3 525	972	238	185	1 986	22 942	22 995	1,3
	%	0,2	5,1	31,7	33,1	15,3	4,2	1,0	0,8	8,6	99,8	100,0	
R-M LIŚCIASTE	P	20 839	50 237	96 652	133 702	150 953	49 494	10 275	5 921	28 435	525 669	546 508	30,6
	%	3,8	9,2	17,7	24,5	27,5	9,1	1,9	1,1	5,2	96,2	100,0	
RAZEM	P	70 337	171 580	244 800	476 906	487 984	204 773	49 286	15 667	67 042	1 718 038	1 788 375	100,0
	%	3,9	9,6	13,7	26,7	27,3	11,4	2,8	0,9	3,7	96,1	100,0	

Rysunek III-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy prywatne

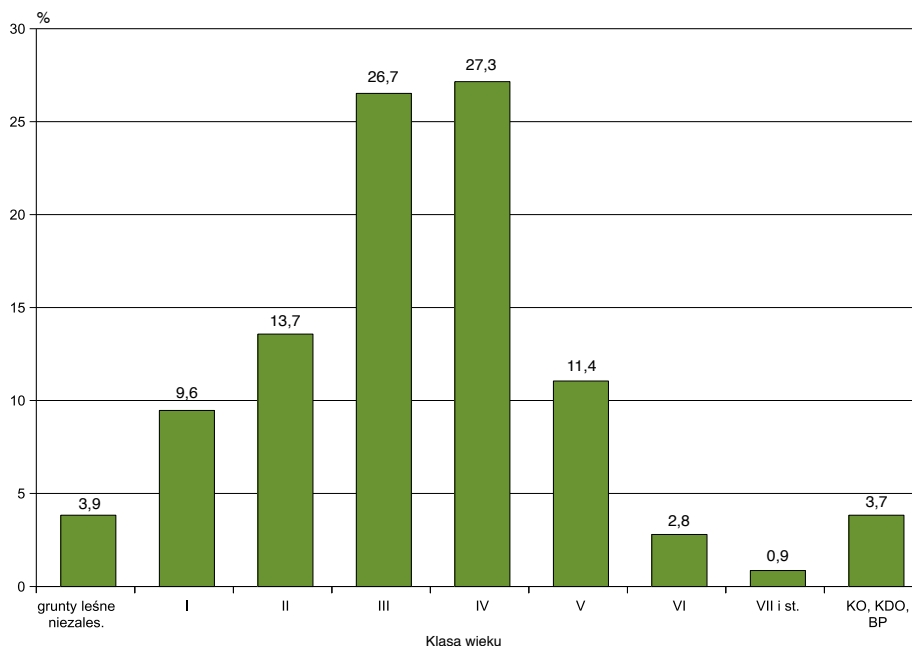

Tabela III-6. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy prywatne

Gatunek panujący	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										tys. m ³	%	
		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
So	M	416,4	68,6	1 925,6	16 522,1	78 016,3	77 827,6	34 001,4	8 188,8	1 743,4	3 998,7	222 292,5	222 708,9	60,2
	%	0,2		0,9	7,4	35,0	34,9	15,3	3,7	0,8	1,8	99,8	100,0	
Św	M	29,1	42,5	46,3	949,2	4 829,8	6 454,8	2 848,2	933,3	659,3	2 826,1	19 589,5	19 618,6	5,3
	%	0,1	0,2	0,2	4,8	24,6	33,0	14,5	4,8	3,4	14,4	99,9	100,0	
Jd	M	34,3	20,5	2,1	287,8	3 398,2	11 501,8	7 872,3	1 664,8	586,9	2 968,3	28 302,7	28 337,0	7,7
	%	0,1	0,1		1,0	12,0	40,5	27,8	5,9	2,1	10,5	99,9	100,0	
R-M IGLASTE	M	479,8	131,6	1 974,0	17 759,1	86 244,3	95 784,2	44 721,9	10 786,9	2 989,6	9 793,1	270 184,7	270 664,5	73,2
	%	0,2		0,7	6,6	31,9	35,4	16,5	4,0	1,1	3,6	99,8	100,0	
Bk	M	40,7	11,4	14,4	234,9	1 830,2	6 518,6	4 952,4	1 273,1	823,4	1 917,8	17 576,2	17 616,9	4,8
	%	0,2	0,1	0,1	1,3	10,4	37,0	28,1	7,2	4,7	10,9	99,8	100,0	
Db	M	139,5	19,2	62,9	800,7	2 950,3	7 230,6	5 013,8	1 534,7	1 092,9	448,6	19 153,7	19 293,2	5,2
	%	0,7	0,1	0,3	4,2	15,3	37,4	26,0	8,0	5,7	2,3	99,3	100,0	
Gb	M		10,3	7,8	360,0	2 488,6	2 257,2	392,6	26,1	17,0	467,5	6 027,1	6 027,1	1,6
	%		0,2	0,1	6,0	41,2	37,5	6,5	0,4	0,3	7,8	100,0	100,0	
Brz	M	1,2	24,9	684,9	5 068,5	8 478,4	7 898,8	1 053,0	77,5	5,0	989,0	24 280,0	24 281,2	6,6
	%		0,1	2,8	20,9	35,0	32,5	4,3	0,3		4,1	100,0	100,0	
Ol	M	93,8	16,9	508,4	3 410,2	9 416,0	10 909,1	2 017,6	157,4	30,2	749,9	27 215,7	27 309,5	7,4
	%	0,3	0,1	1,9	12,5	34,5	39,9	7,4	0,6	0,1	2,7	99,7	100,0	
Tp	M	0,9	0,3	1,3	43,9	172,6	99,4	28,7	3,8	2,8	42,9	395,7	396,6	0,1
	%	0,2	0,1	0,3	11,1	43,5	25,1	7,2	1,0	0,7	10,8	99,8	100,0	
Os	M	0,4	7,9	45,6	1 062,2	1 567,1	832,9	268,9	79,2	57,0	259,0	4 179,8	4 180,2	1,1
	%		0,2	1,1	25,4	37,5	19,9	6,4	1,9	1,4	6,2	100,0	100,0	
R-M LIŚCIASTE	M	276,5	90,9	1 325,3	10 980,4	26 903,2	35 746,6	13 727,0	3 151,8	2 028,3	4 874,7	98 828,2	99 104,7	26,8
	%	0,3	0,1	1,3	11,1	27,1	36,1	13,9	3,2	2,0	4,9	99,7	100,0	
RAZEM	M	756,3	222,5	3 299,3	28 739,5	113 147,5	131 530,8	58 448,9	13 938,7	5 017,9	14 667,8	369 012,9	369 769,2	100,0
	%	0,2	0,1	0,9	7,8	30,6	35,4	15,8	3,8	1,4	4,0	99,8	100,0	

Natomiast struktura miąższości drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących przedstawia się następująco:

– gatunki iglaste	270 184,7 tys. m ³ ,	tj. 73,2%
– gatunki liściaste	98 828,2 tys. m ³ ,	tj. 26,8%
	<u>369 012,9 tys. m³,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Miąższość grubizny brutto, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się zaś następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m ³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	756,3	0,2
Prze- stoje na gruntach zalesionych	222,5	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	32 038,8	8,7
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	244 678,3	66,0
V i starsze oraz KO, KDO, BP	92 073,3	25,0
Razem	369 769,2	100,0

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach prywatnych wynosi 58 lat (por. tabela III-7), natomiast z uwzględnieniem powierzchni leśnej niezalesionej – 56 lat. Najwyższy przeciętny wiek (na powierzchni leśnej zalesionej) wykazują drzewostany bukowe oraz jodłowe (74 lata), natomiast najniższy – drzewostany brzoźowe, osikowe, olchowe i topolowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (57 lat), które zajmują 60,8% ogólnej powierzchni leśnej. W tabeli III-7 przedstawiono ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości grubizny w lasach prywatnych na gruntach leśnych zalesionych.

Tabela III-7. Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy prywatne

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność na grun. leś. zalesionych	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m ³	%	m ³ /ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
So, Md	1 044 280	60,8	222 292,5	60,2	213	57
Św	73 682	4,3	19 589,5	5,3	266	63
Jd	74 407	4,3	28 302,7	7,7	380	74
Bk	68 396	4,0	17 576,2	4,8	257	74
Db, Kl, Wz	93 839	5,5	19 153,7	5,2	204	66
Gb	32 872	1,9	6 027,1	1,6	183	58
Brz	165 820	9,7	24 280,0	6,6	146	46
OI	139 914	8,1	27 215,7	7,4	195	52
Tp	1 886	0,1	395,7	0,1	210	55
Os	22 942	1,3	4 179,8	1,1	182	48
Ogółem	1 718 038	100,0	369 012,9	100,0	215	58

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³ grubizny brutto na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela III-7, a według klas wieku – tabela III-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek III-3.

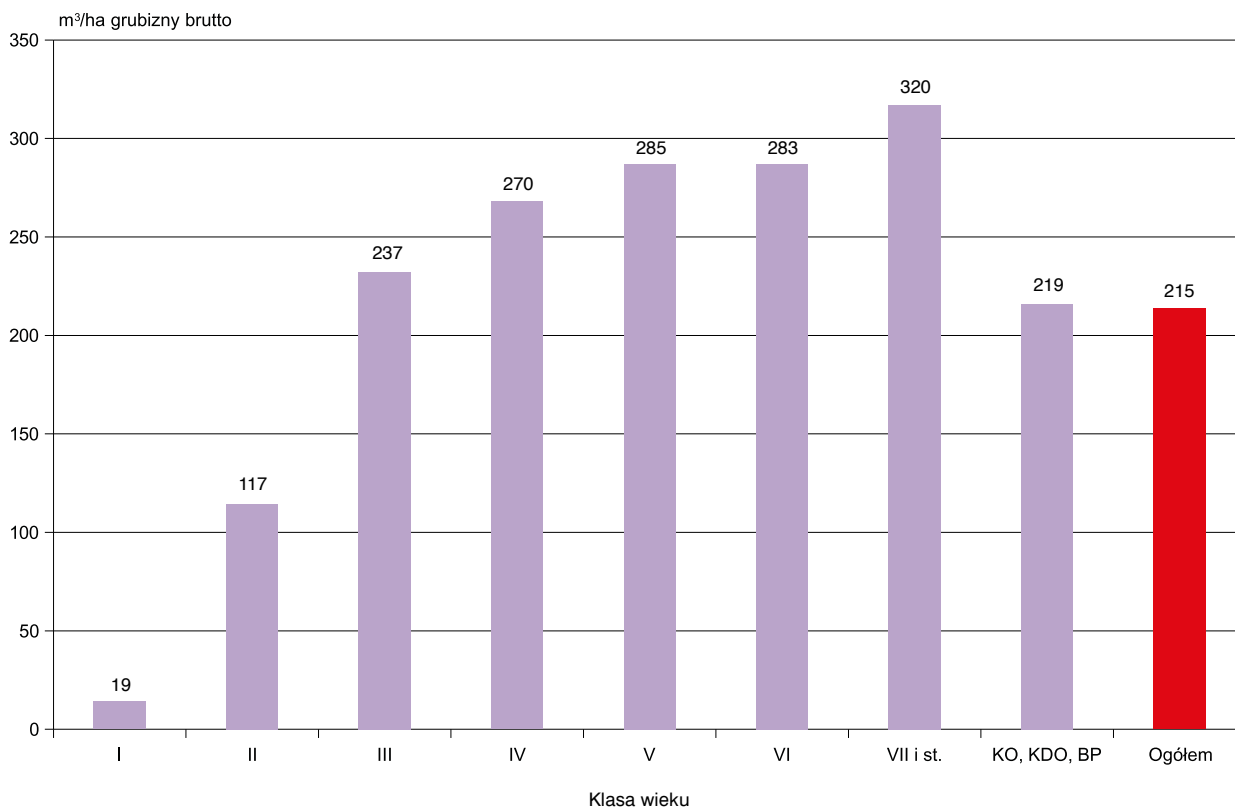
Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach prywatnych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 215 m³/ha grubizny brutto, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 207 m³/ha.

Tabela III-8. Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy prywatne

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m ³ /ha										ogółem na powierzchni leśnej
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
So	9	17	122	247	268	262	254	262	216	213	205
Św	15	8	109	281	336	374	327	363	260	266	259
Jd	12	1	76	350	425	440	429	460	320	380	367
Bk	13	5	60	222	278	317	324	371	244	257	246
Db	16	7	83	201	238	268	297	327	201	204	189
Gb	2	16	104	185	221	250	243	308	134	183	183
Brz	12	31	105	189	209	210	231	161	139	146	146
OI	10	38	144	214	242	268	323	362	137	195	183
Tp	27	29	184	236	215	239	287	331	158	210	206
Os	7	39	146	207	236	277	333	308	130	182	182
Ogółem	11	19	117	237	270	285	283	320	219	215	207

Rysunek III-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy prywatne

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela III-9 (dodatkowo powierzchnię lasów prywatnych według województw obrazuje rysunek III-4). Większy niż przeciętny w lasach prywatnych (18,8%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: małopolskim – 33,4%, opolskim – 28,6%, dolnośląskim – 28,3%, śląskim – 28,0% i podkarpackim – 26,8%. Udział tych drzewostanów nieco większy niż przeciętna w lasach prywatnych zarejestrowano w województwach: lubelskim, zachodniopomorskim i lubuskim. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 8,0%, pomorskim – 11,7%, wielkopolskim 12,4% oraz łódzkim 13,1%.

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

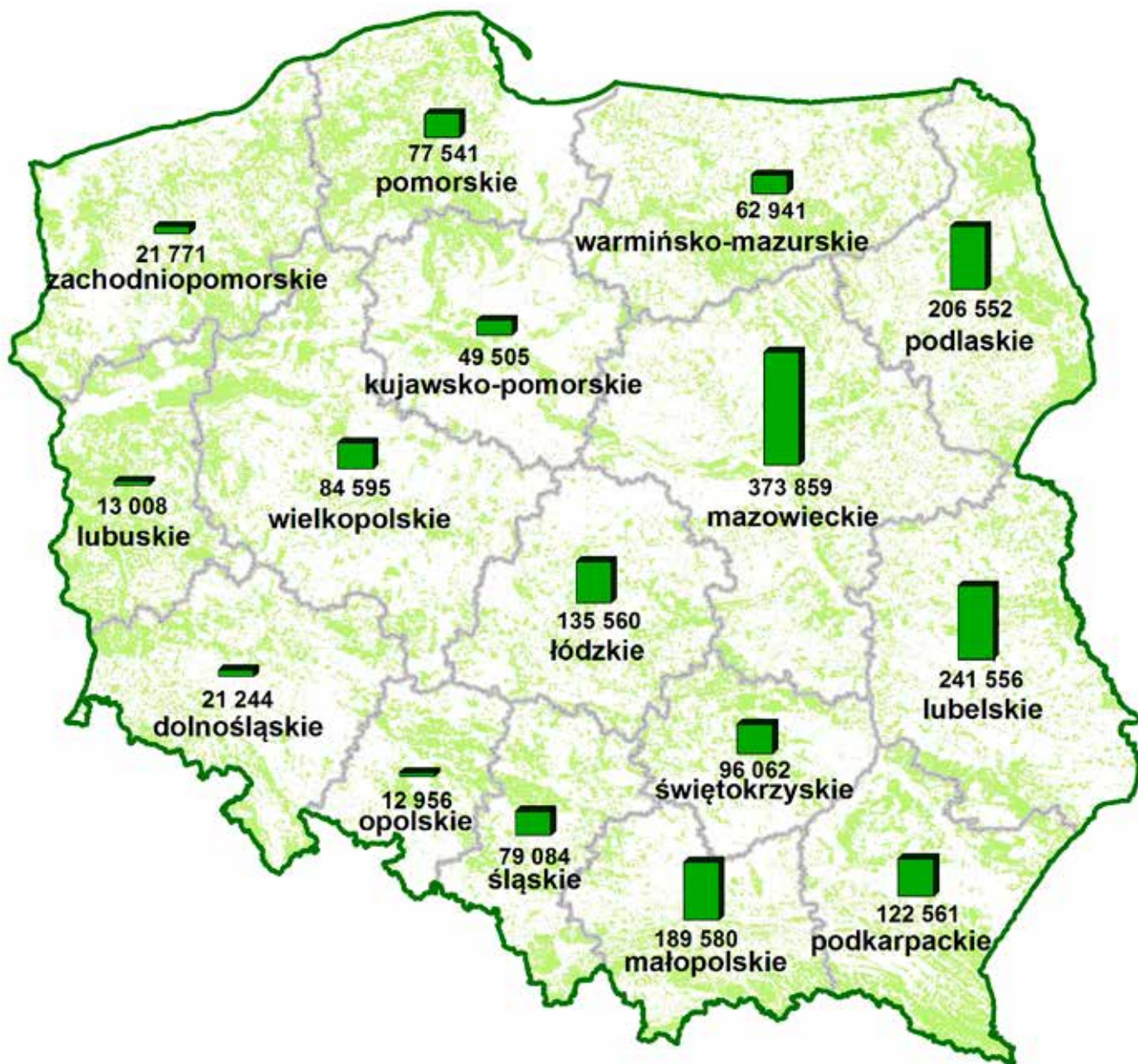
Strukturę miąższościową lasów prywatnych według województw przedstawia tabela III-10 (wielkości zasobów drzewnych według województw obrazuje dodat-

Tabela III-9. Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy prywatne

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne		
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	984	3 893	2 332	3 914	4 101	2 734	1 065	711	1 510	20 260	21 244	1,2
	%	4,6	18,3	11,0	18,4	19,4	12,9	5,0	3,3	7,1	95,4	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	P	2 356	7 364	10 620	16 343	8 856	2 496	641	294	535	47 149	49 505	2,8
	%	4,8	14,9	21,5	32,9	17,9	5,0	1,3	0,6	1,1	95,2	100,0	
LUBELSKIE	P	6 721	19 094	29 378	59 847	74 499	34 577	7 116	1 879	8 445	234 835	241 556	13,5
	%	2,8	7,9	12,2	24,8	30,8	14,3	2,9	0,8	3,5	97,2	100,0	
LUBUSKIE	P	381	2 758	1 662	3 518	2 093	1 286	533	348	429	12 627	13 008	0,7
	%	2,9	21,2	12,8	27,0	16,1	9,9	4,1	2,7	3,3	97,1	100,0	
ŁÓDZKIE	P	5 962	13 232	19 269	42 671	36 759	13 084	2 983	488	1 112	129 598	135 560	7,6
	%	4,4	9,8	14,2	31,4	27,1	9,7	2,2	0,4	0,8	95,6	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	4 297	5 073	13 276	36 760	66 732	28 925	7 085	3 314	24 118	185 283	189 580	10,6
	%	2,3	2,7	7,0	19,4	35,2	15,3	3,7	1,7	12,7	97,7	100,0	
MAZOWIECKIE	P	17 494	36 026	56 247	106 166	104 730	37 058	7 999	2 062	6 077	356 365	373 859	21,0
	%	4,7	9,6	15,0	28,5	28,0	9,9	2,1	0,6	1,6	95,3	100,0	
OPOLSKIE	P	297	1 729	1 381	2 708	3 135	1 981	786	447	492	12 659	12 956	0,7
	%	2,3	13,3	10,7	20,9	24,2	15,3	6,1	3,4	3,8	97,7	100,0	
PODKARPACKIE	P	3 494	11 792	17 097	21 734	35 630	20 040	4 540	486	7 748	119 067	122 561	6,9
	%	2,9	9,6	13,9	17,7	29,1	16,4	3,7	0,4	6,3	97,1	100,0	
PODLASKIE	P	11 292	15 932	27 600	59 623	57 974	22 812	5 874	938	4 507	195 260	206 552	11,5
	%	5,5	7,7	13,4	28,8	28,1	11,0	2,8	0,5	2,2	94,5	100,0	
POMORSKIE	P	3 046	9 578	13 324	28 200	14 245	5 543	1 899	769	937	74 495	77 541	4,3
	%	3,9	12,4	17,2	36,4	18,4	7,1	2,4	1,0	1,2	96,1	100,0	
ŚLĄSKIE	P	2 989	4 110	9 164	19 624	21 006	12 252	3 123	1 365	5 451	76 095	79 084	4,4
	%	3,8	5,2	11,6	24,8	26,6	15,5	3,9	1,7	6,9	96,2	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P	3 886	10 825	18 014	27 148	23 482	9 230	1 573	247	1 657	92 176	96 062	5,4
	%	4,0	11,3	18,8	28,3	24,4	9,6	1,6	0,3	1,7	96,0	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P	3 215	16 407	8 557	13 421	13 156	4 062	1 392	718	2 013	59 726	62 941	3,5
	%	5,1	26,1	13,6	21,3	20,9	6,5	2,2	1,1	3,2	94,9	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P	3 019	9 454	14 010	29 553	17 990	6 721	1 958	1 021	869	81 576	84 595	4,7
	%	3,6	11,2	16,6	34,9	21,3	7,9	2,3	1,2	1,0	96,4	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	P	904	4 313	2 869	5 676	3 596	1 972	719	580	1 142	20 867	21 771	1,2
	%	4,2	19,8	13,2	26,0	16,5	9,1	3,3	2,7	5,2	95,8	100,0	
RAZEM	P	70 337	171 580	244 800	476 906	487 984	204 773	49 286	15 667	67 042	1 718 038	1 788 375	100,0
	%	3,9	9,6	13,7	26,7	27,3	11,4	2,8	0,9	3,7	96,1	100,0	

Rysunek III-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy prywatne

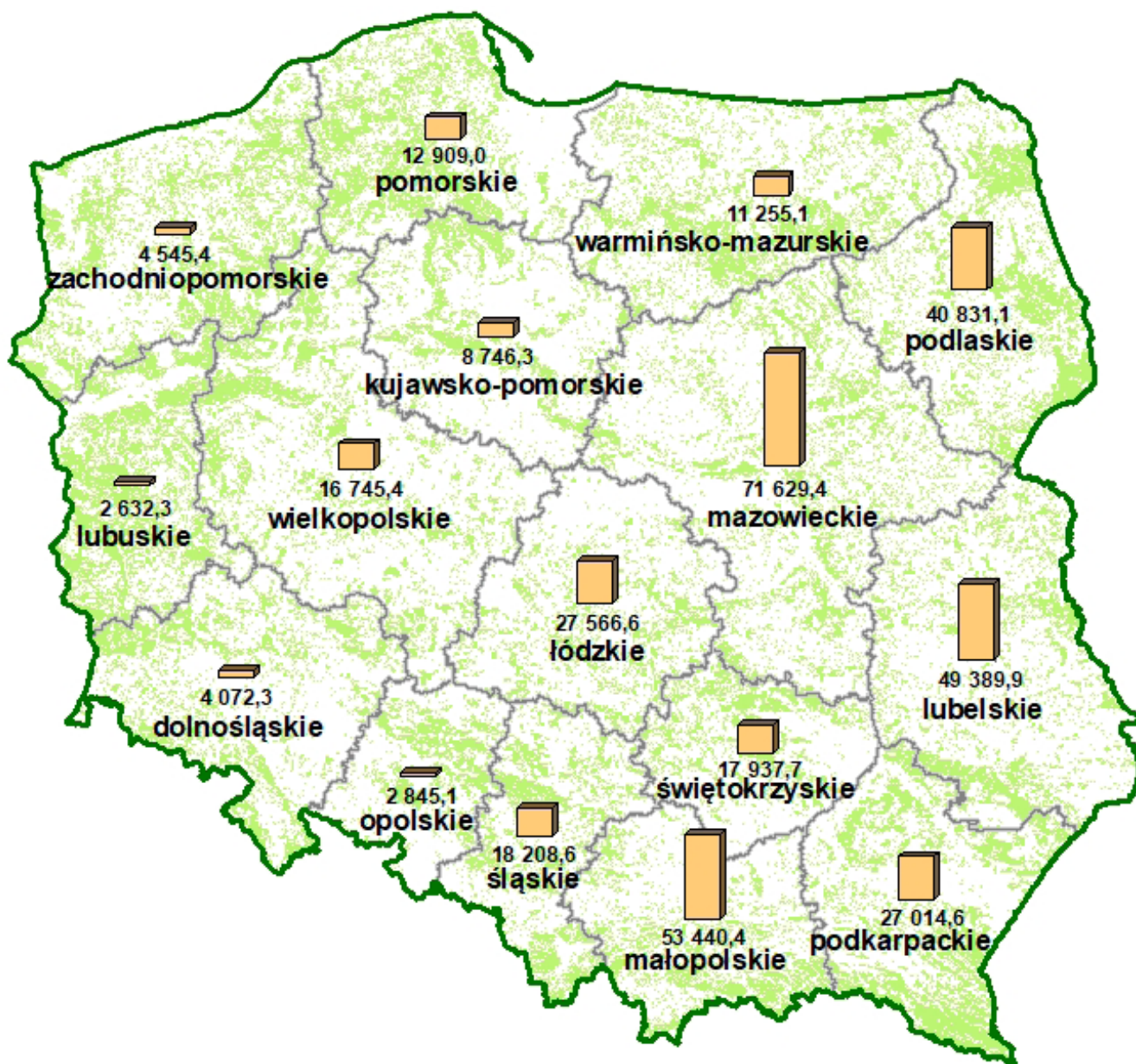
kowo rysunek III-5). Udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się między województwami od 11,4% do 41,2% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 25,0%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów

występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 11,4%, wielkopolskim – 15,9%, łódzkim i pomorskim – po 16,0%; największy zaś w województwach: dolnośląskim – 41,2%, małopolskim – 38,1%, opolskim – 36,2% i podkarpackim – 35,1%.

Tabela III-10. Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy prywatne

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem na gruntach leśnych		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										tys. m ³	%	
		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
DOLNOŚLĄSKIE	M	16,5	6,3	52,6	293,2	968,1	1 058,4	790,9	320,9	226,8	338,6	4 055,8	4 072,3	1,1
	%	0,4	0,2	1,3	7,2	23,8	25,9	19,4	7,9	5,6	8,3	99,6	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	M	24,2	3,4	169,8	1 347,6	3 905,4	2 299,5	656,5	176,7	77,3	85,9	8 722,1	8 746,3	2,4
	%	0,3		1,9	15,4	44,7	26,3	7,5	2,0	0,9	1,0	99,7	100,0	
LUBELSKIE	M	77,2	12,3	380,3	3 281,2	13 369,7	18 844,4	9 290,5	1 963,8	647,1	1 523,4	49 312,7	49 389,9	13,4
	%	0,2		0,8	6,6	27,1	38,1	18,8	4,0	1,3	3,1	99,8	100,0	
LUBUSKIE	M	2,9	1,5	33,5	229,9	978,7	642,1	383,6	155,9	113,3	90,9	2 629,4	2 632,3	0,7
	%	0,1	0,1	1,3	8,7	37,1	24,4	14,6	5,9	4,3	3,5	99,9	100,0	
ŁÓDZKIE	M	64,6	19,8	331,2	2 518,5	10 526,0	9 699,1	3 326,2	750,4	127,8	203,0	27 502,0	27 566,6	7,5
	%	0,2	0,1	1,2	9,1	38,2	35,2	12,1	2,7	0,5	0,7	99,8	100,0	
MAŁOPOLSKIE	M	46,6	66,8	58,7	1 420,3	9 561,3	21 935,7	10 408,8	2 410,2	1 218,5	6 313,5	53 393,8	53 440,4	14,5
	%	0,1	0,1	0,1	2,7	17,9	41,0	19,5	4,5	2,3	11,8	99,9	100,0	
MAZOWIECKIE	M	179,6	32,4	629,3	6 285,5	24 439,4	26 422,0	9 823,2	2 047,2	599,4	1 171,4	71 449,8	71 629,4	19,4
	%	0,3		0,9	8,8	34,1	36,9	13,7	2,9	0,8	1,6	99,7	100,0	
OPOLSKIE	M	2,4	3,2	38,1	201,2	709,9	860,7	580,1	212,5	127,5	109,5	2 842,7	2 845,1	0,8
	%	0,1	0,1	1,3	7,1	25,0	30,2	20,4	7,5	4,5	3,8	99,9	100,0	
PODKARPACKIE	M	34,8	21,8	321,4	1 977,6	5 184,6	10 017,7	6 236,2	1 368,3	149,2	1 703,0	26 979,8	27 014,6	7,3
	%	0,1	0,1	1,2	7,3	19,2	37,0	23,1	5,1	0,6	6,3	99,9	100,0	
PODLASKIE	M	130,4	8,3	297,4	3 415,8	13 940,3	14 670,4	5 953,3	1 496,4	255,3	663,5	40 700,7	40 831,1	11,0
	%	0,3		0,7	8,4	34,1	36,0	14,6	3,7	0,6	1,6	99,7	100,0	
POMORSKIE	M	22,7	6,6	181,5	1 454,1	5 901,0	3 267,5	1 264,4	444,3	206,2	160,7	12 886,3	12 909,0	3,5
	%	0,2	0,1	1,4	11,3	45,7	25,3	9,8	3,4	1,6	1,2	99,8	100,0	
ŚLĄSKIE	M	34,3	18,4	59,5	1 094,0	4 926,9	6 051,6	3 572,7	900,5	405,2	1 145,5	18 174,3	18 208,6	4,9
	%	0,2	0,1	0,3	6,0	27,1	33,3	19,6	4,9	2,2	6,3	99,8	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M	54,2	6,8	201,5	2 040,5	6 283,8	6 138,3	2 441,5	397,8	68,6	304,7	17 883,5	17 937,7	4,9
	%	0,3		1,1	11,4	35,1	34,2	13,6	2,2	0,4	1,7	99,7	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	M	28,4	5,2	304,0	1 165,4	3 418,6	3 779,8	1 314,3	527,5	278,2	433,7	11 226,7	11 255,1	3,0
	%	0,3		2,7	10,4	30,4	33,4	11,7	4,7	2,5	3,9	99,7	100,0	
WIELKOPOLSKIE	M	28,7	7,5	176,0	1 632,0	7 477,9	4 753,5	1 701,9	508,1	303,2	156,6	16 716,7	16 745,4	4,5
	%	0,2		1,1	9,7	44,7	28,4	10,2	3,0	1,8	0,9	99,8	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	M	8,8	2,2	64,5	382,7	1 555,9	1 090,1	704,8	258,2	214,3	263,9	4 536,6	4 545,4	1,2
	%	0,2		1,4	8,4	34,3	24,0	15,5	5,7	4,7	5,8	99,8	100,0	
RAZEM	M	756,3	222,5	3 299,3	28 739,5	113 147,5	131 530,8	58 448,9	13 938,7	5 017,9	14 667,8	369 012,9	369 769,2	100,0
	%	0,2	0,1	0,9	7,8	30,6	35,4	15,8	3,8	1,4	4,0	99,8	100,0	

Rysunek III-5. Zasoby drzewne według województw (w tys. m³ grubizny brutto) – lasy prywatne

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących oraz województw przedstawia tabela III-11. Drzewostany z panującymi gatunkami Św, Jd, Bk – wykazującymi przeważnie większą zasobność niż drzewostany z pa-

nującymi So, Db, Brz – występują głównie w górach i na Pomorzu. Łącznie największy udział tych gatunków występuje w województwach: małopolskim – 62,4%, śląskim – 34,1% i podkarpackim – 25,7%. Bliski średnio w kraju (12,5%) łączny udział Św, Jd i Bk występuje w województwach: dolnośląskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach

Tabela III-11. Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy prywatne

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem		
	gatunek panujący												
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tp, Lp, Wb	Os	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	6 062	2 835	68	858	6 188	64	2 060	2 040	89	980	21 244	1,2
	%	28,5	13,3	0,3	4,0	29,3	0,3	9,7	9,6	0,4	4,6	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	P	37 120	223	1	111	2 152	190	3 522	5 662	113	411	49 505	2,8
	%	75,1	0,5		0,2	4,3	0,4	7,1	11,4	0,2	0,8	100,0	
LUBELSKIE	P	140 970	1 004	4 588	9 129	23 018	14 107	26 035	16 365	166	6 174	241 556	13,5
	%	58,3	0,4	1,9	3,8	9,5	5,8	10,8	6,8	0,1	2,6	100,0	
LUBUSKIE	P	9 808	53	7	57	1 312	10	725	943	29	64	13 008	0,7
	%	75,4	0,4	0,1	0,4	10,1	0,1	5,6	7,2	0,2	0,5	100,0	
ŁÓDZKIE	P	109 802	329	71	70	3 812	192	11 780	8 543	99	862	135 560	7,6
	%	81,0	0,2	0,1	0,1	2,8	0,1	8,7	6,3	0,1	0,6	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	34 670	40 638	51 597	25 968	14 296	6 843	6 650	6 629	156	2 133	189 580	10,6
	%	18,3	21,4	27,3	13,7	7,5	3,6	3,5	3,5	0,1	1,1	100,0	
MAZOWIECKIE	P	274 541	1 294	985	331	15 408	1 280	39 538	36 493	371	3 618	373 859	21,0
	%	73,4	0,3	0,3	0,1	4,1	0,3	10,6	9,8	0,1	1,0	100,0	
OPOLSKIE	P	8 562	88		202	1 880	54	986	832	55	297	12 956	0,7
	%	66,1	0,7		1,6	14,5	0,4	7,6	6,4	0,4	2,3	100,0	
PODKARPACKIE	P	55 871	821	14 823	15 790	6 336	6 843	9 061	11 394	168	1 454	122 561	6,9
	%	45,5	0,7	12,1	12,9	5,2	5,6	7,4	9,3	0,1	1,2	100,0	
PODLASKIE	P	130 378	7 653		2	6 298	793	27 809	31 376	62	2 181	206 552	11,5
	%	63,1	3,7			3,0	0,4	13,5	15,2		1,1	100,0	
POMORSKIE	P	61 397	1 359	6	4 047	2 301	513	5 257	2 242	33	386	77 541	4,3
	%	79,1	1,8		5,2	3,0	0,7	6,8	2,9		0,5	100,0	
ŚLĄSKIE	P	39 471	13 122	3 534	10 317	3 436	590	5 410	2 265	157	782	79 084	4,4
	%	50,0	16,6	4,5	13,0	4,3	0,7	6,8	2,9	0,2	1,0	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P	72 024	680	1 540	1 151	4 197	684	10 118	4 272	136	1 260	96 062	5,4
	%	75,1	0,7	1,6	1,2	4,4	0,7	10,5	4,4	0,1	1,3	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P	27 906	4 557	2	1 274	6 755	451	9 024	11 171	23	1 778	62 941	3,5
	%	44,6	7,2		2,0	10,7	0,7	14,3	17,7		2,8	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P	69 998	272	7	197	2 629	115	5 008	5 859	211	299	84 595	4,7
	%	82,9	0,3		0,2	3,1	0,1	5,9	6,9	0,2	0,4	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	P	10 394	717	19	2 005	2 285	148	2 938	2 896	53	316	21 771	1,2
	%	47,7	3,3	0,1	9,2	10,5	0,7	13,5	13,3	0,2	1,5	100,0	
RAZEM	P	1 088 974	75 645	77 248	71 509	102 303	32 877	165 921	148 982	1 921	22 995	1 788 375	100,0
	%	60,9	4,2	4,3	4,0	5,8	1,8	9,3	8,3	0,1	1,3	100,0	

III. LASY PRYWATNE

udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 0,4% w województwie łódzkim do 7,0% w województwie pomorskim.

Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 76,0% ogólnej powierzchni lasów prywatnych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela III-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej przedstawionej w tabeli III-11.

Tabela III-12. Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy prywatne

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³										Ogółem	
	gatunek panujący										tys. m ³	%
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tp, Lp, Wb	Os		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
DOLNOŚLĄSKIE	M 859,2	822,7	13,5	138,4	1 247,0	12,5	341,6	396,2	18,4	222,8	4 072,3	1,1
	% 21,1	20,2	0,3	3,4	30,6	0,3	8,4	9,7	0,5	5,5	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	M 6 891,7	30,4	0,4	10,0	269,9	37,3	471,0	936,5	25,0	74,1	8 746,3	2,4
	% 78,9	0,3		0,1	3,1	0,4	5,4	10,7	0,3	0,8	100,0	
LUBELSKIE	M 30 293,4	207,9	1 591,6	2 403,5	4 562,3	2 512,8	3 598,6	3 035,8	25,3	1 158,7	49 389,9	13,4
	% 61,4	0,4	3,2	4,9	9,2	5,1	7,3	6,1	0,1	2,3	100,0	
LUBUSKIE	M 2 058,3	7,3	0,7	3,4	229,1	1,4	133,4	177,9	7,2	13,6	2 632,3	0,7
	% 78,1	0,3		0,1	8,7	0,1	5,1	6,8	0,3	0,5	100,0	
ŁÓDZKIE	M 22 874,8	64,3	18,5	9,9	719,4	36,2	1 787,6	1 873,0	21,6	161,3	27 566,6	7,5
	% 83,0	0,2	0,1		2,6	0,1	6,5	6,8	0,1	0,6	100,0	
MAŁOPOLSKIE	M 8 585,4	11 288,6	19 536,2	6 846,3	3 246,9	1 331,9	1 115,6	1 114,8	28,1	346,6	53 440,4	14,5
	% 16,1	21,1	36,5	12,8	6,1	2,5	2,1	2,1	0,1	0,6	100,0	
MAZOWIECKIE	M 54 867,9	245,7	267,2	54,0	2 955,0	252,0	5 541,4	6 763,7	71,4	611,1	71 629,4	19,4
	% 76,6	0,3	0,4	0,1	4,1	0,4	7,7	9,4	0,1	0,9	100,0	
OPOLSKIE	M 1 919,6	23,7		46,5	414,8	11,3	173,5	159,3	14,9	81,5	2 845,1	0,8
	% 67,5	0,8		1,6	14,6	0,4	6,1	5,6	0,5	2,9	100,0	
PODKARPACKIE	M 11 571,0	143,4	5 215,7	4 197,4	1 254,0	1 279,9	1 200,1	1 889,8	34,1	229,2	27 014,6	7,3
	% 43,1	0,5	19,3	15,5	4,6	4,7	4,4	7,0	0,1	0,8	100,0	
PODLASKIE	M 27 422,5	1 807,4		0,5	884,6	113,0	4 353,0	5 830,9	13,6	405,6	40 831,1	11,0
	% 67,1	4,4			2,2	0,3	10,7	14,3		1,0	100,0	
POMORSKIE	M 10 548,3	196,4	2,3	653,5	299,5	69,7	727,7	339,9	6,8	64,9	12 909,0	3,5
	% 81,8	1,5		5,1	2,3	0,5	5,6	2,6	0,1	0,5	100,0	
ŚLĄSKIE	M 8 723,5	3 569,6	1 226,9	2 271,8	727,2	119,6	912,0	472,9	34,3	150,8	18 208,6	4,9
	% 47,9	19,6	6,7	12,5	4,0	0,7	5,0	2,6	0,2	0,8	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M 14 146,9	104,4	452,7	281,2	730,2	111,5	1 163,7	718,9	25,5	202,7	17 937,7	4,9
	% 78,9	0,6	2,5	1,6	4,1	0,6	6,5	4,0	0,1	1,1	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	M 5 530,8	884,1	0,6	234,5	795,0	87,9	1 447,6	1 921,0	6,3	347,3	11 255,1	3,0
	% 48,9	7,9		2,1	7,1	0,8	12,9	17,1	0,1	3,1	100,0	
WIELKOPOLSKIE	M 14 211,0	34,0	1,8	41,9	509,6	23,6	751,0	1 069,3	50,5	52,7	16 745,4	4,5
	% 84,9	0,2		0,3	3,0	0,1	4,5	6,4	0,3	0,3	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	M 2 204,6	188,7	8,9	424,1	448,7	26,5	563,4	609,6	13,6	57,3	4 545,4	1,2
	% 48,4	4,2	0,2	9,3	9,9	0,6	12,4	13,4	0,3	1,3	100,0	
RAZEM	M 222 708,9	19 618,6	28 337,0	17 616,9	19 293,2	6 027,1	24 281,2	27 309,5	396,6	4 180,2	369 769,2	100,0
	% 60,2	5,3	7,7	4,8	5,2	1,6	6,6	7,4	0,1	1,1	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela III-13. Waha się on od 47 do 69 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: małopolskim – 69 lat, śląskim – 64 lata, opolskim – 62 lata oraz podkarpackim – 61 lat, natomiast najniższym w: kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim – po 47 lat oraz pomorskim – 51 lat.

W lasach prywatnych pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 53–60 lat, przy przeciętnym w kraju – 58 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

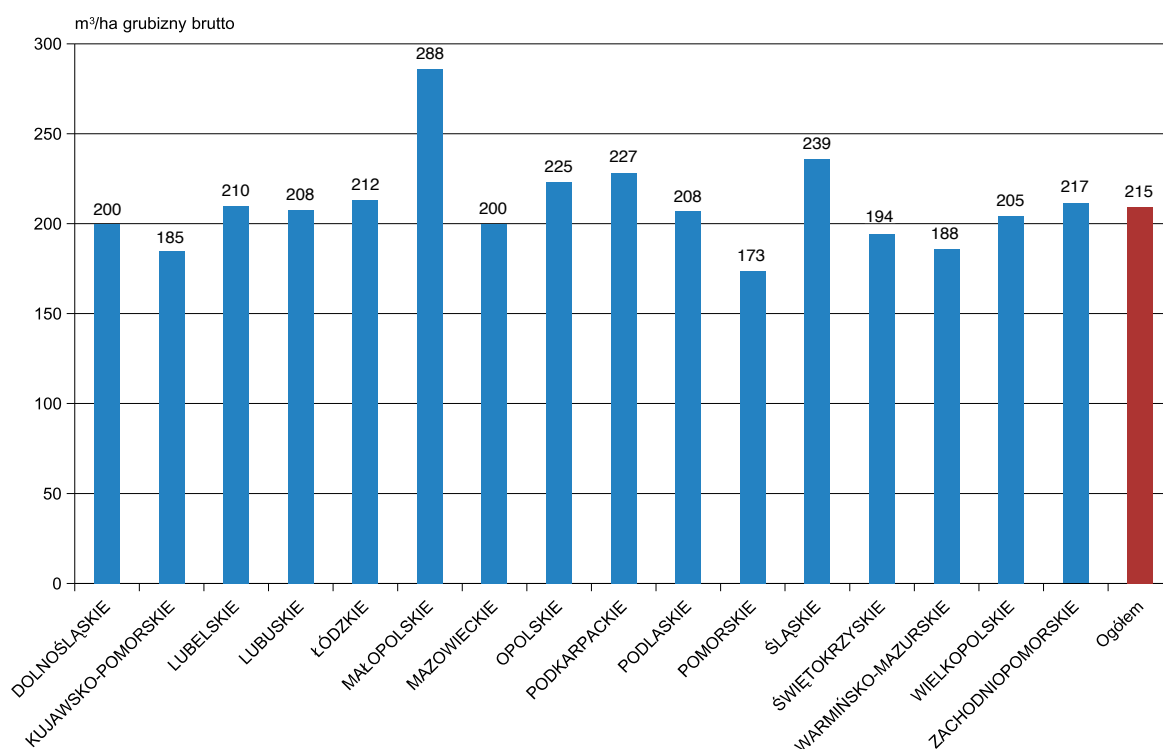
Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela III-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 288 m³/ha, śląskiego – 239 m³/ha oraz podkarpackiego – 227 m³/ha. Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (215 m³/ha) wykazują także drzewostany województwa opolskiego – 225 m³/ha i zachodniopomorskiego 217 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: pomorskiego – 173 m³/ha, kujawsko-pomorskiego – 185 m³/ha oraz warmińsko-mazurskiego – 188 m³/ha.

Przeciętną zasobność w lasach własności prywatnej według województw przedstawia dodatkowo rysunek III-6.

Tabela III-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy prywatne

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność grubizny brutto w m ³ /ha
1	2	3
DOLNOŚLĄSKIE	59	200
KUJAWSKO-POMORSKIE	47	185
LUBELSKIE	60	210
LUBUSKIE	53	208
ŁÓDZKIE	55	212
MAŁOPOLSKIE	69	288
MAZOWIECKIE	55	200
OPOLSKIE	62	225
PODKARPACKIE	61	227
PODLASKIE	58	208
POMORSKIE	51	173
ŚLĄSKIE	64	239
ŚWIĘTOKRZYSKIE	53	194
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	47	188
WIELKOPOLSKIE	53	205
ZACHODNIOPOMORSKIE	53	217
Ogółem	58	215

Rysunek III-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy prywatne

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela III-14 przedstawia wysokość użytkowania w lasach własności prywatnej w ostatnich 10 latach, zestawioną na podstawie danych publikowanych przez

Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2010–2019). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość grubizny brutto została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela III-14. Użytkowanie w lasach prywatnych

Rok	Powierzchnia	Miąższość grubizny brutto	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do zasobów
	tys. ha	tys. m ³			%
1	2	3	4	5	6
2009	1 655	b.d.	1 089	1 361	b.d.
2010	1 686	b.d.	1 243	1 554	b.d.
2011	1 706	b.d.	1 633	2 041	b.d.
2012	1 724	b.d.	1 349	1 686	b.d.
2013	1 737	b.d.	1 247	1 559	b.d.
2014	1 751	349 767	1 526	1 908	0,55
2015	1 765	355 299	1 407	1 759	0,50
2016	1 774	360 424	1 290	1 612	0,45
2017	1 782	367 735	1 642	2 053	0,56
2018	1 788	369 769	1 830	2 288	0,62

* Miąższość netto na brutto została przeliczona wskaźnikiem 1,25.

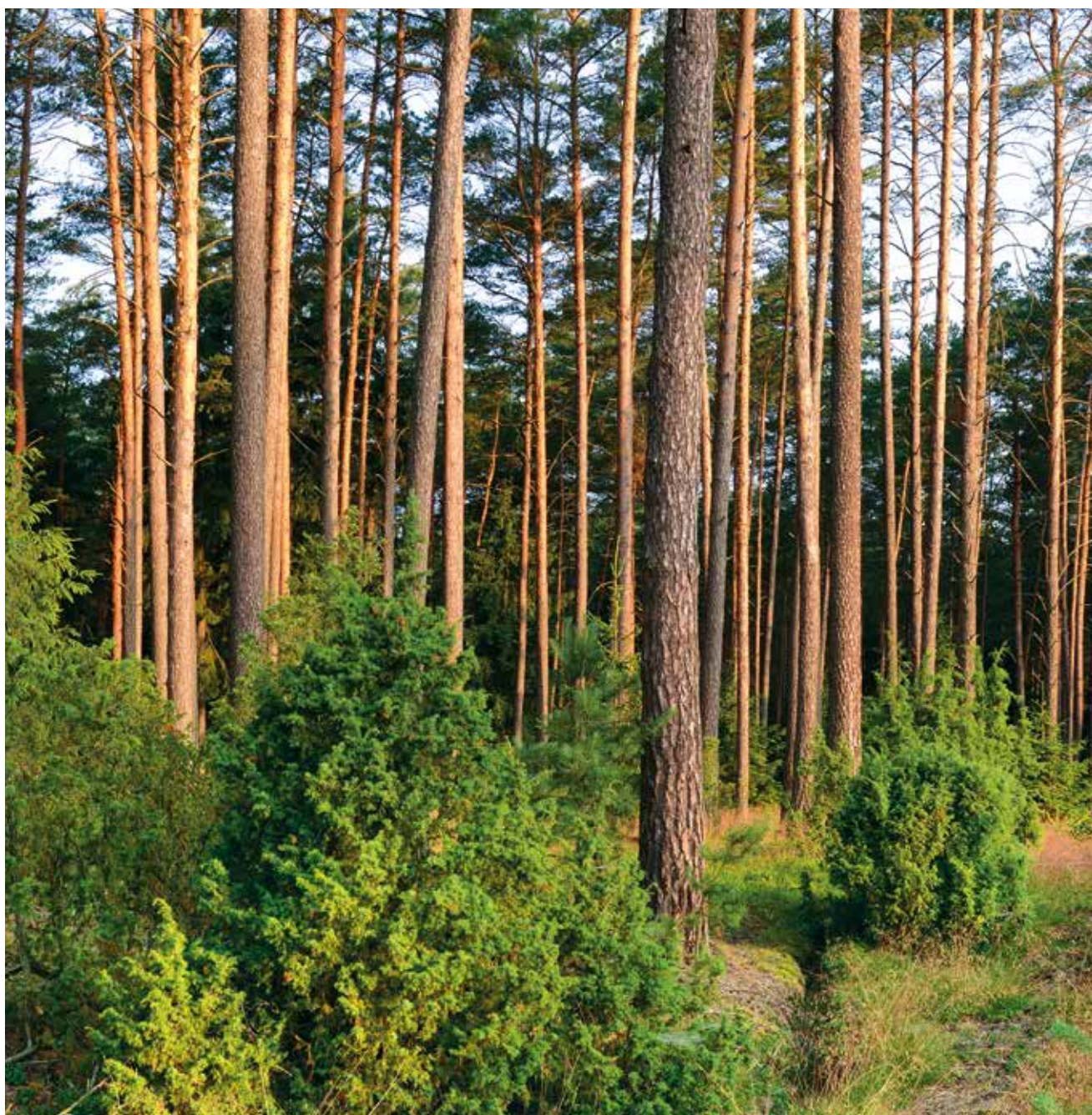
IV. LASY GMINNE

Powierzchnia lasów gminnych w kraju według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 84 376 ha, co stanowi około 0,9% powierzchni wszystkich lasów w Polsce według GUS (Leśnictwo 2019). W Banku Danych o Lasach zgromadzono obecnie opracowania urzędniowe dla lasów gminnych o powierzchni 57 310 ha, co stanowi 67,9% ogólnej powierzchni lasów gminnych w kraju, w tym:

- ◆ dane z aktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 27 126 ha (32,1%),

- ◆ dane z nieaktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 30 184 ha (35,8%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urzędniowego zostały w BDL uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię oraz miąższość grubizny brutto ogółem (odpowiednio w ha i tys. m³) oraz procentowy udział

poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu w lasach gminnych przedstawiają tabele IV-1 i IV-2, natomiast procentowy udział siedlisk według województw – tabela IV-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek IV-1.

Tabela IV-1. Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy gminne

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %										ogółem gruntów leśnych
			gruntów leśnych niezależnych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku									
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bs	112	0,1	4,5	1,8	10,7	19,6	21,4	13,4	10,7	17,9		95,5	100,0
Bśw	8 073	9,6	4,6	7,8	15,5	27,8	21,4	13,6	5,2	3,9	0,2	95,4	100,0
Bw	417	0,5	7,0	7,2	17,0	17,5	27,1	15,8	7,4	1,0		93,0	100,0
Bb	58	0,1	19,0		48,3	13,8	13,8	3,4		1,7		81,0	100,0
BMśw	14 924	17,6	2,9	8,3	15,2	24,0	24,2	13,4	5,3	5,2	1,5	97,1	100,0
BMw	2 210	2,6	4,1	10,8	22,4	23,4	20,4	11,0	6,2	0,7	1,0	95,9	100,0
BMb	125	0,1	9,6	3,2	16,0	26,4	9,6	18,4	10,4	4,0	2,4	90,4	100,0
LMśw	14 114	16,7	1,5	4,8	8,5	16,3	26,5	15,4	9,7	10,8	6,5	98,5	100,0
LMw	2 525	3,0	3,5	9,0	18,5	20,9	24,1	14,2	2,4	2,3	5,1	96,5	100,0
LMb	325	0,4	5,8	9,8	22,8	24,7	16,0	12,6	2,8	4,3	1,2	94,2	100,0
Lśw	6 993	8,3	2,6	4,9	7,9	11,5	23,5	15,9	9,7	16,6	7,4	97,4	100,0
Lw	1 820	2,2	5,2	6,0	10,3	14,2	20,0	20,3	7,1	9,2	7,7	94,8	100,0
OI	1 866	2,2	8,5	5,3	14,4	26,6	30,7	11,9	2,2	0,2	0,2	91,5	100,0
OIJ	390	0,5	5,9	5,6	19,7	13,8	26,1	13,8	8,7	2,8	3,6	94,1	100,0
LI	907	1,1	6,6	3,2	10,9	7,4	19,2	11,2	5,3	33,0	3,2	93,4	100,0
BMwyż	68	0,1	4,4	2,9	8,8	30,9	11,8	23,5	7,4	5,9	4,4	95,6	100,0
LMwyż	1 400	1,7	3,1	3,1	11,3	15,4	20,2	23,0	7,0	5,8	11,1	96,9	100,0
Lwyż	11 845	14,0	1,4	2,8	7,7	12,7	26,7	22,2	7,3	3,5	15,7	98,6	100,0
OIJwyż	58	0,1	13,8	3,4	19,0	22,4	32,8	5,2			3,4	86,2	100,0
Ltwyż	104	0,1	3,8	12,5	42,4	28,8	7,7	1,9	2,9			96,2	100,0
BWG	1				100,0							100,0	100,0
BG	85	0,1	4,7		48,1	30,6	2,4		2,4		11,8	95,3	100,0
BMG	523	0,6	2,9	13,8	16,1	23,6	10,9	5,4	4,8	1,7	20,8	97,1	100,0
LMG	3 784	4,5	2,4	5,4	8,1	19,1	18,3	12,5	10,0	4,4	19,8	97,6	100,0
LG	11 414	13,5	1,4	2,6	6,6	13,8	22,5	19,0	8,8	3,0	22,3	98,6	100,0
OIJG	62	0,1	8,1	4,8	9,7	40,4	25,8	3,2	4,8		3,2	91,9	100,0
LIG	173	0,2	9,8	0,6	44,9	19,7	11,6	8,7	3,5		1,2	90,2	100,0
RAZEM	84 376	100,0	2,7	5,5	11,2	18,2	23,8	16,0	7,3	6,4	8,9	97,3	100,0

Tabela IV-2. Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy gminne

Typ siedliskowy lasu	Miąższość brutto ogółem na gruntach leśnych		Miąższość grubizny brutto w %											ogółem na gruntach leśnych
			na gruntach leśnych niezależnych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										
	tys. m ³	%		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bs	16,9	0,1				3,6	19,5	20,7	19,5	14,2	22,5		100,0	100,0
Bśw	1 669,4	7,7	0,1		0,5	9,3	33,1	27,6	17,9	6,7	4,6	0,2	99,9	100,0
Bw	91,4	0,4			0,2	10,0	20,9	36,6	22,2	9,1	1,0		100,0	100,0
Bb	4,9					38,7	18,4	28,6	10,2		4,1		100,0	100,0
BMśw	3 510,9	16,1	0,1	0,1	0,6	9,2	27,7	29,9	17,7	6,9	6,2	1,6	99,9	100,0
BMw	457,6	2,1	0,1	0,1	0,9	13,4	29,3	28,1	16,7	9,0	1,0	1,4	99,9	100,0
BMb	23,7	0,1				7,6	25,7	13,5	29,1	17,7	5,1	1,3	100,0	100,0
LMśw	3 880,4	17,8	0,1	0,1	0,3	4,0	16,8	29,1	18,9	11,6	13,6	5,5	99,9	100,0
LMw	515,1	2,4	0,3	0,1	1,2	11,7	22,2	32,4	20,8	3,5	2,8	5,0	99,7	100,0
LMb	53,9	0,2				1,5	21,2	30,9	20,6	13,0	3,5	8,0	100,0	100,0
Lśw	1 910,1	8,8	0,1	0,2	0,2	2,7	10,7	25,5	19,6	12,4	22,3	6,3	99,9	100,0
Lw	447,0	2,1	0,3		0,4	5,4	13,8	23,5	28,0	9,5	12,8	6,3	99,7	100,0
OI	369,6	1,7	0,3		1,2	11,0	29,0	36,3	17,6	4,0	0,3	0,3	99,7	100,0
OIJ	88,4	0,4	0,6		1,2	11,7	15,4	31,4	19,1	12,3	5,4	2,9	99,4	100,0
LI	220,8	1,0	0,8	0,2	0,3	2,8	7,3	17,9	13,1	7,1	48,6	1,9	99,2	100,0
BMwyż	15,8	0,1				5,1	27,8	15,2	30,3	8,9	7,0	5,7	100,0	100,0
LMwyż	333,4	1,5	0,2		0,1	3,9	14,4	27,1	27,0	8,7	8,1	10,5	99,8	100,0
Lwyż	3 359,9	15,4		0,1	0,3	2,7	11,3	28,8	27,7	9,3	4,4	15,4	100,0	100,0
OIJwyż	10,6		0,9		0,9	16,0	26,4	43,6	8,5	0,9		2,8	99,1	100,0
LIwyż	15,6	0,1				5,1	32,1	42,9	12,2	3,2	4,5		100,0	100,0
BWG														
BG	13,2	0,1				33,3	35,6	3,0	0,8	3,8		23,5	100,0	100,0
BMG	115,2	0,5		0,6	0,1	6,9	31,8	15,9	8,9	7,4	2,3	26,1	100,0	100,0
LMG	1 130,9	5,2	0,1	0,3	0,1	3,3	16,9	20,9	16,7	12,9	6,0	22,8	99,9	100,0
LG	3 474,4	16,0	0,1	0,2		1,6	12,1	24,8	25,0	11,2	3,8	21,2	99,9	100,0
OIJG	12,6	0,1				0,8	5,6	40,4	34,1	3,2	11,9	0,8	100,0	100,0
LIG	25,9	0,1	0,4		0,4	42,8	18,9	13,9	16,6	5,8		1,2	99,6	100,0
RAZEM	21 767,6	100,0	0,1	0,1	0,3	5,2	18,3	27,5	21,1	9,6	8,4	9,4	99,9	100,0

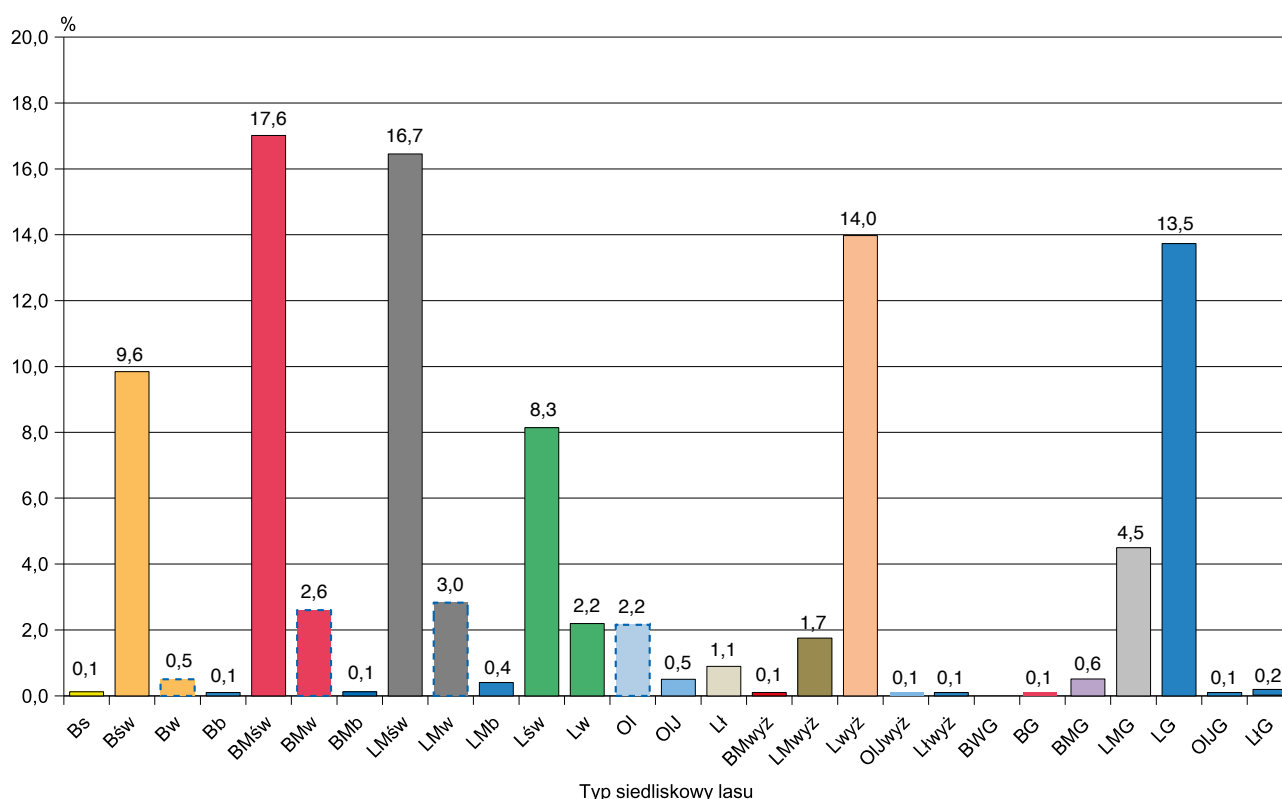

Tabela IV-3. Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy gminne

Województwo	Typ siedliskowy lasu w %																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Oj	OjU	Lj	BMwyz	LMwyz	Lwyz	Ojwyz	Lwyz	BWz	BG	BMG	LMG	LG	OJUG	LIG	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
DOLNOŚLĄSKIE		0,6			3,0	0,1		6,5	1,3		10,0	3,3	0,8	0,6	4,8	0,1	8,5	3,7	0,1	0,1		0,3	2,5	40,4	12,0	0,7	0,6	100,0
KUJAWSKO-POMORSKIE		17,4			43,4	0,3	0,6	18,2	1,7	0,3	8,6	1,4	3,6	0,6	3,6									0,3				100,0
LUBELSKIE		13,8	0,7		19,9	3,6		27,8	5,1		16,9	1,4	5,1			0,7	1,4	3,6										100,0
LUBUSKIE		33,2			26,9	0,5		19,6	1,5		8,0	5,7	1,5	0,5	2,6													100,0
ŁÓDZKIE	0,3	15,6	0,3		27,6	2,5	0,3	36,6	2,5		9,8	1,2	2,1	1,2														100,0
MAŁOPOLSKIE	0,1	1,0			4,4	1,1		0,9	0,7		1,3	1,4	0,5	0,2	0,7	0,2	2,7	17,7	0,1	0,1		0,6	2,9	6,5	56,0	0,1	0,8	100,0
MAZOWIECKIE	0,4	30,0	0,4		30,0	2,1		19,2	4,3		5,1	2,6	4,7	0,4	0,4		0,4											100,0
OPOLSKIE		4,7			14,2	4,7		10,8	6,5		11,5	10,1	0,7	1,4	0,7		10,4	12,8						4,1	7,4			100,0
PODKARPACKIE		9,1	0,8	0,1	17,4	4,5		13,3	4,0	0,5	3,0	0,6	1,8	0,2	0,1		0,2	31,6	0,1	0,3					12,3			100,0
PODLASKIE		27,7		2,0	25,6	2,0	0,7	12,8	2,7	3,4	12,2	3,4	6,1	1,4														100,0
POMORSKIE	0,9	7,5	0,6		18,4	1,2	0,3	41,0	4,5	0,6	21,4	1,5	1,5	0,6														100,0
ŚLĄSKIE	0,3	10,0	2,2		18,1	7,6	0,3	13,8	7,3	0,3	6,2	6,0	0,8	0,3		0,5	2,7	8,7					1,9	13,0			100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,9	29,5	0,9		26,4	4,5		15,4	1,8		1,8		1,8			0,9	10,7	5,4										100,0
WARMIŃSKO-MAZURSKIE		2,7			15,2	0,6	0,6	34,8	1,2	1,8	34,1	3,0	4,8	0,9	0,3													100,0
WIELKOPOLSKIE	0,7	15,1	0,2		30,5	1,0		27,9	1,7		14,6	3,3	1,9	1,0	2,1													100,0
ZACHODNIOPOMORSKIE		5,3	0,4		19,5	1,1	0,4	34,4	4,0	0,7	18,5	4,9	7,3	1,1	2,4													100,0
RAZEM	0,1	9,6	0,5	0,1	17,6	2,6	0,1	16,7	3,0	0,4	8,3	2,2	2,2	0,5	1,1	0,1	1,7	14,0	0,1	0,1	0,1	0,6	4,5	13,5	0,1	0,2	100,0	

Rysunek IV-1. Procentowy udział powierzchni lasów według typów siedliskowych lasu – lasy gminne

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: bór mieszany świeży (BMśw) oraz las mieszany świeży (LMśw), zajmujące odpowiednio 17,6% oraz 16,7% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 31,4%, lasowe – 65,7%, olsowe – 2,9% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 65,0%, wyżynnych – 16,0%, a górskich – 19,0% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela IV-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela IV-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek IV-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 84 376 ha, w tym:

– leśna zalesiona	82 063 ha,	tj. 97,3%
– leśna niezalesiona	2 313 ha,	tj. 2,7%
	84 376 ha,	tj. 100,0%

Natomiast struktura powierzchni leśnej zalesionej według grup gatunków panujących przedstawia się następująco:

– gatunki iglaste	51 554 ha,	tj. 62,8%
– gatunki liściaste	30 509 ha,	tj. 37,2%
	82 063 ha,	tj. 100,0%

Struktura powierzchniowa według 40-letnich klas wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	2 313	2,7
I i II klasa wieku (1–40 lat)	14 120	16,7
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	35 406	42,0
V i starsze oraz KO, KDO, BP	32 537	38,6
Razem	84 376	100,0

Tabela IV-4. Powierzchniowo-mięszościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy gminne

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha (P) / miąższość grubizny brutto w tys. m ³ (M)																				Ogółem	
	grunty leśne niezales.	prze- stoje	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																		grunty leśne bez zw. z gosp. leśną	
			I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO BP	razem	ha/tys. m ³	% zal.				
			a	b	a	b	a	b	a	b	a	b										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
P	1 102		632	1 898	2 364	2 066	3 041	5 163	6 202	4 673	3 564	2 483	2 641	2 528	1 877	39 132	40 234			97,3		
M	8,3	4,3	0,6	41,8	221,2	411,6	779,5	1 495,8	1 866,6	1 416,4	1 126,6	810,3	834,6	797,5	453,2	10 260,0	10 268,3			99,9		
P	83		22	251	198	195	243	446	400	422	412	310	382	128	1 025	4 434	4 517			98,2		
M	1,0	3,7		1,5	11,2	35,6	61,3	141,1	140,7	161,9	168,6	127,6	162,2	58,1	345,7	1 419,2	1 420,2			99,9		
P	164		36	86	390	144	453	401	596	665	923	1 155	932	328	1 879	7 988	8 152			98,0		
M	3,0	2,9		0,2	2,7	17,5	153,8	162,8	241,5	293,9	375,9	535,8	365,3	122,0	612,9	2 887,2	2 890,2			99,9		
P	1 349		690	2 235	2 952	2 405	3 737	6 010	7 198	5 760	4 899	3 948	3 955	2 984	4 781	51 554	52 903			97,5		
M	12,3	10,9	0,6	43,5	235,1	464,7	994,6	1 799,7	2 248,8	1 872,2	1 671,1	1 473,7	1 362,1	977,6	1 411,8	14 566,4	14 578,7			99,9		
P	258		211	269	343	162	227	345	557	839	993	804	739	710	1 553	7 752	8 010			96,8		
M	4,3	7,9	0,1	1,1	9,0	17,0	47,9	89,3	171,8	279,2	328,9	288,2	275,0	265,8	411,8	2 193,0	2 197,3			99,8		
P	487		97	464	568	337	454	679	842	815	800	752	1 075	1 573	426	8 882	9 369			94,8		
M	8,0	3,2	0,2	3,6	22,1	47,9	87,7	159,5	213,8	223,8	222,1	229,3	340,2	553,2	96,9	2 203,5	2 211,5			99,6		
P	1		4	12	37	47	95	221	197	170	52	40	56	9	112	1 052	1 053			99,9		
M		0,8		0,1	2,3	5,3	16,9	41,1	42,0	43,3	12,7	11,5	16,7	3,1	21,5	217,3	217,3			100,0		
P	2		21	265	657	614	840	929	871	968	393	163	159	7	337	6 224	6 226			100,0		
M		1,1	0,1	9,0	57,4	89,6	156,9	204,4	204,3	224,9	98,5	38,3	40,1	1,1	57,8	1 183,5	1 183,5			100,0		
P	206		74	267	414	585	684	783	738	684	301	184	109	20	163	5 006	5 212			96,0		
M	2,0	1,0	0,7	14,5	48,4	92,5	131,3	171,1	182,4	163,3	89,6	60,7	38,5	6,6	29,4	1 030,0	1 032,0			99,8		
P	10			1	4	9	23	62	51	35	35	28	5	37	35	325	335			97,0		
M	0,2				0,8	2,2	5,5	17,4	13,0	10,9	8,8	8,0	2,1	9,7	6,0	84,4	84,6			99,8		
P			1	46	175	154	141	135	112	204	57	77	63	38	65	1 268	1 268			100,0		
M		0,6		1,1	19,4	25,5	26,8	28,5	26,8	53,0	14,7	28,0	18,3	9,0	11,0	262,7	262,7			100,0		
P	964		408	1 324	2 198	1 908	2 464	3 154	3 368	3 715	2 631	2 048	2 206	2 394	2 691	30 509	31 473			96,9		
M	14,5	14,6	1,1	29,4	159,4	280,0	473,0	711,3	854,1	998,4	775,3	664,0	730,9	848,5	634,4	7 174,4	7 188,9			99,8		
RAZEM	2 313		1 098	3 559	5 150	4 313	6 201	9 164	10 566	9 475	7 530	5 996	6 161	5 378	7 472	82 063	84 376			97,3		
M	26,8	25,5	1,7	72,9	394,5	744,7	1 467,6	2 511,0	3 102,9	2 870,6	2 446,4	2 137,7	2 093,0	1 826,1	2 046,2	21 740,8	21 767,6			99,9		

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji, według stanu na 1 stycznia 2019 r., ogólna miąższość grubizny brutto na powierzchni leśnej w lasach gminnych wynosi 21 767,6 tys. m³. Ze-stawienie miąższości grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele IV-4 i IV-6.

Z danych tych wynika, że miąższość grubizny brutto na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	21 740,8 tys. m ³ ,	tj.	99,9%
– grunty niezalesione	26,8 tys. m ³ ,	tj.	0,1%
	21 767,6 tys. m ³ ,	tj.	100,0%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	14 566,4 tys. m ³ ,	tj.	67,0%
– gatunki liściaste	7 174,4 tys. m ³ ,	tj.	33,0%
	21 740,8 tys. m ³ ,	tj.	100,0%

Miąższość grubizny brutto, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m ³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	26,8	0,1
Przestoje na gruntach zalesionych	25,5	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	1 213,8	5,5
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	9 952,1	45,8
V i starsze oraz KO, KDO, BP	10 549,4	48,5
Razem	21 767,6	100,0

Tabela IV-5. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy gminne

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
So	P	1 102	2 530	4 430	8 204	10 875	6 047	2 641	2 528	1 877	39 132	40 234	47,6
	%	2,7	6,3	11,0	20,4	27,0	15,0	6,6	6,3	4,7	97,3	100,0	
Św	P	83	273	393	689	822	722	382	128	1 025	4 434	4 517	5,4
	%	1,8	6,0	8,7	15,3	18,2	16,0	8,5	2,8	22,7	98,2	100,0	
Jd	P	164	122	534	854	1 261	2 078	932	328	1 879	7 988	8 152	9,7
	%	2,0	1,5	6,6	10,5	15,5	25,5	11,4	4,0	23,0	98,0	100,0	
R-M	P	1 349	2 925	5 357	9 747	12 958	8 847	3 955	2 984	4 781	51 554	52 903	62,7
	%	2,5	5,5	10,1	18,4	24,7	16,7	7,5	5,6	9,0	97,5	100,0	
Bk	P	258	480	505	572	1 396	1 797	739	710	1 553	7 752	8 010	9,5
	%	3,2	6,0	6,3	7,2	17,5	22,4	9,2	8,9	19,3	96,8	100,0	
Db	P	487	561	905	1 133	1 657	1 552	1 075	1 573	426	8 882	9 369	11,1
	%	5,2	6,0	9,7	12,1	17,6	16,6	11,5	16,8	4,5	94,8	100,0	
Gb	P	1	16	84	316	367	92	56	9	112	1 052	1 053	1,2
	%	0,1	1,5	8,0	30,0	34,9	8,7	5,3	0,9	10,6	99,9	100,0	
Brz	P	2	286	1 271	1 769	1 839	556	159	7	337	6 224	6 226	7,4
	%		4,6	20,4	28,4	29,6	8,9	2,6	0,1	5,4	100,0	100,0	
OI	P	206	341	999	1 467	1 422	485	109	20	163	5 006	5 212	6,2
	%	4,0	6,5	19,2	28,1	27,3	9,3	2,1	0,4	3,1	96,0	100,0	
Tp	P	10	1	13	85	86	63	5	37	35	325	335	0,4
	%	3,0	0,3	3,9	25,4	25,7	18,8	1,5	11,0	10,4	97,0	100,0	
Os	P		47	329	276	316	134	63	38	65	1 268	1 268	1,5
	%		3,7	25,9	21,8	24,9	10,6	5,0	3,0	5,1	100,0	100,0	
R-M	P	964	1 732	4 106	5 618	7 083	4 679	2 206	2 394	2 691	30 509	31 473	37,3
	%	3,1	5,5	13,0	17,9	22,5	14,9	7,0	7,6	8,6	97,0	100,0	
RAZEM	P	2 313	4 657	9 463	15 365	20 041	13 526	6 161	5 378	7 472	82 063	84 376	100,0
	%	2,7	5,5	11,2	18,2	23,8	16,0	7,3	6,4	8,9	97,3	100,0	

Rysunek IV-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy gminne

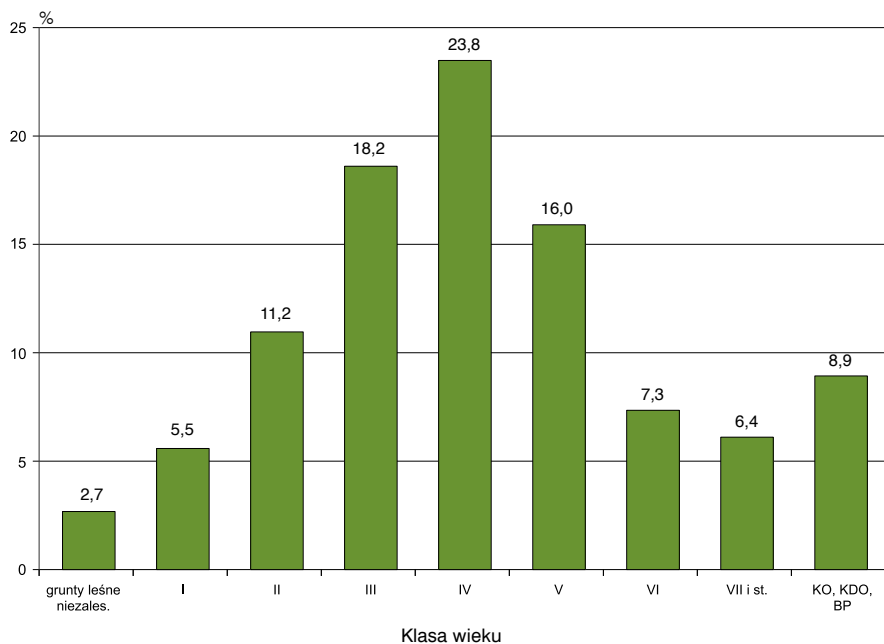

Tabela IV-6. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy gminne

Gatunek panujący	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	
	na gruntach leśnych niezales.	prze-stoje	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
So M	8,3	4,3	42,4	632,8	2 275,3	3 283,0	1 936,9	834,6	797,5	453,2	10 260,0	10 268,3	47,2
So %	0,1	0,4	6,2	22,2	31,9	18,9	8,1	7,8	4,4	99,9	100,0	100,0	
Św M	1,0	3,7	1,5	46,8	202,4	302,6	296,2	162,2	58,1	345,7	1 419,2	1 420,2	6,5
Św %	0,1	0,3	0,1	3,3	14,3	21,3	20,9	11,4	4,1	24,2	99,9	100,0	
Jd M	3,0	2,9	0,2	20,2	316,6	535,4	911,7	365,3	122,0	612,9	2887,2	2 890,2	13,3
Jd %	0,1	0,1	0,7	11,0	18,5	31,6	12,6	4,2	21,2	99,9	100,0	100,0	
R-M M	12,3	10,9	44,1	699,8	2 794,3	4 121,0	3 144,8	1 362,1	977,6	1 411,8	14 566,4	14 578,7	67,0
R-M IGLASTE %	0,1	0,1	0,3	4,8	19,2	28,3	21,6	9,3	6,7	9,7	99,9	100,0	
Bk M	4,3	7,9	1,2	26,0	137,2	451,0	617,1	275,0	265,8	411,8	2 193,0	2 197,3	10,1
Bk %	0,2	0,4	0,1	1,2	6,2	20,5	28,1	12,5	12,1	18,7	99,8	100,0	
Db M	8,0	3,2	3,8	70,0	247,2	437,6	451,4	340,2	553,2	96,9	2 203,5	2 211,5	10,2
Db %	0,4	0,1	0,2	3,2	11,2	19,8	20,4	15,4	24,9	4,4	99,6	100,0	
Gb M		0,8	0,1	7,6	58,0	85,3	24,2	16,7	3,1	21,5	217,3	217,3	1,0
Gb %		0,4		3,5	26,7	39,3	11,1	7,7	1,4	9,9	100,0	100,0	
Brz M		1,1	9,1	147,0	361,3	429,2	136,8	40,1	1,1	57,8	1 183,5	1 183,5	5,4
Brz %		0,1	0,8	12,4	30,5	36,2	11,6	3,4	0,1	4,9	100,0	100,0	
OI M	2,0	1,0	15,2	140,9	302,4	345,7	150,3	38,5	6,6	29,4	1 030,0	1 032,0	4,7
OI %	0,2	0,1	1,5	13,7	29,3	33,5	14,6	3,7	0,6	2,8	99,8	100,0	
Tp M	0,2			3,0	22,9	23,9	16,8	2,1	9,7	6,0	84,4	84,4	0,4
Tp %	0,2			3,5	27,1	28,2	19,9	2,5	11,5	7,1	99,8	100,0	
Os M		0,6	1,1	44,9	55,3	79,8	42,7	18,3	9,0	11,0	262,7	262,7	1,2
Os %		0,2	0,4	17,1	21,1	30,3	16,3	7,0	3,4	4,2	100,0	100,0	
R-M M	14,5	14,6	30,5	439,4	1 184,3	1 852,5	1 439,3	730,9	848,5	634,4	7 174,4	7 188,9	33,0
R-M LIŚCIASTE %	0,2	0,2	0,4	6,1	16,5	25,8	20,0	10,2	11,8	8,8	99,8	100,0	
RAZEM M	26,8	25,5	74,6	1 139,2	3 978,6	5 973,5	4 584,1	2 093,0	1 826,1	2 046,2	21 740,8	21 767,6	100,0
RAZEM %	0,1	0,1	0,3	5,2	18,3	27,5	21,1	9,6	8,4	9,4	99,9	100,0	

1.3. Przekiętny wiek i przekiętna zasobnoř drzewostanów

1.3.1. Przekiętny wiek drzewostanów

Przekiętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leřnej zalesionej) w lasach gminnych wynosi 71 lat, co obrazuje tabela IV-7.

Najwyřszy przekiętny wiek wykazują drzewostany jodłowe (84 lata) oraz bukowe (82 lata), natomiast najniřszy – drzewostany olchowe (56 lat) i brzozone (57 lat).

O przekiętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przekiętny wiek drzewostanów sosnowych (68 lat), które zajmują 47,7% ogólnej powierzchni leřnej. Tabela IV-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miższoci grubizny.

1.3.2. Przekiętna zasobnoř drzewostanów

Przekiętn zasobnoř w m³ grubizny brutto na powierzchni zalesionej według gatunków panujących

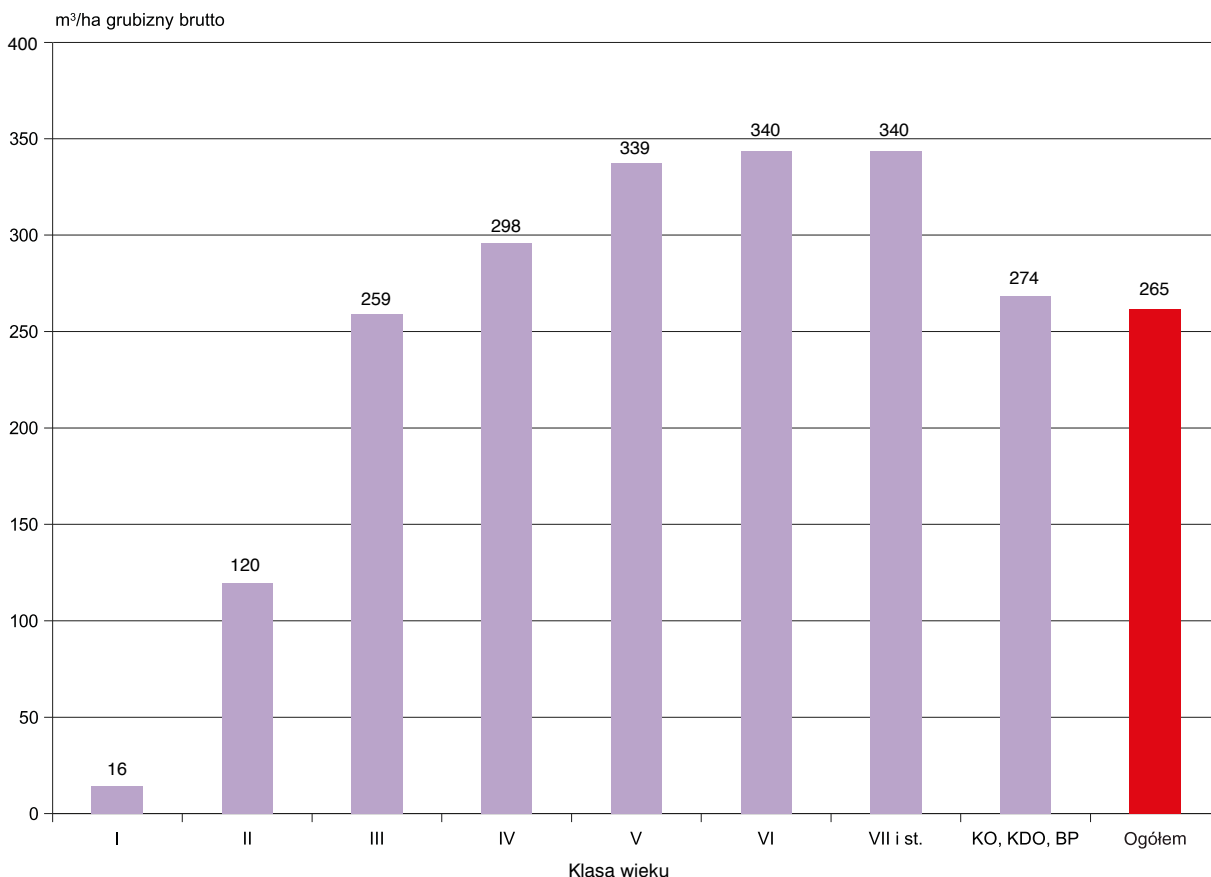
Tabela IV-7. Udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miższoci na gruntach leřnych zalesionych oraz przekiętny wiek drzewostanów – lasy gminne

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przekiętna zasobnoř na grun. leř. zalesionych	Przekiętny wiek
	powierzchni		miższoci			
	ha	%	tys. m ³	%	m ³ /ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
So, Md	39 132	47,7	10 260,0	47,2	262	68
řw	4 434	5,4	1 419,2	6,5	320	75
Jd	7 988	9,7	2 887,2	13,3	361	84
Bk	7 752	9,4	2 193,0	10,1	283	82
Db, Kl, Wz	8 882	10,8	2 203,5	10,1	248	80
Gb	1 052	1,3	217,3	1,0	206	66
Brz	6 224	7,6	1 183,5	5,4	190	57
OI	5 006	6,1	1 030,0	4,7	206	56
Tp	325	0,4	84,4	0,4	260	74
Os	1 268	1,5	262,7	1,2	207	60
Ogółem	82 063	100,0	21 740,8	100,0	265	71

Tabela IV-8. Przekiętna zasobnoř grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy gminne

Gatunek panujący	Przekiętna zasobnoř w m ³ /ha										ogółem na powierzchni leřnej
	na gruntach leřnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leřnych zalesionych	
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
So	8	17	143	277	302	320	316	315	241	262	255
řw	12	5	119	294	368	410	425	453	337	320	314
Jd	18	1	38	371	425	439	392	372	326	361	355
Bk	17	2	52	240	323	343	372	374	267	283	275
Db	16	7	77	218	264	291	316	352	228	248	236
Gb		8	90	183	232	261	299	336	192	206	206
Brz		32	116	204	233	246	252	159	171	190	190
OI	10	45	141	206	243	310	355	332	180	206	198
Tp	21	38	230	270	281	266	396	262	170	260	253
Os		24	136	200	252	318	291	239	168	207	207
Ogółem	12	16	120	259	298	339	340	340	274	265	258

Rysunek IV-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy gminne

i klas wieku przedstawia tabela IV-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku zobrazowano na rysunku IV-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach gminnych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 265 m³/ha grubizny brutto, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 258 m³/ha.

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela IV-9 (dodatkowo rysunek IV-4). Większy niż przeciętny w lasach gminnych (38,6%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: pomorskim – 55,4%, zachodniopomorskim – 49,1%, dolnośląskim – 48,5%

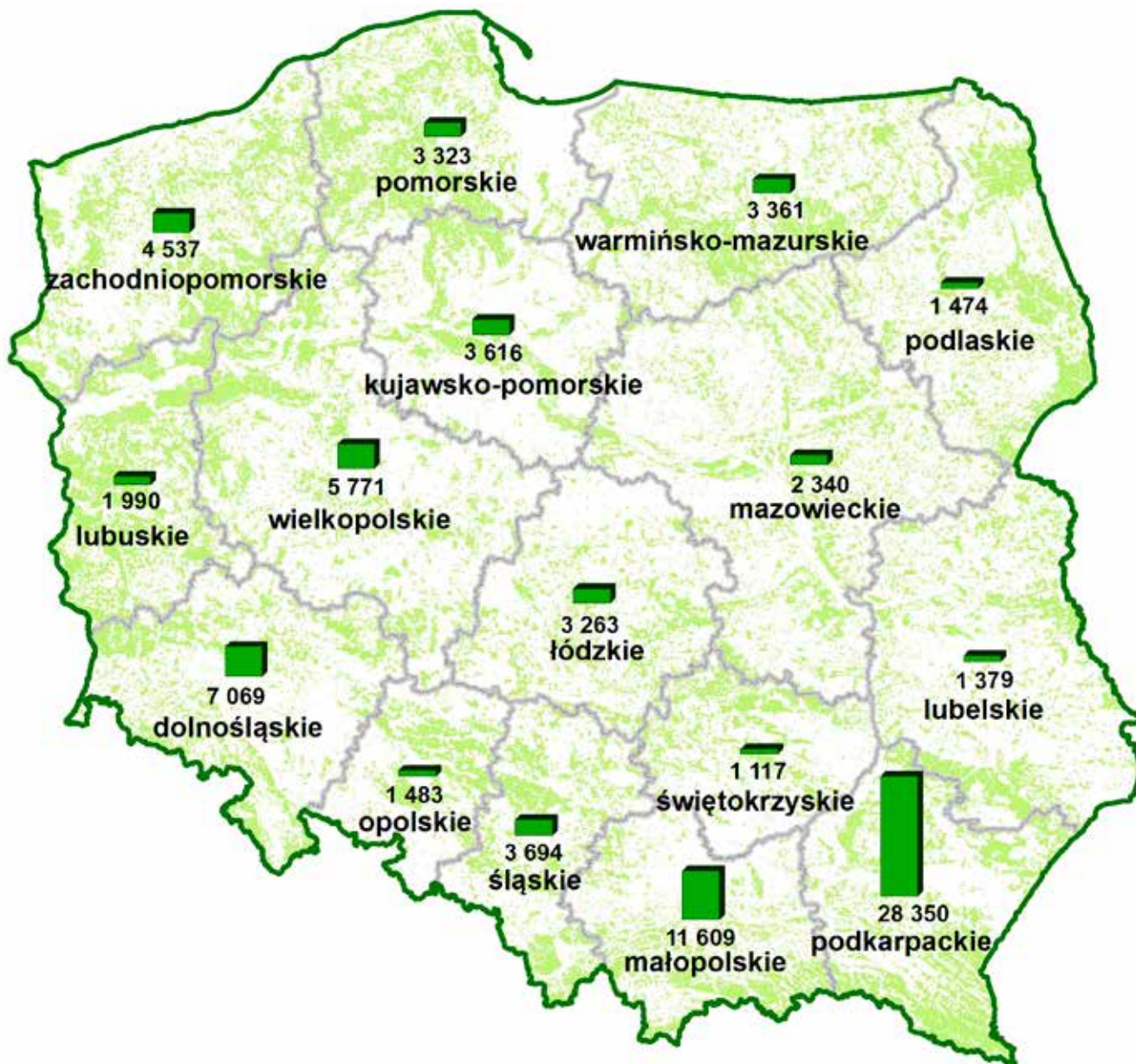
i małopolskim – 44,7%. Nieco większy niż przeciętny w lasach gminnych udział tych drzewostanów zarejestrowano także w województwach: lubuskim – 42,2%, opolskim – 39,4% i warmińsko-mazurskim – 39,3%. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach: podlaskim – 17,8%, świętokrzyskim – 18,2% i lubelskim – 20,5%.

Tabela IV-9. Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy gminne

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne		
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	314	295	690	1 190	1 156	1 135	709	761	819	6 755	7 069	8,4
	%	4,4	4,2	9,8	16,7	16,4	16,1	10,0	10,8	11,6	95,6	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	P	146	288	381	685	709	732	232	319	124	3 470	3 616	4,3
	%	4,0	8,0	10,5	18,9	19,6	20,4	6,4	8,8	3,4	96,0	100,0	
LUBELSKIE	P	37	117	174	362	407	180	30	8	64	1 342	1 379	1,6
	%	2,7	8,5	12,6	26,3	29,4	13,1	2,2	0,6	4,6	97,3	100,0	
LUBUSKIE	P	69	128	146	534	275	297	184	306	51	1 921	1 990	2,4
	%	3,5	6,4	7,3	26,8	13,8	14,9	9,3	15,4	2,6	96,5	100,0	
ŁÓDZKIE	P	77	160	337	773	713	362	476	225	140	3 186	3 263	3,9
	%	2,4	4,9	10,3	23,6	21,9	11,1	14,6	6,9	4,3	97,6	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	334	357	1 013	2 215	2 499	1 721	757	335	2 378	11 275	11 609	13,8
	%	2,9	3,1	8,7	19,1	21,5	14,8	6,5	2,9	20,5	97,1	100,0	
MAZOWIECKIE	P	85	137	244	564	689	374	78	76	93	2 255	2 340	2,8
	%	3,6	5,9	10,4	24,1	29,5	16,0	3,3	3,2	4,0	96,4	100,0	
OPOLSKIE	P	35	99	232	234	299	222	70	132	160	1 448	1 483	1,8
	%	2,4	6,7	15,7	15,8	20,0	15,0	4,7	8,9	10,8	97,6	100,0	
PODKARPACKIE	P	534	1 751	3 898	4 259	7 524	5 264	2 032	535	2 553	27 816	28 350	33,5
	%	1,9	6,2	13,7	15,0	26,5	18,6	7,2	1,9	9,0	98,1	100,0	
PODLASKIE	P	93	85	227	412	395	167	27	45	23	1 381	1 474	1,7
	%	6,3	5,8	15,4	27,9	26,8	11,3	1,8	3,1	1,6	93,7	100,0	
POMORSKIE	P	98	146	239	435	560	614	296	786	149	3 225	3 323	3,9
	%	3,0	4,4	7,2	13,1	16,9	18,5	8,9	23,8	4,2	97,0	100,0	
ŚLĄSKIE	P	151	232	439	925	754	573	244	98	278	3 543	3 694	4,4
	%	4,1	6,3	11,9	25,0	20,4	15,5	6,6	2,7	7,5	95,9	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P	50	106	173	292	290	115	16	5	70	1 067	1 117	1,3
	%	4,5	9,5	15,5	26,3	26,0	10,1	1,4	0,4	6,3	95,5	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P	81	279	327	530	824	388	187	557	188	3 280	3 361	4,0
	%	2,4	8,3	9,7	15,8	24,5	11,5	5,6	16,6	5,6	97,6	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P	116	323	605	1 316	1 863	670	324	451	103	5 655	5 771	6,8
	%	2,0	5,6	10,5	22,8	32,3	11,6	5,6	7,8	1,8	98,0	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	P	93	154	338	639	1 084	712	499	739	279	4 444	4 537	5,4
	%	2,0	3,4	7,4	14,1	24,0	15,7	11,0	16,3	6,1	98,0	100,0	
RAZEM	P	2 313	4 657	9 463	15 365	20 041	13 526	6 161	5 378	7 472	82 063	84 376	100,0
	%	2,7	5,5	11,2	18,2	23,8	16,0	7,3	6,4	8,9	97,3	100,0	

Rysunek IV-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy gminne

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową według województw przedstawia tabela IV-10, a wielkość zasobów drzewnych według województw obrazuje dodatkowo rysunek IV-5. Udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się między województwami od 25,1% do 66,2%

ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 48,5%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: świętokrzyskim – 25,1%, podlaskim – 25,5%, lubelskim – 28,7% i wielkopolskim – 31,3%; największy zaś w województwach: pomorskim – 66,2%, dolnośląskim – 61,6% i zachodniopomorskim – 58,7%.

Tabela IV-10. Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy gminne

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem na gruntach leśnych		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku												
		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
DOLNOŚLĄSKIE	M	4,0	2,1	1,7	68,4	295,6	342,7	384,1	245,7	264,6	255,2	1 860,1	1 864,1	8,6
	%	0,2	0,1	0,1	3,7	15,9	18,4	20,5	13,2	14,2	13,7	99,8	100,0	
KUJAWSKO- -POMORSKIE	M	0,8	0,5	4,3	49,6	182,1	206,5	247,7	77,4	87,9	30,5	886,5	887,3	4,1
	%	0,1	0,1	0,5	5,6	20,5	23,3	27,9	8,7	9,9	3,4	99,9	100,0	
LUBELSKIE	M	0,2		2,7	20,4	83,0	110,3	55,5	11,5	2,9	17,0	303,3	303,5	1,4
	%	0,1		0,9	6,7	27,3	36,3	18,3	3,8	1,0	5,6	99,9	100,0	
LUBUSKIE	M	1,9	0,4	0,6	21,7	124,8	76,6	84,9	53,3	92,7	11,0	466,0	467,9	2,1
	%	0,4	0,1	0,1	4,6	26,6	16,4	18,2	11,4	19,8	2,4	99,6	100,0	
ŁÓDZKIE	M	0,6		3,2	45,6	200,6	198,4	113,9	151,9	65,3	35,7	814,6	815,2	3,7
	%	0,1		0,4	5,6	24,6	24,3	14,0	18,6	8,0	4,4	99,9	100,0	
MAŁOPOLSKIE	M	3,3	5,4	1,5	89,9	594,9	847,0	696,1	306,6	137,8	688,4	3 367,6	3 370,9	15,5
	%	0,1	0,2		2,7	17,6	25,1	20,7	9,1	4,1	20,4	99,9	100,0	
MAZOWIECKIE	M	0,8		2,6	33,0	129,5	181,0	112,8	23,5	22,6	23,8	528,8	529,6	2,4
	%	0,2		0,5	6,2	24,5	34,1	21,3	4,4	4,3	4,5	99,8	100,0	
OPOLSKIE	M	0,3	0,9	1,7	26,6	73,6	104,0	83,1	23,6	50,5	39,0	403,0	403,3	1,9
	%	0,1	0,2	0,4	6,6	18,2	25,8	20,6	5,9	12,5	9,7	99,9	100,0	
PODKARPACKIE	M	5,7	7,0	34,3	495,4	1 108,5	2 244,1	1 774,6	663,7	162,3	694,1	7 184,0	7 189,7	33,1
	%	0,1	0,1	0,5	6,9	15,4	31,1	24,7	9,2	2,3	9,7	99,9	100,0	
PODLASKIE	M	1,4	0,1	2,4	29,3	103,1	114,2	55,8	9,9	14,0	5,9	334,7	336,1	1,5
	%	0,4		0,7	8,7	30,7	34,0	16,6	2,9	4,2	1,8	99,6	100,0	
POMORSKIE	M	2,1	2,4	1,6	29,4	112,8	163,7	202,3	104,9	273,3	31,5	921,9	924,0	4,2
	%	0,2	0,3	0,2	3,2	12,2	17,7	21,9	11,4	29,5	3,4	99,8	100,0	
ŚLĄSKIE	M	1,0	2,1	3,9	52,8	223,3	210,1	171,2	83,4	38,0	60,2	845,0	846,0	3,9
	%	0,1	0,2	0,5	6,2	26,5	24,8	20,2	9,9	4,5	7,1	99,9	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M	0,2		2,1	19,1	68,8	79,7	33,8	4,4	1,2	17,8	226,9	227,1	1,0
	%	0,1		0,9	8,4	30,3	35,2	14,9	1,9	0,5	7,8	99,9	100,0	
WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	M	0,7	2,1	3,4	37,0	139,7	264,7	138,0	69,6	208,2	50,3	913,0	913,7	4,2
	%	0,1	0,2	0,4	4,0	15,3	29,0	15,1	7,6	22,8	5,5	99,9	100,0	
WIELKOPOLSKIE	M	3,1	1,5	5,7	82,2	361,4	531,5	192,4	95,6	137,8	23,0	1 431,1	1 434,2	6,6
	%	0,2	0,1	0,4	5,7	25,2	37,1	13,4	6,7	9,6	1,6	99,8	100,0	
ZACHODNIO- POMORSKIE	M	0,7	1,0	2,9	38,8	176,9	299,0	237,9	168,0	267,0	62,8	1 254,3	1 255,0	5,8
	%	0,1	0,1	0,2	3,1	14,1	23,7	19,0	13,4	21,3	5,0	99,9	100,0	
RAZEM	M	26,8	25,5	74,6	1 139,2	3 978,6	5 973,5	4 584,1	2 093,0	1 826,1	2 046,2	21 740,8	21 767,6	100,0
	%	0,1	0,1	0,3	5,2	18,3	27,5	21,1	9,6	8,4	9,4	99,9	100,0	

Rysunek IV-5. Zasoby drzewne według województw (w tys. m³ grubizny brutto) – lasy gminne

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących w układzie województw przedstawia tabela IV-11. Drzewostany z panującymi gatunkami Św, Jd, Bk – wykazu-

jącymi przeważnie większą zasobność niż drzewostany z panującymi So, Db, Brz – występują głównie w górach i na Pomorzu. Łącznie największy udział tych gatunków (tabela IV-11) występuje w województwach: małopolskim – 63,2% i dolnośląskim – 39,9%. Bliski średniego w kraju (24,6%) łączny udział Św, Jd i Bk występuje w woje-

Tabela IV-11. Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy gminne

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem	
	gatunek panujący											
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tr, Lp, Wb	Os	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
DOLNOŚLĄSKIE	P 794 % 11,2	2 256 31,9	33 0,5	531 7,5	2 154 30,5	31 0,4	654 9,3	390 5,5	23 0,3	203 2,9	7 069 100,0	8,4
KUJAWSKO-POMORSKIE	P 2 727 % 75,2	13 0,4		20 0,6	337 9,3	6 0,2	193 5,3	205 5,7	77 2,2	38 1,1	3 616 100,0	4,3
LUBELSKIE	P 750 % 54,5	7 0,5	13 0,8	24 1,7	205 15,0	62 4,5	128 9,3	146 10,6	2 0,1	42 3,0	1 379 100,0	1,6
LUBUSKIE	P 1 403 % 70,5	8 0,4		8 0,4	338 17,0	2 0,1	138 6,9	68 3,4	6 0,3	19 1,0	1 990 100,0	2,4
ŁÓDZKIE	P 1 931 % 59,2	18 0,6	8 0,2	33 1,1	654 20,0	16 0,4	433 13,3	147 4,5	2 0,1	21 0,6	3 263 100,0	3,9
MAŁOPOLSKIE	P 2 094 % 18,0	1 349 11,6	3 979 34,3	2 009 17,3	1 039 8,9	144 1,3	442 3,8	436 3,8	21 0,2	96 0,8	11 609 100,0	13,8
MAZOWIECKIE	P 1 697 % 72,6	3 0,1	3 0,1	1	159 6,8	11 0,5	215 9,2	216 9,2	5 0,2	30 1,3	2 340 100,0	2,8
OPOLSKIE	P 674 % 45,5	60 4,0		154 10,4	358 24,1	1 0,1	88 5,9	80 5,4	10 0,7	58 3,9	1 483 100,0	1,8
PODKARPACKIE	P 14 823 % 52,1	251 0,9	4 013 14,2	3 448 12,2	1 507 5,3	610 2,2	1 443 5,1	1 873 6,6	17 0,1	365 1,3	28 350 100,0	33,5
PODLASKIE	P 880 % 59,7	48 3,3			134 9,1	36 2,4	179 12,1	175 11,9	3 0,2	19 1,3	1 474 100,0	1,7
POMORSKIE	P 1 982 % 59,8	56 1,7	2 0,1	574 17,0	297 9,0	11 0,3	250 7,5	128 3,9	1	22 0,7	3 323 100,0	3,9
ŚLĄSKIE	P 1 785 % 48,3	185 5,0	70 1,9	317 8,6	457 12,4	26 0,7	631 17,1	149 4,0	19 0,5	55 1,5	3 694 100,0	4,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P 842 % 75,4	5 0,4	24 2,1	18 1,6	81 7,3	5 0,4	90 8,1	38 3,4	1 0,1	13 1,2	1 117 100,0	1,3
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P 1 735 % 51,7	154 4,6	1	321 9,5	387 11,5	20 0,6	360 10,7	304 9,0	10 0,3	69 2,1	3 361 100,0	4,0
WIELKOPOLSKIE	P 3 832 % 66,5	18 0,3	2	66 1,1	644 11,2	19 0,3	634 11,0	280 4,9	106 1,8	170 2,9	5 771 100,0	6,8
ZACHODNIO-POMORSKIE	P 2 285 % 50,3	86 1,9	4 0,1	486 10,7	618 13,6	53 1,2	348 7,7	577 12,7	32 0,7	48 1,1	4 537 100,0	5,4
RAZEM	P 40 234 % 47,6	4 517 5,4	8 152 9,7	8 010 9,5	9 369 11,1	1 053 1,2	6 226 7,4	5 212 6,2	335 0,4	1 268 1,5	84 376 100,0	

wództwie podkarpackim. W pozostałych województwach udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 0,2% w województwie mazowieckim do 18,8% w województwie pomorskim. Drzewostany o mniejszej zasobności, z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 66,1% ogólnej powierzchni lasów gminnych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących oraz województw (tabela IV-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela IV-11).

Tabela IV-12. Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy gminne

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³										Ogółem		
	gatunek panujący										tys. m ³	%	
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tp, Lp, Wb	Os			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
M	199,1	794,1	5,4	109,7	495,7	9,3	118,6	82,1	4,9	45,2	1 864,1	8,6	
DOLNOŚLĄSKIE	%	10,7	42,5	0,3	5,9	26,6	0,5	6,4	4,4	0,3	100,0		
M	716,3	2,2		3,4	64,1	1,5	27,8	42,0	20,0	10,0	887,3	4,1	
KUJAWSKO- -POMORSKIE	%	80,8	0,2		0,4	7,2	0,2	3,1	4,7	2,3	100,0		
M	173,1	1,4	4,5	5,6	52,9	10,9	18,8	28,8	0,5	7,0	303,5	1,4	
LUBELSKIE	%	57,0	0,5	1,5	1,8	17,4	3,6	6,2	9,5	0,2	100,0		
M	323,5	2,7	0,1	0,8	85,8	0,3	29,9	19,5	1,4	3,9	467,9	2,1	
LUBUSKIE	%	69,2	0,5		0,1	18,3	0,1	6,4	4,3	0,3	100,0		
M	489,0	5,0	1,2	5,6	179,9	3,9	87,8	37,6	0,4	4,8	815,2	3,7	
ŁÓDZKIE	%	59,9	0,6	0,2	0,7	22,1	0,5	10,8	4,6	0,6	100,0		
M	519,4	365,3	1 452,5	559,4	266,7	30,5	85,1	71,0	4,8	16,2	3 370,9	15,5	
MAŁOPOLSKIE	%	15,4	10,8	43,2	16,6	7,9	0,9	2,5	2,1	0,5	100,0		
M	391,3	0,5	0,8	0,3	38,0	1,8	39,1	50,1	1,1	6,6	529,6	2,4	
MAZOWIECKIE	%	73,8	0,1	0,2	0,1	7,2	0,3	7,4	9,5	0,2	100,0		
M	193,3	22,8		22,0	103,3	0,3	21,2	18,6	2,2	19,6	403,3	1,9	
OPOLSKIE	%	47,9	5,7		5,4	25,6	0,1	5,3	4,6	0,5	100,0		
M	3 732,6	63,1	1 392,7	1 002,4	290,1	114,3	222,6	308,6	4,2	59,1	7 189,7	33,1	
PODKARPACKIE	%	51,9	0,9	19,4	13,9	4,0	1,6	3,1	4,3	0,1	100,0		
M	214,5	14,0			25,3	11,3	28,1	38,8	0,6	3,5	336,1	1,5	
PODLASKIE	%	63,8	4,2			7,5	3,4	8,4	11,5	0,2	100,0		
M	566,6	16,4	0,7	165,5	78,2	2,7	57,4	30,7	0,4	5,4	924,0	4,2	
POMORSKIE	%	61,3	1,8	0,1	17,9	8,5	0,3	6,2	3,3	0,6	100,0		
M	407,2	59,9	23,3	79,3	97,8	6,2	127,9	32,3	5,2	6,9	846,0	3,9	
ŚLĄSKIE	%	48,1	7,1	2,8	9,4	11,6	0,7	15,1	3,8	0,6	100,0		
M	179,1	0,8	6,5	4,3	12,6	1,2	13,1	7,1	0,2	2,2	227,1	1,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	%	78,7	0,4	2,9	2,0	5,5	0,5	5,8	3,1	0,1	100,0		
M	524,3	40,4	0,5	92,7	79,0	5,5	85,8	66,0	2,4	17,1	913,7	4,2	
WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	%	57,4	4,4	0,1	10,1	8,6	0,6	9,4	7,2	0,3	100,0		
M	977,4	3,4	0,7	9,7	160,1	4,8	142,0	64,4	28,3	43,4	1 434,2	6,6	
WIELKOPOLSKIE	%	68,2	0,2		0,7	11,2	0,3	9,9	4,5	2,0	100,0		
M	661,6	28,2	1,3	136,6	182,0	12,8	78,3	134,4	8,0	11,8	1 255,0	5,8	
ZACHODNIO- POMORSKIE	%	52,9	2,2	0,1	10,9	14,5	1,0	6,2	10,7	0,6	100,0		
RAZEM	M	10 268,3	1 420,2	2 890,2	2 197,3	2 211,5	217,3	1 183,5	1 032,0	84,6	262,7	21 767,6	100,0
	%	47,2	6,5	13,3	10,1	10,2	1,0	5,4	4,7	0,4	1,2	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela IV-13. Waha się on od 56 do 86 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: pomorskim – 86 lat i zachodniopomorskim – 82 lata, natomiast najniższym w województwach: świętokrzyskim – 56 lat i podlaskim – 59 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawiono w tabeli IV-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 299 m³/ha, pomorskiego – 286 m³/ha i zachodniopomorskiego – 282 m³/ha.

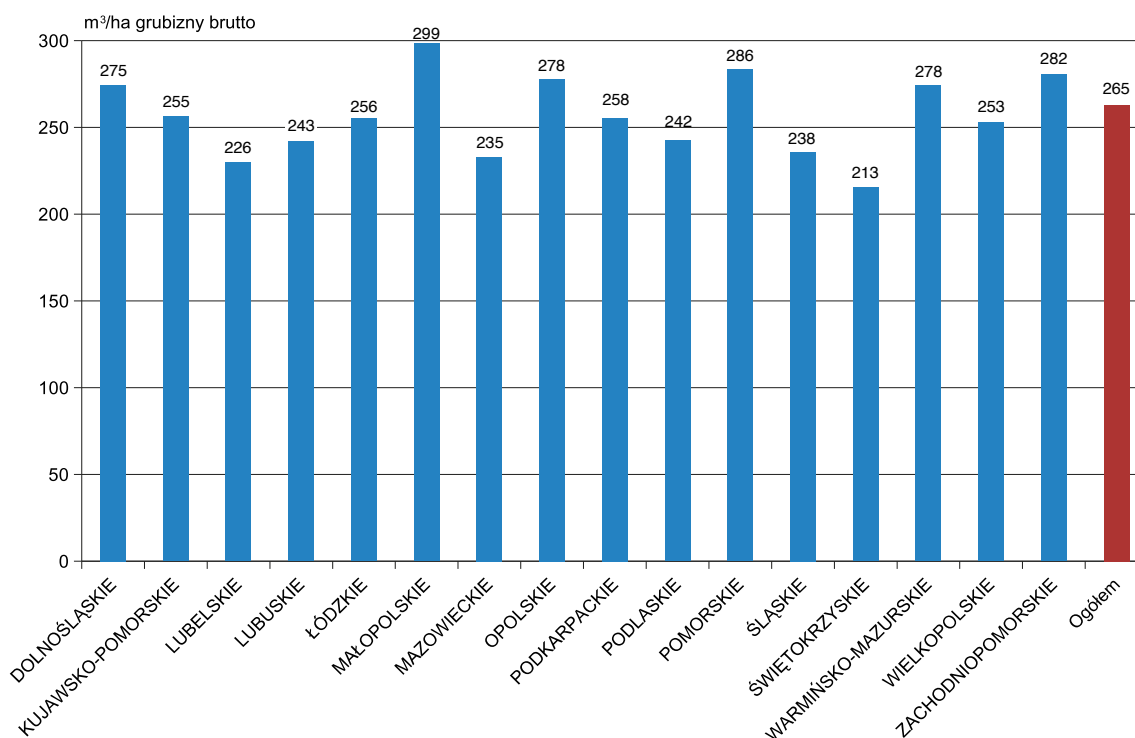
Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (265 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: dolnośląskiego – 275 m³/ha, opolskiego oraz warmińsko-mazurskiego – po 278 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: świętokrzyskiego – 213 m³/ha, lubelskiego – 226 m³/ha oraz mazowieckiego – 235 m³/ha.

Przeciętną zasobność w lasach gminnych według województw przedstawia dodatkowo rysunek IV-6.

Tabela IV-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy gminne

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność grubizny brutto w m ³ /ha
1	2	3
DOLNOŚLĄSKIE	78	275
KUJAWSKO-POMORSKIE	70	255
LUBELSKIE	60	226
LUBUSKIE	75	243
ŁÓDZKIE	71	256
MAŁOPOLSKIE	74	299
MAZOWIECKIE	65	235
OPOLSKIE	71	278
PODKARPACKIE	68	258
PODLASKIE	59	242
POMORSKIE	86	286
ŚLĄSKIE	65	238
ŚWIĘTOKRZYSKIE	56	213
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	75	278
WIELKOPOLSKIE	68	253
ZACHODNIOPOMORSKIE	82	282
Ogółem	71	265

Rysunek IV-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy gminne

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela IV-14 przedstawia użytkowanie w lasach gminnych z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny

(Leśnictwo 2010–2019). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość grubizny brutto została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela IV-14. Użytkowanie w lasach gminnych

Rok	Powierzchnia	Miąższość grubizny brutto	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do zasobów
	tys. ha	tys. m ³			%
1	2	3	4	5	6
2009	84	b.d.	130	163	b.d.
2010	84	b.d.	131	164	b.d.
2011	84	b.d.	153	191	b.d.
2012	84	b.d.	126	158	b.d.
2013	84	b.d.	127	159	b.d.
2014	84	20 669	143	179	0,87
2015	84	20 895	131	164	0,78
2016	84	20 988	131	164	0,78
2017	84	21 639	127	159	0,73
2018	84	21 768	150	188	0,86

* Miąższość netto na brutto została przeliczona wskaźnikiem 1,25.

V. LASY SKARBU PAŃSTWA W PARKACH NARODOWYCH

Powierzchnia lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych w kraju według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 185 702 ha, co stanowi około 2,0% powierzchni wszystkich lasów w Polsce według GUS (Leśnictwo 2019). W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania dla lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych o powierzchni 177 927 ha, co stanowi 95,8% ogólnej powierzchni lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych w kraju, w tym:

- ◆ dane z aktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 157 791 ha (85,0%),
- ◆ dane z nieaktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 20 136 ha (10,8%).

W Banku Danych o Lasach nie została zgromadzona jedynie dokumentacja urzędniowa dla Słowińskiego Parku Narodowego ze względu na brak zatwierdzonego planu ochrony parku.

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urzędniowego zostały w BDL uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość grubizny brutto ogółem (odpowiednio w ha i tys. m³) oraz udział poszczególnych klas

wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych przedstawiają tabele V-1 i V-2, natomiast procentowy układ siedlisk według województw – tabela V-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek V-1.

Tabela V-1. Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %										ogółem gruntów leśnych	
	ha	%	gruntów leśnych niezależnych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem
				I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bs	227	0,1	0,9	0,9	2,6	37,0	40,1	7,5	4,0	6,6	0,4	99,1	100,0	
Bśw	18 837	10,1	0,2	0,3	4,7	14,1	26,0	22,3	18,3	13,8	0,3	99,8	100,0	
Bw	1 120	0,6	1,1	0,9	5,2	13,2	18,2	24,6	12,9	23,9		98,9	100,0	
Bb	914	0,5	0,8		2,1	2,1	7,4	12,3	4,3	69,0	2,0	99,2	100,0	
BMśw	19 260	10,4	0,8	1,8	9,2	18,4	18,1	17,2	15,5	18,1	0,9	99,2	100,0	
BMw	2 144	1,2	1,0	0,7	5,3	12,7	22,2	26,4	16,2	15,3	0,2	99,0	100,0	
BMb	1 137	0,6	0,4		4,0	9,3	20,2	10,2	10,9	43,7	1,3	99,6	100,0	
LMśw	16 753	9,0	0,6	1,9	12,6	12,9	13,3	17,1	15,5	24,3	1,8	99,4	100,0	
LMw	2 163	1,2	3,6	1,2	10,3	25,8	19,8	14,7	4,3	18,5	1,8	96,4	100,0	
LMb	6 827	3,7	3,2	0,1	4,7	20,0	33,7	18,5	9,2	10,0	0,6	96,8	100,0	
Lśw	9 241	5,0	1,1	2,6	7,3	8,5	10,2	14,6	12,3	39,7	3,7	98,9	100,0	
Lw	5 592	3,0	7,5	0,3	21,8	10,4	12,3	8,4	6,6	29,8	2,9	92,5	100,0	
OI	7 601	4,1	2,8	0,2	8,3	21,4	31,9	17,3	13,3	4,8		97,2	100,0	
OIJ	3 508	1,9	7,3	0,1	10,7	8,2	10,9	19,4	21,1	16,8	5,5	92,7	100,0	
LI	126	0,1	2,4		6,3	10,3	20,6	21,4	2,4	36,6		97,6	100,0	
BMwyż	244	0,1	0,8	0,4	0,8	6,1	13,5	21,7	19,7	35,8	1,2	99,2	100,0	
LMwyż	2 780	1,5	0,1	0,6	1,3	2,4	10,5	29,5	27,3	26,8	1,5	99,9	100,0	
Lwyż	7 681	4,1	1,0	0,3	3,0	2,5	11,9	23,8	21,0	35,2	1,3	99,0	100,0	
OIJwyż	10				50,0	20,0	30,0					100,0	100,0	
Ltwyż	3				66,7	33,3						100,0	100,0	
BWG	6 646	3,6			2,7	41,9	10,2	5,1	6,4	32,5	1,2	100,0	100,0	
BG	454	0,2	1,5		0,9	2,2	4,4	13,0	8,4	64,3	5,3	98,5	100,0	
BMG	6 125	3,3	0,1	0,6	14,0	11,1	10,4	10,4	14,6	37,1	1,7	99,9	100,0	
LMG	11 752	6,3	2,4	0,9	6,9	10,5	12,7	20,7	17,8	26,1	2,0	97,6	100,0	
LG	54 041	29,2	1,7	0,2	2,2	13,3	12,1	16,4	23,1	27,5	3,5	98,3	100,0	
OIJG	62		1,6		29,0	43,6	25,8					98,4	100,0	
LIG	454	0,2	5,7	0,2	15,2	44,0	17,0	3,1	4,2	8,8	1,8	94,3	100,0	
RAZEM	185 702	100,0	1,6	0,7	6,4	14,3	15,9	17,2	17,2	24,6	2,1	98,4	100,0	

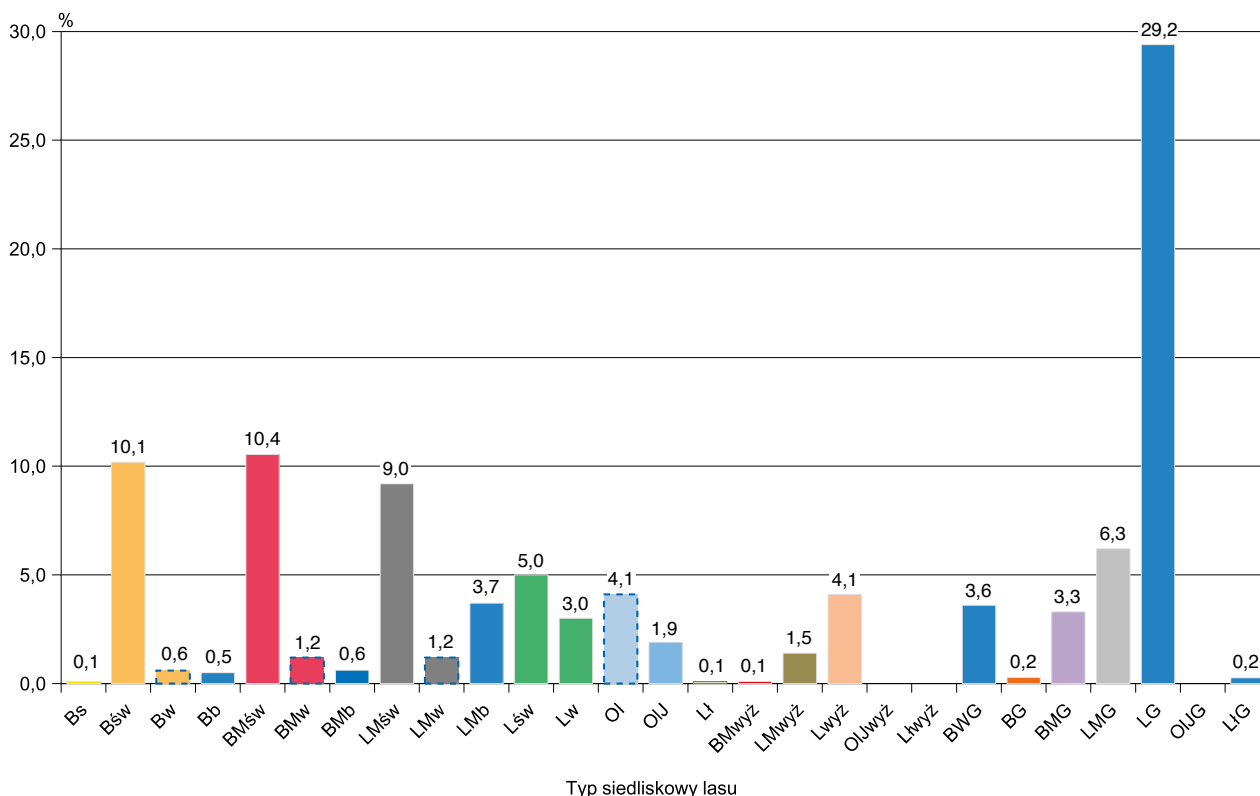
Tabela V-2. Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Typ siedliskowy lasu	Miąższość brutto ogółem na gruntach leśnych		Miąższość grubizny brutto w %											ogółem na gruntach leśnych
			na gruntach leśnych niezależnych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										
	tys. m ³	%		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bs	38,3	0,1				0,8	26,4	49,3	9,1	3,7	10,4	0,3	100,0	100,0
Bśw	5 780,7	9,4				1,6	11,5	26,4	24,9	20,1	15,2	0,3	100,0	100,0
Bw	362,5	0,6	0,1			2,5	11,3	15,6	27,8	14,3	28,4		99,9	100,0
Bb	165,8	0,3	0,1	0,1		1,1	1,7	5,0	11,9	4,5	74,4	1,2	99,9	100,0
BMśw	6 646,5	10,7		0,1		4,3	17,1	18,9	19,8	17,5	21,5	0,8	100,0	100,0
BMw	690,9	1,1	0,1	0,1		2,3	10,1	20,2	28,8	18,8	19,4	0,2	99,9	100,0
BMb	215,1	0,4				2,6	7,8	21,6	10,6	11,2	45,3	0,9	100,0	100,0
LMśw	6 131,0	9,9		0,1	0,1	4,6	11,1	13,9	19,8	19,1	29,9	1,4	100,0	100,0
LMw	581,3	0,9	0,2	0,1	0,2	5,0	21,2	19,5	16,7	5,1	29,8	2,2	99,8	100,0
LMB	1 000,4	1,6	0,2			3,1	19,9	35,4	18,3	9,6	12,6	0,9	99,8	100,0
Lśw	3 356,7	5,5		0,2	0,1	1,8	6,2	10,4	15,3	13,1	48,5	4,4	100,0	100,0
Lw	1 577,8	2,6	0,1	0,1		6,9	8,3	11,5	10,5	8,7	49,6	4,3	99,9	100,0
OI	1 802,7	2,9	0,1			4,3	18,6	29,1	20,3	20,3	7,3		99,9	100,0
OIJ	1 220,6	2,0	0,1			3,2	6,2	9,2	22,0	28,8	23,0	7,5	99,9	100,0
LI	34,5	0,1	0,3	0,9		2,0	9,6	21,7	24,3	4,1	36,8	0,3	99,7	100,0
BMwyż	107,2	0,2				0,4	3,5	12,5	18,6	20,1	43,5	1,4	100,0	100,0
LMwyż	1 204,8	2,0				0,4	1,3	9,8	28,7	27,8	31,2	0,8	100,0	100,0
Lwyż	3 167,7	5,2				0,9	1,6	10,2	23,7	22,9	39,8	0,9	100,0	100,0
OIJwyż	2,3					26,1	21,7	52,2					100,0	100,0
Llwyż	0,3					66,7	33,3						100,0	100,0
BWG	1 413,3	2,3				0,1	3,9	10,3	9,5	9,6	65,3	1,3	100,0	100,0
BG	118,7	0,2	0,1				2,0	3,8	19,5	7,3	62,2	5,1	99,9	100,0
BMG	1 465,0	2,4		0,3		1,8	6,1	15,6	16,2	22,4	36,6	1,0	100,0	100,0
LMG	4 481,3	7,3		0,1		1,4	7,0	13,6	24,6	20,4	31,3	1,6	100,0	100,0
LG	19 781,5	32,1		0,1		0,5	8,0	10,7	18,2	26,3	33,1	3,1	100,0	100,0
OIJG	8,3					12,0	42,2	45,8					100,0	100,0
LIg	94,5	0,2	0,1	0,2		9,4	36,2	16,7	4,4	9,2	20,4	3,4	99,9	100,0
RAZEM	61 449,7	100,0		0,1		2,2	9,6	15,1	20,1	20,5	30,3	2,1	100,0	100,0

Tabela V-3. Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Typ siedliskowy lasu w %																												
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OJ	LJ	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OJwyż	Lwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OJG	LIG	ogółem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
DOLNOŚLĄSKIE																0,2	1,6	0,2				1,3	36,5	48,8	11,2		0,2	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE																													
LUBELSKIE		7,3	1,3	0,9	13,2	4,7	1,4	5,8	6,7	11,9	0,2	0,7	3,4	0,1		1,5	13,7	27,2										100,0	
LUBUSKIE		17,4			33,9			24,7	0,2	0,4	19,1	0,2	3,9	0,2														100,0	
ŁÓDZKIE								100,0																				100,0	
MAŁOPOLSKIE																												100,0	
MAZOWIECKIE	0,7	37,6	1,6		19,7	3,2		11,7	0,7		2,5	9,2	5,1	7,9	0,1			4,6			24,2	1,2	9,1	21,2	39,0		0,4	100,0	
OPOLSKIE																												100,0	
PODKARPACKIE																			0,7					1,7	96,6	0,1	0,8	100,0	
PODLASKIE		5,8	1,5	2,3	13,0	1,7	2,2	17,0	2,8	14,8	10,4	8,9	15,8	3,8														100,0	
POMORSKIE	0,4	37,4	0,3	0,1	26,3	1,4	2,3	17,0	1,8	4,8	5,7	0,4	1,6	0,5														100,0	
ŚLĄSKIE																												100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE																0,6	13,0	39,9	0,1					5,9	40,5			100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE																												100,0	
WIELKOPOLSKIE		6,6			14,3			22,2		0,2	52,1	1,0	0,6	1,0	2,0													100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE		12,7		0,1	35,8		0,1	37,1	0,3	0,1	11,6	0,1	1,8	0,3														100,0	
RAZEM	0,1	10,1	0,6	0,5	10,4	1,2	0,6	9,0	1,2	3,7	5,0	3,0	4,1	1,9	0,1	0,1	1,5	4,1			3,6	0,2	3,3	6,3	29,2	0,2	100,0		

Rysunek V-1. Procentowy udział powierzchni lasów według typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: las górski (LG), bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw) oraz las mieszany świeży (LMśw) zajmujące odpowiednio 29,2%, 10,4%, 10,1% oraz 9,0% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 30,7%, lasowe – 63,3%, olsowe – 6,0% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 51,5%, wyżynnych – 5,7%, a górskich – 42,8% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela V-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela V-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek V-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 185 702 ha, w tym:

– grunty zalesione	182 757 ha,	tj. 98,4%
– grunty niezalesione	2 945 ha,	tj. 1,6%
	<u>185 702 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących przedstawia się następująco:

– gatunki iglaste	105 285 ha,	tj. 57,6%
– gatunki liściaste	77 472 ha,	tj. 42,4%
	<u>182 757 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	2 945	1,6
I i II klasa wieku (1–40 lat)	13 200	7,1
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	56 179	30,2
V i starsze oraz KO, KDO, BP	113 378	61,1
Razem	185 702	100,0

Tabela V-4. Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha (P) / miąższość grubizny brutto w tys. m ³ (M)																	Ogółem	
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku															razem	ha/tys. m ³	% zali.
		prze- stoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP				
2	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	15	16	17	18	19
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
P	213	391	1 152	2 497	5 503	6 481	8 501	5 580	6 761	6 380	10 471	12 542	1 330	67 806	68 019	99,7			
M	1,3	7,4	91,5	455,1	793,4	1 940,7	2 740,1	1 915,2	2 523,2	2 518,1	4 046,9	4 735,5	347,3	22 124,4	22 125,7	100,0			
P	161	3	79	676	1 417	2 404	1 879	1 870	2 306	2 305	4 354	8 625	1 025	28 714	28 875	99,4			
M	0,8	6,9	1,1	21,2	157,2	492,1	530,3	651,4	979,6	997,0	1 808,5	3 440,5	369,2	10 219,7	10 220,5	100,0			
P	72	14	8	81	156	414	161	179	362	672	2 580	4 015	123	8 765	8 837	99,2			
M	0,5	4,0	0,1	5,2	22,7	118,5	58,9	69,3	154,7	270,2	1 110,1	1 894,8	49,8	3 758,3	3 758,8	100,0			
P	446	220	484	1 836	3 995	8 666	10 541	7 629	9 429	9 357	17 405	25 182	2 478	105 285	105 731	99,6			
M	2,6	20,8	0,1	8,6	112,7	617,5	1 308,2	2 589,5	3 450,4	2 749,2	3 657,5	3 785,3	6 965,5	10 070,8	766,3	36 102,4	36 105,0	100,0	
P	1 037	9	207	172	283	451	1 776	883	2 604	2 046	5 240	10 941	15 555	608	40 775	41 812	97,5		
M	10,5	18,8	0,8	3,5	13,2	69,8	434,6	253,8	802,8	802,8	970,9	2 196,9	6 753,7	164,0	16 209,1	16 219,6	99,9		
P	918	40	242	772	1 766	394	304	327	401	458	856	2 955	76	8 967	9 885	90,7			
M	4,8	8,5	1,9	24,6	161,2	64,5	69,2	89,4	125,9	115,6	169,6	325,2	1 363,5	24,2	2 543,3	2 548,1	99,8		
P	29	6	5	5	5	17	57	27	61	68	157	578	165	1 172	1 201	97,6			
M	0,2	0,6	0,1	0,1	0,7	4,7	11,4	7,8	17,1	8,3	32,2	76,9	285,7	78,9	524,7	524,7	100,0		
P	60	70	457	1 028	1 271	1 449	2 551	1 991	931	1 121	893	371	34	12 167	12 227	99,5			
M	2,0	1,9	1,8	25,0	123,0	205,2	260,1	442,7	363,7	195,6	192,3	169,4	41,0	5,0	2 026,7	2 028,7	99,9		
P	451	2	43	222	1 056	1 810	2 148	1 638	1 023	1 121	1 766	893	329	13 363	13 814	96,7			
M	3,3	2,1	1,6	18,2	164,2	352,3	442,7	373,5	383,0	392,9	740,9	389,2	145,8	3 742,5	3 745,8	99,9			
P						2	3	4	1	9		5	5	29	29	100,0			
M						0,7	1,0	1,6	0,2	3,2		1,7	1,2	9,6	9,6	100,0			
P	4	12	34	234	126	85	99	46	79	96	7	41	140	999	1 003	99,6			
M	0,1	0,3	0,2	0,8	12,4	16,9	26,9	23,8	37,4	46,2	2,5	19,5	75,3	268,1	268,2	100,0			
P	2 499	51	580	1 662	4 372	4 071	5 822	5 529	5 048	8 104	14 620	20 398	1 357	77 472	79 971	96,9			
M	20,9	32,2	6,4	72,2	468,2	709,6	1 235,9	1 195,7	1 667,1	3 030,1	5 841,2	8 854,3	494,4	25 323,8	25 344,7	99,9			
RAZEM	2 945	271	1 064	3 498	8 367	12 134	14 488	16 070	14 477	17 461	32 025	45 580	3 895	182 757	185 702	98,4			
	23,5	0,1	15,0	184,9	1 085,7	2 017,8	3 825,4	4 646,1	5 324,6	6 815,4	12 806,7	18 925,1	1 260,7	61 426,2	61 449,7	100,0			

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2019 r. ogólna miąższość grubizny brutto na powierzchni leśnej w parkach narodowych wynosi 61 449,7 tys. m³. Zestawienie miąższości grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele V-4 i V-6.

Z danych, które przedstawiono w tabeli V-4, wynika, że miąższość grubizny brutto na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	61 426,2 tys. m ³ ,	tj. 99,96%
– grunty niezalesione	23,5 tys. m ³ ,	tj. 0,04%
	61 449,7 tys. m ³ ,	tj. 100,00%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	36 102,4 tys. m ³ ,	tj. 58,8%
– gatunki liściaste	25 323,8 tys. m ³ ,	tj. 41,2%
	61 426,2 tys. m ³ ,	tj. 100,0%

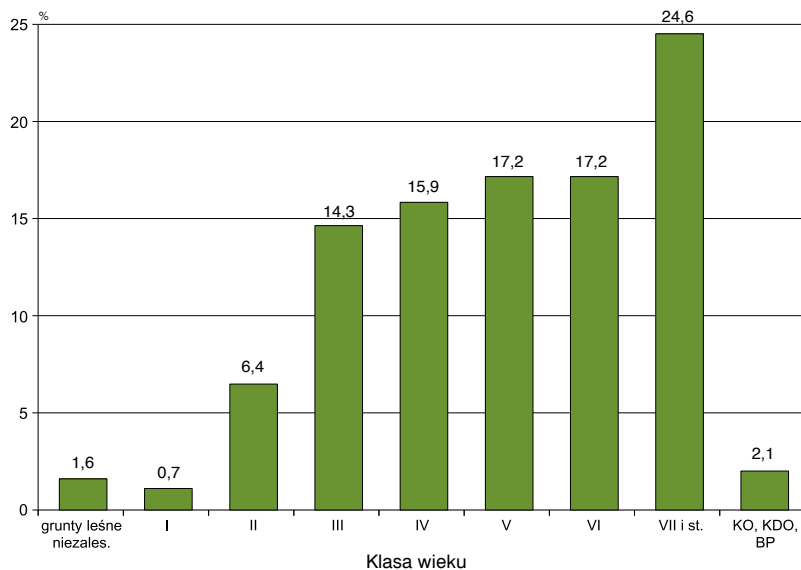
Miąższość grubizny brutto, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m ³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	23,5	
Przestoje na gruntach zalesionych	53,0	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	1 285,7	2,1
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	14 955,0	24,3
V i starsze oraz KO, KDO, BP	45 132,5	73,5
Razem	61 449,7	100,0

Tabela V-5. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
So	P 213	608	3 649	11 984	14 081	13 141	10 471	12 542	1 330	67 806	68 019	36,7	
	% 0,3	0,9	5,4	17,6	20,7	19,3	15,4	18,4	2,0	99,7	100,0		
Św	P 161	82	2 093	4 175	3 749	4 611	4 354	8 625	1 025	28 714	28 875	15,5	
	% 0,6	0,3	7,2	14,5	13,0	16,0	15,1	29,8	3,5	99,4	100,0		
Jd	P 72	14	89	570	340	1 034	2 580	4 015	123	8 765	8 837	4,8	
	% 0,8	0,2	1,0	6,5	3,8	11,7	29,2	45,4	1,4	99,2	100,0		
R-M	P 446	704	5 831	16 729	18 170	18 786	17 405	25 182	2 478	105 285	105 731	57,0	
IGLASTE	% 0,4	0,7	5,5	15,8	17,2	17,8	16,5	23,8	2,3	99,6	100,0		
Bk	P 1 037	216	455	2 227	2 929	7 844	10 941	15 555	608	40 775	41 812	22,6	
	% 2,5	0,5	1,1	5,3	7,0	18,8	26,2	37,1	1,5	97,5	100,0		
Db	P 918	282	2 538	698	728	834	856	2 955	76	8 967	9 885	5,3	
	% 9,3	2,9	25,7	7,1	7,4	8,4	8,7	29,7	0,8	90,7	100,0		
Gb	P 29	6	10	74	88	94	157	578	165	1 172	1 201	0,6	
	% 2,4	0,5	0,8	6,2	7,3	7,8	13,1	48,2	13,7	97,6	100,0		
Brz	P 60	70	1 485	2 720	4 542	2 052	893	371	34	12 167	12 227	6,6	
	% 0,5	0,6	12,1	22,2	37,2	16,8	7,3	3,0	0,3	99,5	100,0		
OI	P 451	45	1 278	3 958	2 950	2 144	1 766	893	329	13 363	13 814	7,4	
	% 3,3	0,3	9,3	28,5	21,4	15,5	12,8	6,5	2,4	96,7	100,0		
Tp	P			5	5	9		5	5	29	29		
	%			17,2	17,2	31,2		17,2	17,2	100,0	100,0		
Os	P 4	12	268	211	145	175	7	41	140	999	1 003	0,5	
	% 0,4	1,2	26,7	21,0	14,5	17,4	0,7	4,1	14,0	99,6	100,0		
R-M	P 2 499	631	6 034	9 893	11 387	13 152	14 620	20 398	1 357	77 472	79 971	43,0	
LIŚCIASTE	% 3,1	0,7	5,5	15,8	17,2	17,8	16,5	23,8	2,3	96,9	100,0		
RAZEM	P 2 945	1 335	11 865	26 622	29 557	31 938	32 025	45 580	3 835	182 757	185 702	100,0	
	% 1,6	0,7	6,4	14,3	15,9	17,2	17,2	24,6	2,1	98,4	100,0		

Rysunek V-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Tabela V-6. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Gatunek panujący	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku												
		prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
So M	1,3	9,9	7,5	546,6	2 734,1	4 655,3	5 041,3	4 046,9	4 735,5	347,3	22 124,4	22 125,7	36,0	
So %				2,5	12,4	21,0	22,8	18,3	21,4	1,6	100,0	100,0		
Św M	0,8	6,9	1,1	178,4	1 022,4	1 416,1	1 976,6	1 808,5	3 440,5	369,2	10 219,7	10 220,5	16,6	
Św %				1,7	10,0	13,9	19,3	17,7	33,7	3,6	100,0	100,0		
Jd M	0,5	4,0	0,1	5,2	141,2	128,2	424,9	1 110,1	1 894,8	49,8	3 758,3	3 758,8	6,1	
Jd %				0,1	3,8	3,4	11,3	29,5	50,5	1,3	100,0	100,0		
R-M M	2,6	20,8	8,7	730,2	3 897,7	6 199,6	7 442,8	6 965,5	10 070,8	766,3	36 102,4	36 105,0	58,7	
IGLASTE %				2,0	10,8	17,2	20,6	19,3	27,9	2,1	100,0	100,0		
Bk M	10,5	18,8	0,8	16,7	504,4	1 056,6	3 167,8	4 526,3	6 753,7	164,0	16 209,1	16 219,6	26,5	
Bk %				0,1	3,1	6,5	19,5	27,9	41,7	1,0	99,9	100,0		
Db M	4,8	8,5	1,9	185,8	133,7	215,3	285,2	325,2	1 363,5	24,2	2 543,3	2 548,1	4,1	
Db %				0,2	0,3	0,1	7,3	5,2	8,4	11,2	12,8	53,6	0,9	99,8
Gb M	0,2	0,6	0,1	0,8	16,1	24,9	40,5	76,9	285,7	78,9	524,5	524,7	0,9	
Gb %				0,1	0,2	3,1	4,7	7,7	14,7	54,5	15,0	100,0	100,0	
Brz M	2,0	1,9	1,8	148,0	465,3	806,4	387,9	169,4	41,0	5,0	2 026,7	2 028,7	3,3	
Brz %				0,1	0,1	0,1	7,3	22,9	39,8	19,1	8,4	2,0	0,2	99,9
OI M	3,3	2,1	1,6	182,4	795,0	756,5	729,0	740,9	389,2	145,8	3 742,5	3 745,8	6,1	
OI %				0,1	0,1	4,9	21,1	20,2	19,5	19,8	10,4	3,9	99,9	100,0
Tp M					1,7	1,8	3,2		1,7	1,2	9,6	9,6		
Tp %					17,7	18,8	33,3	0,0	17,7	12,5	100,0	100,0		
Os M	0,1	0,3	0,2	6,7	29,3	50,7	83,6	2,5	19,5	75,3	268,1	268,2	0,4	
Os %				0,1	0,1	2,5	10,9	18,9	31,2	0,9	7,3	28,1	100,0	100,0
R-M M	20,9	32,2	6,4	540,4	1 945,5	2 912,2	4 697,2	5 841,2	8 854,3	494,4	25 323,8	25 344,7	41,3	
LIŚCIASTE %				0,1	2,1	9,5	14,8	19,8	20,8	30,8	2,1	99,9	100,0	
RAZEM M	23,5	53,0	15,1	1 270,6	5 843,2	9 111,8	12 140,0	12 806,7	18 925,1	1 260,7	61 426,2	61 449,7	100,0	
RAZEM %				0,1	2,1	9,5	14,8	19,8	20,8	30,8	2,1	100,0	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych wynosi 90 lat, co obrazuje tabela V-7.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany grabowe (112 lat) oraz jodłowe (111 lat), natomiast najniższy – drzewostany osikowe, brzoźowe i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (85 lat) oraz bukowych (107 lat), które zajmują odpowiednio 37,2% i 22,3% ogólnej powierzchni leśnej. Tabela V-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości grubizny.

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³ grubizny brutto na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela V-7, natomiast według klas wieku – tabela V-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek V-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 336 m³/ha grubizny brutto, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 331 m³/ha.

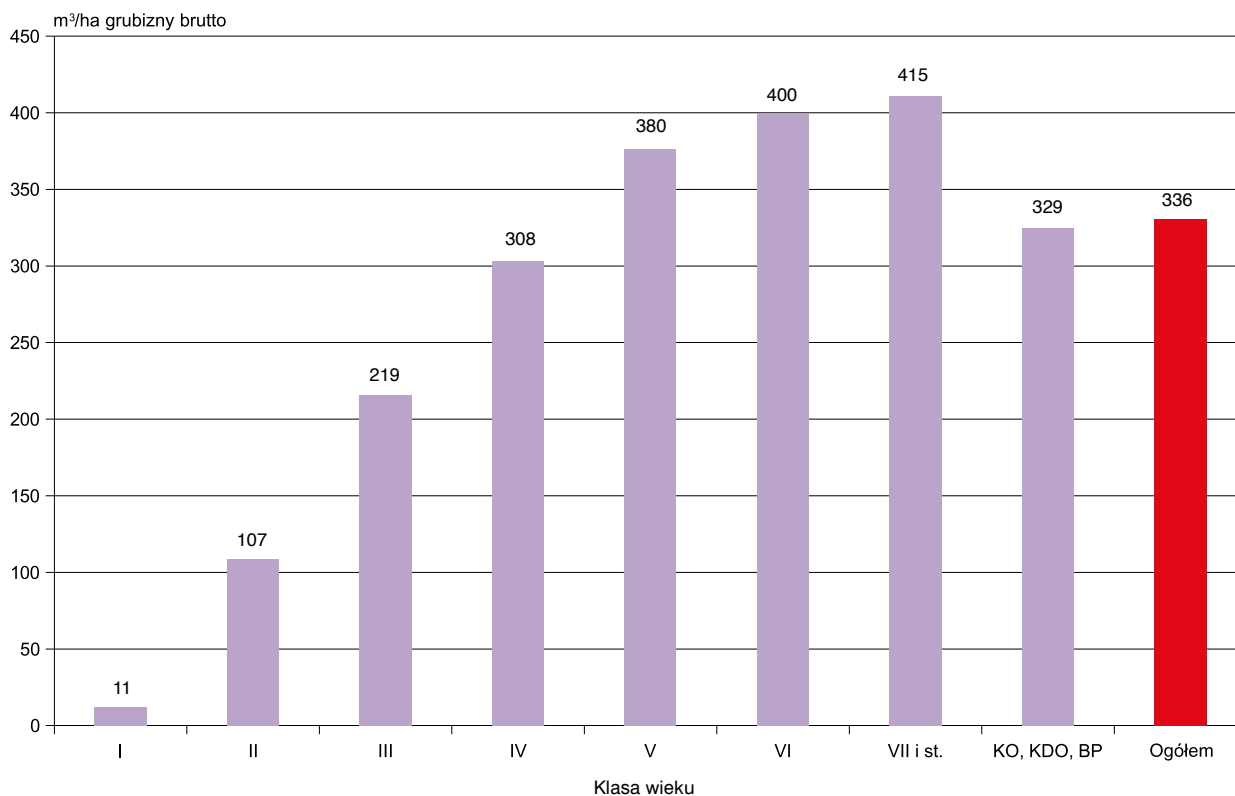
Tabela V-7. Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność na grun. leś. zalesionych m ³ /ha	Przeciętny wiek lata
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m ³	%		
1	2	3	4	5	6	7
So, Md	67 806	37,2	22 124,4	36,1	326	85
Św	28 714	15,7	10 219,7	16,6	356	93
Jd	8 765	4,8	3 758,3	6,1	429	111
Bk	40 775	22,3	16 209,1	26,4	397	107
Db, Kl, Wz	8 967	4,9	2 543,3	4,1	284	82
Gb	1 172	0,6	524,5	0,9	447	112
Brz	12 167	6,7	2 026,7	3,3	167	69
OI	13 363	7,3	3 742,5	6,1	280	74
Tp	29		9,6		337	78
Os	999	0,5	268,1	0,4	268	65
Ogółem	182 757	100,0	61 426,2	100,0	336	90

Tabela V-8. Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m ³ /ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
So	6	12	150	228	331	384	386	378	261	326	325
Św	5	13	85	245	378	429	415	399	360	356	354
Jd	7	8	58	248	377	411	430	472	406	429	425
Bk	10	4	37	227	360	404	414	434	270	397	388
Db	5	7	73	192	296	342	380	461	317	284	258
Gb	6	22	75	218	285	430	490	494	479	447	437
Brz	33	26	100	171	178	189	190	111	148	167	166
Ol	7	35	143	201	256	340	420	436	444	280	271
Tp			117	325	425	358		343	235	337	337
Os	37	16	25	139	350	478	365	479	538	268	268
Ogółem	8	11	107	219	308	380	400	415	329	336	331

Rysunek V-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela V-9 (dodatkowo rysunek V-4).

W 4 województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach większy niż przeciętny w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych (61,1%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: łódzkim – 92,4%, świętokrzyskim – 89,4%, wielkopolskim – 69,7%, podkarpackim – 67,1% i zachodniopomorskim – 67,0%.

Tabela V-9. Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne		
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	11	142	1 154	1 400	1 313	1 877	1 169	2 790	171	10 016	10 027	5,4
	%	0,1	1,4	11,5	14,0	13,1	18,7	11,7	27,8	1,7	99,9	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	P												
	%												
LUBELSKIE	P	161	15	414	1 977	2 421	2 645	1 915	2 589	50	12 026	12 187	6,6
	%	1,3	0,1	3,4	16,2	19,9	21,8	15,7	21,2	0,4	98,7	100,0	
LUBUSKIE	P	7	7	353	970	324	600	1 116	1 219	11	4 600	4 607	2,5
	%	0,2	0,2	7,7	21,1	7,0	13,0	24,2	26,4	0,2	99,8	100,0	
ŁÓDZKIE	P	2		1		1	6		41	1	50	52	
	%	3,8		1,9		1,9	11,5		79,0	1,9	96,2	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	321	74	1 288	4 652	3 101	3 560	4 080	9 146	961	26 862	27 183	14,6
	%	1,2	0,3	4,7	17,1	11,4	13,1	15,0	33,7	3,5	98,8	100,0	
MAZOWIECKIE	P	784	96	3 827	2 075	6 017	5 749	4 538	3 657	129	26 088	26 872	14,5
	%	2,9	0,4	14,2	7,7	22,4	21,4	16,9	13,6	0,5	97,1	100,0	
OPOLSKIE	P												
	%												
PODKARPACKIE	P	1 037	41	857	6 234	5 335	6 584	9 457	10 067	1 300	39 875	40 912	22,0
	%	2,5	0,1	2,1	15,2	13,0	16,1	23,1	24,7	3,2	97,5	100,0	
PODLASKIE	P	481	39	1 677	5 384	6 580	5 833	4 025	8 229	688	32 455	32 936	17,7
	%	1,5	0,1	5,1	16,3	20,0	17,7	12,2	25,0	2,1	98,5	100,0	
POMORSKIE	P	94	657	1 249	2 579	1 950	1 081	991	750	497	9 754	9 848	5,3
	%	0,9	6,7	12,7	26,2	19,8	11,0	10,1	7,6	5,0	99,1	100,0	
ŚLĄSKIE	P												
	%												
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P		12	42	98	596	1 801	2 371	2 163	6	7 089	7 089	3,8
	%		0,2	0,6	1,4	8,4	25,4	33,4	30,5	0,1	100,0	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P												
	%												
WIELKOPOLSKIE	P	11	166	360	342	671	995	774	1 789	10	5 107	5 118	2,8
	%	0,2	3,2	7,1	6,7	13,1	19,4	15,1	35,0	0,2	99,8	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	P	36	86	643	911	1 248	1 207	1 589	3 140	11	8 835	8 871	4,8
	%	0,4	1,0	7,2	10,3	14,1	13,6	17,9	35,4	0,1	99,6	100,0	
RAZEM	P	2 945	1 335	11 865	26 622	29 557	31 938	32 025	45 580	3 835	182 757	185 702	100,0
	%	1,6	0,7	6,4	14,3	15,9	17,2	17,2	24,6	2,1	98,4	100,0	

Udział tych drzewostanów, nieco większy niż przeciętna w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych, zarejestrowano także w województwach małopolskim i lubuskim. W pozostałych województwach udział

powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwie pomorskim – 33,7%.

Rysunek V-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela V-10, a wielkość zasobów drzewnych według województw dodatkowo rysunek V-5.

W 4 województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach udział miąższości drzewostanów V klasy wieku

i starszych waha się w granicach od 43,4% do 97,4% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 73,5%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: pomorskim – 43,4%, mazowieckim – 64,2% i podlaskim – 67,7%; największy zaś w województwach: łódzkim – 97,4%, świętokrzyskim – 91,4% oraz małopolskim – 83,3%.

Tabela V-10. Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem na gruntach leśnych		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										razem	tys. m ³	%
		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
DOLNOŚLĄSKIE	M	0,2	5,7	0,9	74,9	328,8	497,9	808,9	515,8	807,6	35,2	3 075,7	3 075,9	5,0
	%		0,2		2,4	10,7	16,2	26,3	16,8	26,3	1,1	100,0	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	M													
	%													
LUBELSKIE	M	3,7		0,1	54,6	429,1	626,6	940,1	780,4	1 194,2	14,7	4 039,8	4 043,5	6,6
	%	0,1			1,4	10,6	15,5	23,3	19,3	29,4	0,4	99,9	100,0	
LUBUSKIE	M	0,2	3,4	0,1	54,2	274,9	91,4	221,1	443,4	526,4	2,9	1 617,8	1 618,0	2,6
	%	0,2			3,4	17,0	5,6	13,7	27,4	32,5	0,2	100,0	100,0	
ŁÓDZKIE	M				0,2		0,2	2,3		13,0	0,1	15,8	15,8	
	%				1,3		1,3	14,6		82,2	0,6	100,0	100,0	
MAŁOPOLSKIE	M	0,9	4,8	0,6	68,4	456,8	1 018,7	1 528,2	1 722,4	4 086,7	362,1	9 248,7	9 249,6	15,1
	%		0,1		0,7	4,9	11,0	16,5	18,6	44,3	3,9	100,0	100,0	
MAZOWIECKIE	M	3,7		1,5	431,9	521,3	1 894,4	1 991,2	1 681,3	1 383,0	38,1	7 942,7	7 946,4	12,9
	%				5,4	6,6	23,8	25,1	21,2	17,4	0,5	100,0	100,0	
OPOLSKIE	M													
	%													
PODKARPACKIE	M	10,2	19,8	0,3	74,9	1 319,4	1 685,7	2 575,8	3 776,3	4 279,4	361,5	14 093,1	14 103,3	23,0
	%	0,1	0,1		0,5	9,4	12,0	18,3	26,8	30,2	2,6	99,9	100,0	
PODLASKIE	M	3,7	8,6	0,4	246,3	1 446,3	1 758,2	2 001,7	1 542,2	3 425,7	302,1	10 731,5	10 735,2	17,4
	%		0,1		2,3	13,5	16,4	18,6	14,4	31,9	2,8	100,0	100,0	
POMORSKIE	M		0,6	6,7	140,4	682,7	629,3	384,9	327,4	270,0	137,5	2 579,5	2 579,5	4,2
	%			0,3	5,4	26,5	24,4	14,9	12,7	10,5	5,3	100,0	100,0	
ŚLĄSKIE	M													
	%													
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M		0,5	0,4	5,8	28,8	242,7	841,5	1 106,0	1 019,8	1,3	3 246,8	3 246,8	5,3
	%				0,2	0,9	7,5	25,9	34,1	31,4		100,0	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	M													
	%													
WIELKOPOLSKIE	M	0,4	6,3	0,8	30,6	94,9	219,7	327,9	258,9	568,3	2,3	1 509,7	1 510,1	2,5
	%		0,4	0,1	2,0	6,3	14,5	21,7	17,1	37,7	0,2	100,0	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	M	0,5	3,3	3,3	88,4	260,2	447,0	516,4	652,6	1 351,0	2,9	3 325,1	3 325,6	5,4
	%		0,1	0,1	2,7	7,8	13,4	15,5	19,6	40,7	0,1	100,0	100,0	
RAZEM	M	23,5	53,0	15,1	1 270,6	5 843,2	9 111,8	12 140,0	12 806,7	18 925,1	1 260,7	61 426,2	61 449,7	100,0
	%		0,1		2,1	9,5	14,8	19,8	20,8	30,8	2,1	100,0	100,0	

Rysunek V-5. Zasoby drzewne według województw (w tys. m³ grubizny brutto) – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących oraz województw przedstawia tabela V-11. Drzewostany z panującymi gatunkami Św, Jd i Bk – wykazujące przeważnie większą zasobność niż drzewostany z pa-

nującymi So, Db i Brz – występują głównie w górach i na Pomorzu. Największy udział tych gatunków jest notowany w województwach: dolnośląskim – 90,4%, podkarpackim – 83,3%, małopolskim – 82,9% i świętokrzyskim – 74,0%. Łączny średni udział Św, Jd i Bk wynosi 42,9%. W pozostałych województwach udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 1,1% w wojewódz-

Tabela V-11. Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem		
	gatunek panujący												
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tp, Lp, Wb	Os	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P %	394 3,9	8 241 82,3	5	811 8,1	205 2,0		316 3,2	35 0,3		20 0,2	10 027 100,0	5,4
KUJAWSKO- -POMORSKIE	P %												
LUBELSKIE	P %	5 922 48,7	39 0,3	1 564 12,8	1 369 11,2	509 4,2	27 0,2	1 722 14,1	984 8,1		51 0,4	12 187 100,0	6,6
LUBUSKIE	P %	3 264 71,0	20 0,4		777 16,8	222 4,8	6 0,1	86 1,9	230 5,0		2	4 607 100,0	2,5
ŁÓDZKIE	P %	32 61,6				18 34,6		2 3,8				52 100,0	
MAŁOPOLSKIE	P %	3 598 13,2	14 909 55,0	1 860 6,8	5 748 21,1	216 0,8	74 0,3	122 0,4	342 1,3	2	312 1,1	27 183,0 100,0	14,6
MAZOWIECKIE	P %	18 547 69,0	13		1	3 085 11,5	6	1 773 6,6	3 409 12,7	18 0,1	20 0,1	26 872 100,0	14,5
OPOLSKIE	P %												
PODKARPACKIE	P %	3 926 9,6	2 413 5,9	2 614 6,4	29 067 71,0	300 0,7	71 0,2	264 0,6	2 109 5,2		148 0,4	40 912 100,0	22,0
PODLASKIE	P %	12 635 38,4	2 911 8,8			3 230 9,8	979 3,0	6 791 20,6	5 965 18,1		425 1,3	32 936,0 100,0	17,7
POMORSKIE	P %	7 816 79,5	114 1,2		448 4,5	290 2,9	2	807 8,2	363 3,7	4	4	9 848 100,0	5,3
ŚLĄSKIE	P %												
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P %	1 521 21,4	158 2,2	2 763 39,2	2 309 32,6	149 2,1	10 0,1	53 0,7	109 1,5		17 0,2	7 089 100,0	3,8
WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	P %												
WIELKOPOLSKIE	P %	3 700 72,4	10 0,2	1	45 0,9	1 183 23,1	10 0,2	84 1,6	77 1,5	5 0,1	3	5 118 100,0	2,8
ZACHODNIO- POMORSKIE	P %	6 664 75,2	47 0,5	30	1 237 13,9	478 5,4	16 0,2	207 2,3	191 2,2		1	8 871,0 99,7	4,8
RAZEM	P %	68 019 36,7	28 875 15,5	8 837 4,8	41 812 22,6	9 885 5,3	1 201 0,6	12 227 6,6	13 814 7,4	29	1 003 0,5	185 702 100,0	

twie wielkopolskim do 24,3% w województwie lubelskim. W 4 województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych.

Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 48,6% ogólnej powierzchni lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela V-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela V-11).

Tabela V-12. Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³										Ogółem		
	gatunek panujący										tys. m ³	%	
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tp, Lp, Wb	Os			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	M	111,2	2 586,8	0,2	260,8	52,1	0,1	48,9	10,2	0,1	5,5	3 075,9	5,0
	%	3,6	84,1		8,5	1,7		1,6	0,3		0,2	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	M												
	%												
LUBELSKIE	M	2 050,9	13,1	798,4	557,6	138,6	6,8	257,7	210,2		10,2	4 043,5	6,6
	%	50,7	0,3	19,7	13,8	3,4	0,2	6,4	5,2		0,3	100,0	
LUBUSKIE	M	1 103,1	5,7		322,4	111,9	1,8	16,1	56,5		0,5	1 618,0	2,6
	%	68,2	0,4		19,9	6,9	0,1	1,0	3,5			100,0	
ŁÓDZKIE	M	9,3				5,8		0,7				15,8	
	%	58,9				36,7		4,4				100,0	
MAŁOPOLSKIE	M	249,6	5 817,5	804,3	2 219,8	50,8	13,1	13,7	74,0	0,7	6,1	9 249,6	15,1
	%	2,7	63,0	8,7	24,0	0,5	0,1	0,1	0,8		0,1	100,0	
MAZOWIECKIE	M	6 199,1	2,6		0,2	287,1	1,8	349,0	1 096,2	6,8	3,6	7 946,4	12,9
	%	78,1				3,6		4,4	13,8	0,1		100,0	
OPOLSKIE	M												
	%												
PODKARPACKIE	M	1 008,0	585,5	870,2	11 152,0	73,1	14,1	33,3	346,8		20,3	14 103,3	23,0
	%	7,1	4,2	6,2	79,1	0,5	0,1	0,2	2,5		0,1	100,0	
PODLASKIE	M	4 889,8	1 093,7			1 242,3	478,4	1 069,8	1 744,1		217,1	10 735,2	17,4
	%	45,5	10,2			11,6	4,5	10,0	16,2		2,0	100,0	
POMORSKIE	M	2 157,4	27,0		78,0	53,7	0,3	169,8	91,5	0,7	1,1	2 579,5	4,2
	%	83,8	1,0		3,0	2,1		6,6	3,5			100,0	
ŚLĄSKIE	M												
	%												
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M	719,8	67,8	1 262,6	1 071,0	65,0	3,2	10,2	43,8		3,4	3 246,8	5,3
	%	22,2	2,1	38,9	33,0	2,0	0,1	0,3	1,3		0,1	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	M												
	%												
WIELKOPOLSKIE	M	1 176,8	2,1	0,6	19,2	271,1	0,5	16,4	21,9	1,3	0,2	1 510,1	2,5
	%	77,9	0,1		1,3	18,0		1,1	1,5	0,1		100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	M	2 450,7	18,7	22,5	538,6	196,6	4,6	43,1	50,6		0,2	3 325,6	5,4
	%	73,7	0,6	0,7	16,2	5,9	0,1	1,3	1,5			100,0	
RAZEM	M	22 125,7	10 220,5	3 758,8	16 219,6	2 548,1	524,7	2 028,7	3 745,8	9,6	268,2	61 449,7	100,0
	%	36,0	16,6	6,1	26,5	4,1	0,9	3,3	6,1	0,4	0,4	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela V-13. W 4 województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) waha się od 69 do 122 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: łódzkim – 122 lata, świętokrzyskim – 107 lat, zachodniopomorskim – 96 lat, małopolskim, podkarpackim i wielkopolskim – po 95 lat, natomiast najniższym w pomorskim – 69 lat i mazowieckim – 83 lata.

W zasięgach pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 88–91 lat, przy przeciętnym w kraju – 90 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

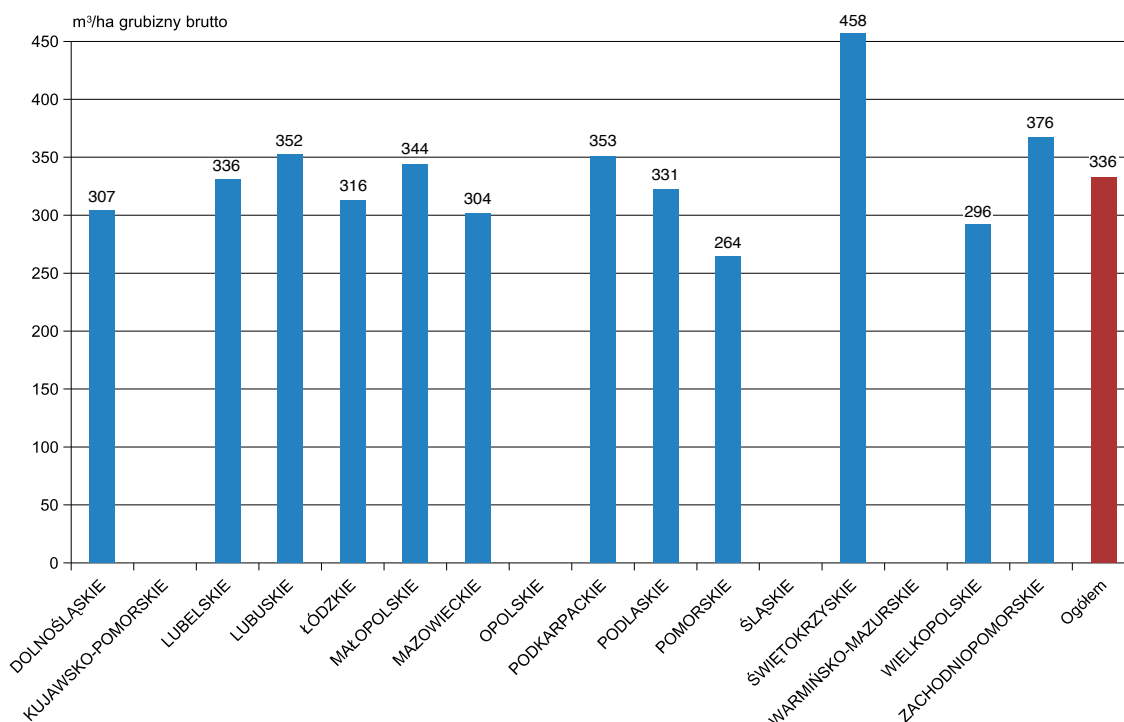
Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela V-13.

W 4 województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: świętokrzyskiego – 458 m³/ha i zachodniopomorskiego – 376 m³/ha.

Tabela V-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność grubizny brutto w m ³ /ha
1	2	3
DOLNOŚLĄSKIE	88	307
KUJAWSKO-POMORSKIE		
LUBELSKIE	89	336
LUBUSKIE	91	352
ŁÓDZKIE	122	316
MAŁOPOLSKIE	95	344
MAZOWIECKIE	83	304
OPOLSKIE		
PODKARPACKIE	95	353
PODLASKIE	89	331
POMORSKIE	69	264
ŚLĄSKIE		
ŚWIĘTOKRZYSKIE	107	458
WARMIŃSKO-MAZURSKIE		
WIELKOPOLSKIE	95	296
ZACHODNIOPOMORSKIE	96	376
Ogółem	90	336

Rysunek V-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (336 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: podkarpackiego – 353 m³/ha, lubuskiego – 352 m³/ha i małopolskiego – 344 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: pomorskiego – 264 m³/ha i wielkopolskiego – 296 m³/ha.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela V-14 przedstawia użytkowanie w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2010–2019). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość grubizny brutto została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela V-14. Użytkowanie w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych

Rok	Powierzchnia	Miąższość grubizny brutto	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do zasobów
	tys. ha	tys. m ³			%
1	2	3	4	5	6
2009	184	b.d.	192	240	b.d.
2010	184	b.d.	201	251	b.d.
2011	184	b.d.	180	225	b.d.
2012	185	b.d.	176	220	b.d.
2013	185	b.d.	159	199	b.d.
2014	185	58 071	186	233	0,40
2015	185	58 741	179	224	0,38
2016	186	59 483	192	240	0,40
2017	186	60 498	185	231	0,38
2018	186	61 450	186	233	0,38

* Miąższość netto na brutto została przeliczona wskaźnikiem 1,25.

VI. LASY W ZASOBIE WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA

Lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa zajmują najmniejszą powierzchnię wśród lasów poza PGL LP. Według stanu na 31 grudnia 2018 r. ich powierzchnia w kraju wynosi 27 607 ha, co stanowi 0,3% powierzchni wszystkich lasów w Polsce według GUS (Leśnictwo 2019). W Banku Danych o Lasach dotychczas zgromadzono opracowania dla lasów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa o powierzchni 4 600 ha, co stanowi 16,7% powierzchni lasów ZWRSP w kraju, w tym:

- ◆ dane z aktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 1 600 ha (5,8%),

- ◆ dane z nieaktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 3 000 ha (10,9%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urzędniowego w BDL zostały uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

Ze względu na niewielki udział lasów posiadających opracowanie urzędniowe w tej formie własności zrezygnowano z prezentowania zestawień według województw.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość grubizny brutto ogółem (odpowiednio w ha i tys. m³) oraz udział poszczegól-

nych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach lasów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa przedstawiają tabele VI-1 i VI-2. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek VI-1.

Tabela VI-1. Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

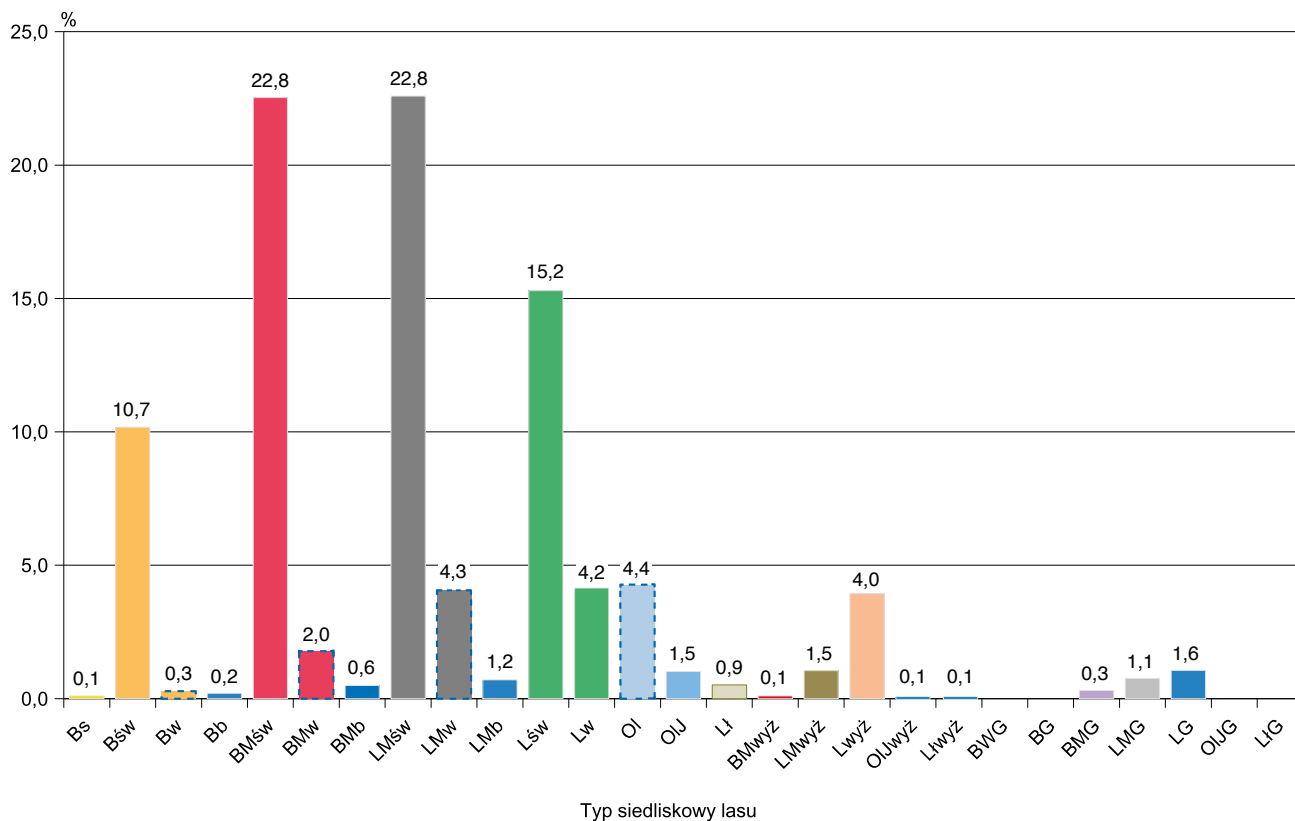
Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %										ogółem gruntów leśnych	
	ha	%	gruntów leśnych niezależnych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem
				I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bs	18	0,1	5,6		16,7	55,4	11,1		5,6	5,6		94,4	100,0	
Bśw	2 959	10,7	3,1	11,7	15,0	34,8	18,8	12,6	3,2	0,8		96,9	100,0	
Bw	74	0,3	4,1	6,8	25,7	23,0	29,5	9,5	1,4			95,9	100,0	
Bb	55	0,2	9,1		67,4	3,6	12,7	1,8	3,6	1,8		90,9	100,0	
BMśw	6 283	22,8	2,6	12,0	16,7	29,6	22,4	10,0	3,2	1,1	2,4	97,4	100,0	
BMw	563	2,0	4,6	8,5	24,3	23,4	20,2	14,6	2,8	0,5	1,1	95,4	100,0	
BMb	154	0,6	16,9	1,3	16,9	22,1	28,6	5,8	7,1	1,3		83,1	100,0	
LMśw	6 286	22,8	2,0	10,1	13,7	25,2	22,0	10,7	4,2	3,1	9,0	98,0	100,0	
LMw	1 185	4,3	4,1	10,9	17,5	24,6	20,8	10,5	1,9	1,4	8,3	95,9	100,0	
LMb	342	1,2	10,2	2,0	9,6	25,8	24,3	18,4	9,1	0,6		89,8	100,0	
Lśw	4 191	15,2	1,4	8,4	17,3	17,4	18,2	11,0	5,6	7,6	13,1	98,6	100,0	
Lw	1 157	4,2	4,0	7,5	13,3	19,4	21,6	11,8	4,6	5,8	12,0	96,0	100,0	
OI	1 218	4,4	8,6	11,6	16,4	23,6	25,6	11,1	2,7	0,2	0,2	91,4	100,0	
OIJ	422	1,5	5,2	7,1	11,6	17,3	21,0	20,6	6,6	2,1	8,5	94,8	100,0	
LI	256	0,9	13,3	3,5	7,0	9,0	10,5	23,5	7,4	21,9	3,9	86,7	100,0	
BMwyż	19	0,1	5,3	5,3	10,5	10,5	21,1	21,1			26,2	94,7	100,0	
LMwyż	425	1,5	1,4	4,5	15,3	19,5	21,0	16,5	6,8	2,8	12,2	98,6	100,0	
Lwyż	1 112	4,0	2,2	5,1	10,6	22,3	20,4	16,6	4,2	5,7	12,9	97,8	100,0	
OIJwyż	14	0,1		14,3	50,1	21,4	7,1	7,1				100,0	100,0	
Ltwyż	30	0,1		16,7	29,9	6,7	20,0	10,0	6,7	3,3	6,7	100,0	100,0	
BWG														
BG	2					100,0						100,0	100,0	
BMG	87	0,3		3,4	21,8	5,7	6,9	13,8	8,0		40,4	100,0	100,0	
LMG	293	1,1	1,4	8,2	10,2	16,7	14,0	8,2	6,8	7,8	26,7	98,6	100,0	
LG	451	1,6	0,4	5,1	5,5	22,0	20,8	9,1	8,6	4,7	23,8	99,6	100,0	
OIJG	1			100,0								100,0	100,0	
LIG	10		10,0		10,0	20,0	30,0	20,0	10,0			90,0	100,0	
RAZEM	27 607	100,0	3,0	9,7	15,3	25,0	20,9	11,5	4,2	3,2	7,2	97,0	100,0	

Tabela VI-2. Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Typ siedliskowy lasu	Miąższość brutto ogółem na gruntach leśnych		Miąższość grubizny brutto w %											ogółem na gruntach leśnych	
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
	tys. m ³	%		prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Bs	2,5					8,0	68,0	12,0		8,0	4,0			100,0	100,0
Bśw	621,7	9,3			0,8	9,0	41,7	24,5	18,2	4,8	1,0			100,0	100,0
Bw	13,7	0,2			0,7	18,2	31,4	33,6	14,6	1,5				100,0	100,0
Bb	5,1	0,1				49,0	5,9	25,5	9,8	7,8	2,0			100,0	100,0
BMśw	1 512,9	22,7	0,1		0,6	10,4	35,8	29,5	14,5	4,7	1,6	2,8		99,9	100,0
BMw	118,6	1,8	0,2		0,8	17,0	28,3	27,4	20,1	3,9	0,9	1,4		99,8	100,0
BMb	25,7	0,4				12,8	23,3	43,3	8,2	9,3	2,7	0,4		100,0	100,0
LMśw	1 643,5	24,6	0,1		0,5	7,8	30,1	27,5	15,1	6,3	4,1	8,5		99,9	100,0
LMw	254,3	3,8	0,2		1,8	12,3	29,7	26,8	16,0	2,6	2,3	8,3		99,8	100,0
LMb	67,5	1,0			0,7	6,8	29,4	27,6	22,2	12,6	0,7			100,0	100,0
Lśw	1 076,4	16,1	0,1		0,4	7,8	18,5	22,0	16,6	8,6	12,7	13,3		99,9	100,0
Lw	264,7	4,0	0,3		0,6	9,6	20,4	27,1	15,5	6,8	8,9	10,8		99,7	100,0
OI	257,6	3,9	0,2		3,4	12,2	26,2	35,0	17,4	5,0	0,2	0,4		99,8	100,0
OIJ	108,6	1,6	0,1		2,1	9,3	17,4	24,5	28,1	7,9	3,9	6,7		99,9	100,0
LI	65,8	1,0	1,5		0,5	2,9	9,9	11,4	25,4	9,1	36,7	2,6		98,5	100,0
BMwyż	4,5	0,1				4,4	11,1	20,0	24,4	4,4	2,2	33,5		100,0	100,0
LMwyż	106,3	1,6			0,2	7,2	20,0	24,4	20,7	10,5	4,0	13,0		100,0	100,0
Lwyż	280,0	4,2	0,1		0,6	5,0	19,8	23,8	23,0	5,9	7,9	13,9		99,9	100,0
OIJwyż	3,0				3,3	43,4	26,7	10,0	13,3			3,3		100,0	100,0
Lłwyż	4,5	0,1			2,2	8,9	8,9	35,7	22,2	13,3	4,4	4,4		100,0	100,0
BWG															
BG	0,5					20,0	80,0							100,0	100,0
BMG	23,5	0,4			0,4	9,4	7,2	7,2	26,0	12,8	0,4	36,6		100,0	100,0
LMG	87,9	1,3			0,8	5,1	18,9	15,7	10,4	10,7	11,1	27,3		100,0	100,0
LG	121,7	1,8			0,4	1,6	21,1	25,0	12,5	12,0	6,2	21,2		100,0	100,0
OIJG	0,1							100,0						100,0	100,0
LIG	1,4						14,3	35,7	28,6	14,3	7,1			100,0	100,0
RAZEM	6 672,0	100,0	0,1		0,7	8,9	28,6	26,4	16,4	6,3	5,1	7,5		99,9	100,0

Rysunek VI-1. Procentowy udział powierzchni lasów według typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: las mieszany świeży (LMśw) i bór mieszany świeży (BMśw) zajmujące po 22,8% powierzchni leśnej oraz las świeży (Lśw) – 15,2% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 37,1%, lasowe – 56,9%, olsowe – 6,0% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 91,2%, wyżynnych – 5,8%, a górskich – 3,0% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela VI-3, natomiast zgeneralizowane zestawienie powierzchni według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela VI-4. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek VI-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 27 607 ha, w tym:

– grunty zalesione	26 779 ha,	tj. 97,0%
– grunty niezalesione	828 ha,	tj. 3,0%
	<u>27 607 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według gatunków panujących wynosi:

– gatunki iglaste	15 777 ha,	tj. 58,9%
– gatunki liściaste	11 002 ha,	tj. 41,1%
	<u>26 779 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	828	3,0
I i II klasa wieku (1–40 lat)	6 920	25,0
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	12 652	45,9
V i starsze oraz KO, KDO, BP	7 207	26,1
Razem	27 607	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2019 r. ogólna miąższość grubizny brutto na powierzchni leśnej lasów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa wynosi 6 672,0 tys. m³. Zestawienie miąższości grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele VI-3 i VI-5.

Z danych, które przedstawia tabela VI-3, wynika, że miąższość grubizny brutto na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	6 665,7 tys. m ³ ,	tj.	99,9%
– grunty niezalesione	6,3 tys. m ³ ,	tj.	0,1%
	6 672,0 tys. m ³ ,	tj.	100,0%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	4 192,3 tys. m ³ ,	tj.	62,9%
– gatunki liściaste	2 473,4 tys. m ³ ,	tj.	37,1%
	6 665,7 tys. m ³ ,	tj.	100,0%

Miąższość grubizny brutto, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m ³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	6,3	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	642,2	9,6
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	3 666,0	55,0
V i starsze oraz KO, KDO, BP	2 357,4	35,3
Razem	6 671,9	100,0

Tabela VI-3. Powierzchniowo-mięższociowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Gatunek panujący	grunty leśne niezales.	Powierzchnia w ha (P) / mięższocć grubizny brutto w tys. m ³ (M)																				Ogółem grunty leśne bez zw. z gosp. leśną		
		grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																				razem	ha/tys. m ³	% zal.
		prze- stoje		I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP								
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b				a	b	16	17	18	19		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19						
P	380		489	953	1 047	971	1 455	2 932	2 000	1 291	1 042	670	555	254	744	14 403	14 783	97,4						
M	1,6		0,6	19,5	117,1	202,6	886,0	636,3	426,9	426,9	358,8	238,5	204,5	91,5	196,8	3 781	3 783	100,0						
P	49		25	56	91	158	117	129	59	58	65	35	38	12	230	1 073	1 122	95,6						
M	0,3		0,1	1,1	9,8	27,7	39,6	49,9	22,7	24,6	27,4	15,4	18,1	5,2	67,8	309	310	99,9						
P	9		2	21	11	10	10	22	18	26	39	26	36	24	56	301	310	97,1						
M	0,1		0,4	0,4	0,2	1,1	2,2	8,3	7,3	10,7	15,6	11,4	15,4	10,4	18,5	102	102	99,9						
P	438		516	1 030	1 149	1 139	1 582	3 083	2 077	1 375	1 146	731	629	290	1 030	15 777	16 215	97,3						
M	2,0		0,7	21,0	127,1	231,4	444,1	944,2	666,3	462,2	401,8	265,3	238,0	107,1	283,1	4 192,3	4 194,3	100,0						
P	35		25	149	173	161	88	59	84	80	99	103	87	132	266	1 506	1 541	97,7						
M	0,3		0,1	0,8	4,5	17,0	16,4	16,4	27,4	30,2	43,3	45,6	37,4	60,5	76,3	375,9	376,2	99,9						
P	214		112	393	289	212	167	270	231	271	265	234	314	409	180	3 347	3 561	94,0						
M	3,5		0,2	4,1	16,3	32,6	35,8	69,8	60,3	72,8	82,9	73,6	109,2	157,4	40,9	755,9	759,4	99,5						
P				3	3	10	40	35	50	36	17	4	3	2	10	213	213	100,0						
M					0,2	1,1	7,0	7,3	11,1	8,3	4,7	1,3	0,9	0,6	1,5	44,0	44,0	100,0						
P	10		13	140	260	235	323	378	421	341	142	41	43	4	304	2 645	2 655	99,6						
M				5,0	21,5	38,3	62,5	92,5	102,8	89,2	35,9	9,1	9,5	0,7	62,0	529,1	529,1	100,0						
P	131		60	212	180	283	273	451	377	319	206	113	66	13	140	2 693	2 824	95,4						
M	0,5		1,0	16,5	25,7	52,6	62,1	113,6	105,5	100,8	70,4	38,7	23,4	5,2	27,4	642,9	643,4	99,9						
P				1	47	15	16	20	14	6	14	14	14	7	21	175	175	100,0						
M					8,8	4,0	4,0	5,0	4,0	1,2	4,7	3,0		1,6	2,7	39,0	39,0	100,0						
P				8	32	49	42	59	47	37	30	20	14	32	32	423	423	100,0						
M				0,4	2,7	8,6	9,1	13,4	11,3	9,4	7,8	7,6	4,0	7,0	5,3	86,6	86,6	100,0						
P	390		218	919	984	965	949	1 272	1 224	1 090	773	529	527	599	953	11 002	11 392	96,6						
M	4,3		1,3	26,8	79,7	154,2	196,9	318,0	322,4	311,9	249,7	178,9	184,4	233,0	216,1	2 473,4	2 477,7	99,8						
P	828		734	1 949	2 133	2 104	2 531	4 355	3 301	2 465	1 919	1 260	1 156	899	1 983	26 779	27 607	97,0						
M	6,3		2,0	47,8	206,8	385,6	641,0	1 262,2	988,7	774,1	651,5	444,2	422,4	340,1	499,2	6 665,7	6 672,0	99,9						
RAZEM																								

Tabela VI-4. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku									razem	ha	%
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
So	P	380	1 442	2 018	4 387	3 291	1 712	555	254	744	14 403	14 783	53,6
	%	2,6	9,8	13,7	29,5	22,3	11,6	3,8	1,7	5,0	97,4	100,0	
Św	P	49	81	249	246	117	100	38	12	230	1 073	1 122	4,1
	%	4,4	7,2	22,2	21,9	10,4	8,9	3,4	1,1	20,5	95,6	100,0	
Jd	P	9	23	21	32	44	65	36	24	56	301	310	1,1
	%	2,9	7,4	6,8	10,3	14,2	21,0	11,6	7,7	18,1	97,1	100,0	
R-M IGLASTE	P	438	1 546	2 288	4 665	3 452	1 877	629	290	1 030	15 777	16 215	58,8
	%	2,7	9,5	14,1	28,8	21,3	11,6	3,9	1,8	6,4	97,3	100,0	
Bk	P	35	174	334	147	164	202	87	132	266	1 506	1 541	5,6
	%	2,3	11,3	21,7	9,5	10,6	13,1	5,6	8,6	17,3	97,7	100,0	
Db	P	214	505	501	437	502	499	314	409	180	3 347	3 561	12,9
	%	6,0	14,1	14,1	12,3	14,1	14,0	8,8	11,5	5,1	94,0	100,0	
Gb	P		3	13	75	86	21	3	2	10	213	213	0,8
	%		1,4	6,1	35,2	40,4	9,9	1,4	0,9	4,7	100,0	100,0	
Brz	P	10	153	495	701	762	183	43	4	304	2 645	2 655	9,6
	%	0,4	5,8	18,6	26,4	28,6	6,9	1,6	0,2	11,5	99,6	100,0	
OI	P	131	272	463	724	696	319	66	13	140	2 693	2 824	10,2
	%	4,6	9,6	16,4	25,7	24,6	11,3	2,3	0,5	5,0	95,4	100,0	
Tp	P		1	62	36	20	28		7	21	175	175	0,6
	%		0,6	35,4	20,6	11,4	16,0		4,0	12,0	100,0	100,0	
Os	P		29	81	101	84	50	14	32	32	423	423	1,5
	%		6,9	19,1	23,8	19,9	11,8	3,3	7,6	7,6	100,0	100,0	
R-M LIŚCIASTE	P	390	1 137	1 949	2 221	2 314	1 302	527	599	953	11 002	11 392	41,2
	%	3,4	10,0	17,1	19,5	20,3	11,4	4,6	5,3	8,4	96,6	100,0	
RAZEM	P	828	2 683	4 237	6 886	5 766	3 179	1 156	889	1 983	26 779	27 607	100,0
	%	3,0	9,7	15,3	25,0	20,9	11,5	4,2	3,2	7,2	97,0	100,0	

Rysunek VI-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

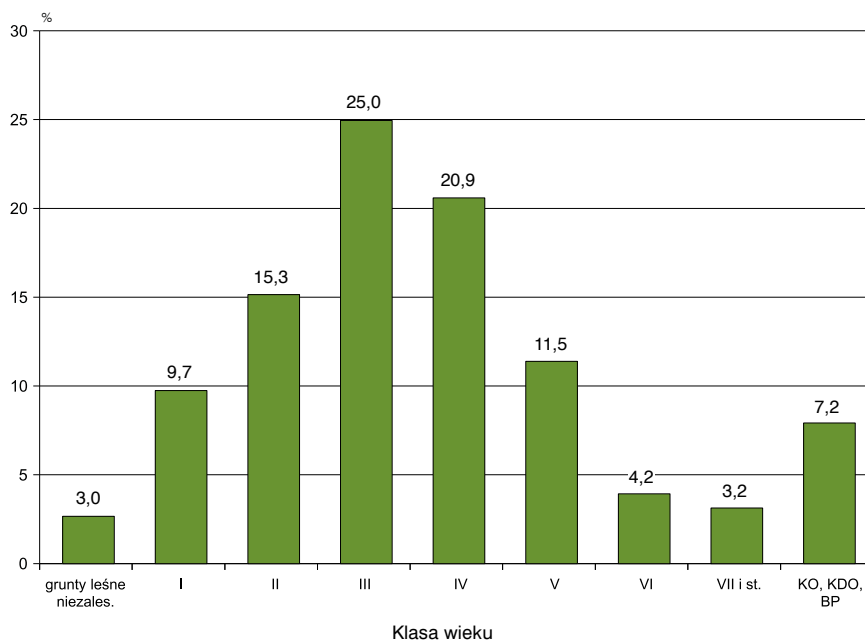

Tabela VI-5. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku												
		prze- stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
So	M	1,6		20,1	319,7	1 288,3	1 063,2	597,3	204,5	91,5	196,8	3 781,4	3 783,0	56,9
	%			0,5	8,5	34,1	28,1	15,8	5,4	2,4	5,2	100,0	100,0	
Św	M	0,3		1,2	37,5	89,5	47,3	42,8	18,1	5,2	67,8	309,4	309,7	4,6
	%	0,1		0,4	12,1	28,9	15,3	13,8	5,8	1,7	21,9	99,9	100,0	
Jd	M	0,1		0,4	1,3	10,5	18,0	27,0	15,4	10,4	18,5	101,5	101,6	1,5
	%	0,1		0,4	1,3	10,3	17,7	26,6	15,2	10,2	18,2	99,9	100,0	
R-M	M	2,0		21,7	358,5	1 388,3	1 128,5	667,1	238,0	107,1	283,1	4 192,3	4 194,3	63,0
IGLASTE	%			0,5	8,5	33,1	26,9	15,9	5,7	2,6	6,7	100,0	100,0	
Bk	M	0,3		0,9	21,6	32,8	57,6	88,9	37,3	60,5	76,3	375,9	376,2	5,6
	%	0,1		0,2	5,7	8,7	15,3	23,7	9,9	16,1	20,3	99,9	100,0	
Db	M	3,5		4,3	48,9	105,6	133,1	156,5	109,2	157,4	40,9	755,9	759,4	11,3
	%	0,5		0,6	6,4	13,9	17,5	20,6	14,4	20,7	5,4	99,5	100,0	
Gb	M				1,3	14,3	19,4	6,0	0,9	0,6	1,5	44,0	44,0	0,7
	%				3,0	32,5	44,1	13,6	2,0	1,4	3,4	100,0	100,0	
Brz	M		0,1	5,0	59,8	155,0	192,0	45,0	9,5	0,7	62,0	529,1	529,1	7,9
	%			0,9	11,3	29,3	36,4	8,5	1,8	0,1	11,7	100,0	100,0	
Ol	M	0,5		17,5	78,3	175,7	206,3	109,1	23,4	5,2	27,4	642,9	643,4	9,6
	%	0,1		2,7	12,2	27,3	32,0	17,0	3,6	0,8	4,3	99,9	100,0	
Tp	M				12,7	9,0	5,2	7,7	0,1	1,6	2,7	39,0	39,0	0,6
	%				32,7	23,0	13,3	19,7	0,3	4,1	6,9	100,0	100,0	
Os	M			0,4	11,3	22,5	20,7	15,4	4,0	7,0	5,3	86,6	86,6	1,3
	%			0,5	13,0	26,0	23,9	17,8	4,6	8,1	6,1	100,0	100,0	
R-M	M	4,3		28,1	233,9	514,9	634,3	428,6	184,4	233,0	216,1	2 473,4	2 477,7	37,0
LIŚCIASTE	%	0,2		1,1	9,4	20,8	25,7	17,3	7,4	9,4	8,7	99,8	100,0	
RAZEM	M	6,3		49,8	592,4	1 903,2	1 762,8	1 095,7	422,4	340,1	499,2	6 665,7	6 672,0	100,0
	%	0,1		0,7	8,9	28,6	26,4	16,4	6,3	5,1	7,5	99,9	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa wynosi 61 lat, co obrazuje tabela VI-6.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany jodłowe (80 lat) oraz bukowe (71 lat), natomiast najniższy – drzewostany topolowe, brzozone i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (59 lat), które zajmują 53,7% ogólnej powierzchni leśnej. Tabela VI-6 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości grubizny.

Tabela VI-6. Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność na grun. leś. zalesionych	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m ³	%	m ³ /ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
So, Md	14 403	53,7	3 781,4	56,9	263	59
Św	1 073	4,0	309,4	4,6	288	62
Jd	301	1,1	101,5	1,5	339	80
Bk	1 506	5,6	375,9	5,6	249	71
Db, Kl, Wz	3 347	12,5	755,9	11,3	226	69
Gb	213	0,8	44,0	0,7	207	63
Brz	2 645	9,9	529,1	7,9	200	56
Ol	2 693	10,1	642,9	9,6	239	57
Tp	175	0,7	39,0	0,6	224	55
Os	423	1,6	86,6	1,3	205	63
Ogółem	26 779	100,0	6 665,7	100,0	249	61

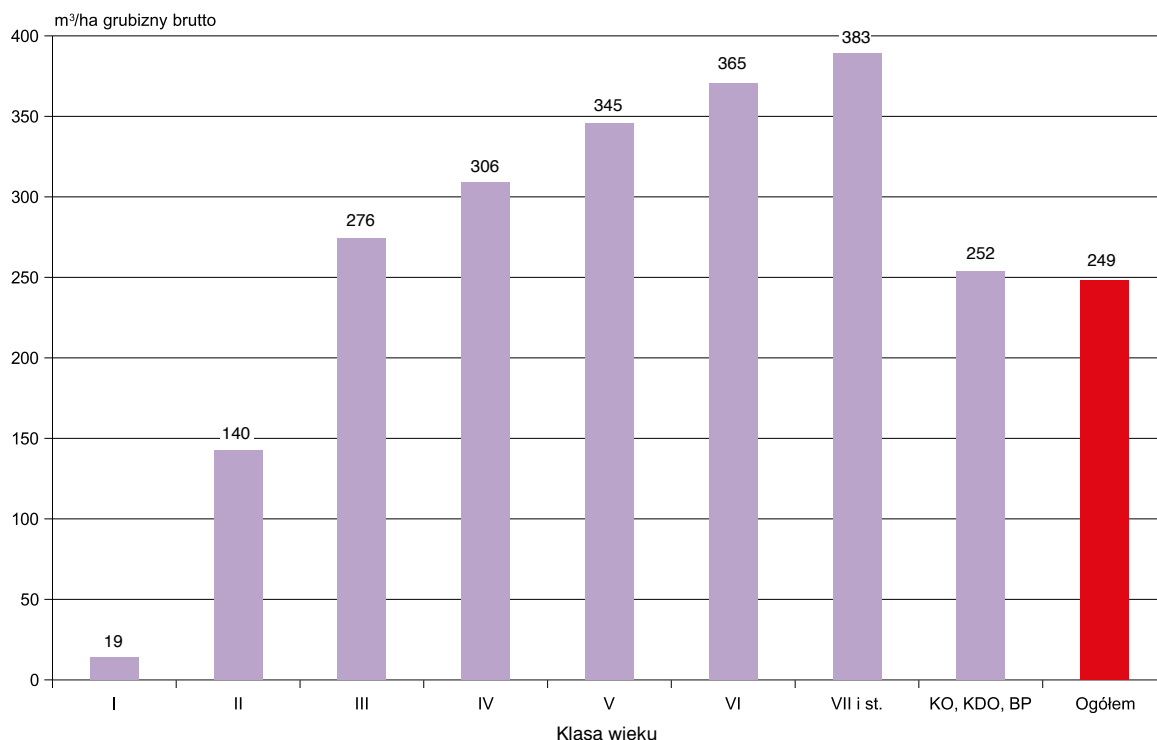
1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³ grubizny brutto na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela VI-6, natomiast według klas wieku – tabela VI-7. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek VI-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 249 m³/ha grubizny brutto, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 242 m³/ha.

Tabela VI-7. Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m ³ /ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
So	4	14	158	294	323	349	368	361	265	263	256
Św	7	15	150	363	406	427	472	436	294	288	276
Jd	9	18	66	332	410	415	429	439	329	339	329
Bk	8	5	64	223	351	439	430	459	287	249	244
Db	16	9	97	242	265	313	348	385	227	226	213
Gb	11	14	100	190	227	283	302	358	141	207	207
Brz	1	33	121	221	252	246	223	179	204	200	199
Ol	4	64	169	242	296	342	356	398	196	239	228
Tp		39	204	253	249	283	386	243	130	224	224
Os	11	13	140	222	247	311	274	220	168	205	205
Ogółem	8	19	140	276	306	345	365	383	252	249	242

Rysunek VI-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

1.4. Użytkowanie lasu

Tabela VI-8 przedstawia użytkowanie w lasach w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz innych Skarbu Państwa z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnic-

two 2010–2019). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość grubizny brutto została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach. Te dwie formy własności zostały przedstawione razem, ponieważ w kwestii użytkowania publikacje GUS nie rozdzielają przedstawianych form własności.

Tabela VI-8. Łączne użytkowanie w lasach w ZWRSP oraz innych lasach Skarbu Państwa

Rok	Powierzchnia			Miąższość grubizny brutto			Użytkowanie netto razem ZWRSP oraz inne SP	Użytkowanie brutto razem ZWRSP oraz inne SP*	Użytkowanie brutto w stosunku do zasobów**
	ZWRSP	inne SP	razem	ZWRSP	inne SP	razem			
	tys. ha			tys. m³			%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009	39	59	95	b.d.	b.d.	b.d.	58	73	b.d.
2010	36	59	93	b.d.	b.d.	b.d.	59	74	b.d.
2011	34	59	91	b.d.	b.d.	b.d.	59	74	b.d.
2012	32	59	85	b.d.	b.d.	b.d.	59	74	b.d.
2013	30	55	83	b.d.	b.d.	b.d.	59	74	b.d.
2015	28	53	81	6 575	13 918	20 493	113	141	0,69
2016	28	54	82	6 605	14 231	20 837	112	140	0,67
2017	28	53	81	6 808	14 322	21 130	113	141	0,67
2018	27	54	81	6 672	15 127	21 799	133	166	0,76

* Miąższość netto na brutto została przeliczona wskaźnikiem 1,25.

** Obliczono łącznie dla lasów w ZWRSP oraz innych SP ze względu na łączne przedstawienie użytkowania w zestawieniach GUS.

VII. INNE LASY SKARBU PAŃSTWA

Powierzchnia innych lasów Skarbu Państwa w kraju według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 54 268 ha, co stanowi około 0,6% powierzchni wszystkich lasów w Polsce według GUS (Leśnictwo 2019). W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania dla innych lasów Skarbu Państwa o powierzchni 35 211 ha, co stanowi 64,9% powierzchni innych lasów Skarbu Państwa w kraju, w tym:

- ◆ dane z aktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 31 010 ha (57,2%),
- ◆ dane z nieaktualnej dokumentacji urzędniowej obejmują 4 201 ha (7,7%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urzędniowego zostały w BDL uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z założeniem podanym we wprowadzeniu, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

W ramach formy własności *inne lasy Skarbu Państwa* znajdują się lasy takich podmiotów, jak uczelnie wyższe, Państwowa Akademia Nauk, instytuty badawcze, Agencja Mienia Wojskowego, spółdzielnie mieszkaniowe oraz lasy innych podmiotów publicznych (poza PGL LP, parkami narodowymi oraz gminnymi).

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość grubizny brutto ogółem (odpowiednio w ha i tys. m³) oraz udział poszczegól-

nych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach innych lasów Skarbu Państwa przedstawiają tabele VII-1 i VII-2, natomiast według województw – tabela VII-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek VII-1.

Tabela VII-1. Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – inne lasy Skarbu Państwa

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %										ogółem gruntów leśnych	
	ha	%	gruntów leśnych niezależonych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem
				I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bs	247	0,5	26,3	2,0	17,8	39,7	6,1	2,8	4,5	0,4	0,4	73,7	100,0	
Bśw	7 053	13,0	3,5	5,7	12,3	35,3	23,5	10,1	4,3	5,1	0,2	96,5	100,0	
Bw	245	0,5	6,9	2,0	15,5	20,4	31,0	17,6	3,3	3,3		93,1	100,0	
Bb	205	0,4	4,9		49,2	7,3	2,9		5,9	29,8		95,1	100,0	
BMśw	10 691	19,7	2,6	9,2	11,5	24,5	24,1	14,0	5,7	5,6	2,8	97,4	100,0	
BMw	1 219	2,2	2,5	7,5	16,2	29,7	23,2	11,3	5,5	2,2	1,9	97,5	100,0	
BMb	108	0,2	11,1		17,6	28,7	13,9	2,8	22,2	3,7		88,9	100,0	
LMśw	12 274	22,8	1,0	6,9	9,5	18,7	21,6	18,6	6,4	4,6	12,7	99,0	100,0	
LMw	1 638	3,0	2,7	7,9	15,1	20,8	22,4	14,3	4,9	2,1	9,8	97,3	100,0	
LMb	228	0,4	8,3	1,8	3,9	32,0	19,3	26,8	3,9	3,1	0,9	91,7	100,0	
Lśw	6 985	12,9	1,0	7,4	12,3	12,3	20,0	12,9	6,8	11,6	15,7	99,0	100,0	
Lw	1 350	2,5	2,3	7,9	14,7	23,3	24,6	10,4	3,9	3,9	9,0	97,7	100,0	
OI	970	1,8	7,8	6,8	12,4	24,2	31,7	14,2	2,2	0,4	0,3	92,2	100,0	
OIJ	782	1,4	2,3	14,7	10,9	17,5	13,2	19,2	6,0	2,3	13,9	97,7	100,0	
LI	238	0,4	4,2	2,5	8,4	7,1	14,3	23,1	5,9	26,9	7,6	95,8	100,0	
BMwyż	152	0,3	1,3	3,9	19,7	28,9	23,7	5,3	2,0	13,2	2,0	98,7	100,0	
LMwyż	1 009	1,9	3,6	7,8	14,9	20,0	22,7	16,4	5,2	1,8	7,6	96,4	100,0	
Lwyż	2 031	3,7	1,7	12,9	17,1	25,7	16,3	11,2	3,2	2,2	9,7	98,3	100,0	
OIJwyż	11		9,1		18,2	36,3	27,3	9,1				90,9	100,0	
Lwyż	24		8,3	8,3	25,1	12,5	20,8	4,2	8,3	4,2	8,3	91,7	100,0	
BWG														
BG	1				100,0							100,0	100,0	
BMG	24			4,2	16,7	29,1	20,8	16,7	8,3		4,2	100,0	100,0	
LMG	391	0,7	1,5	1,8	1,8	23,8	27,9	8,2	2,3	4,3	28,4	98,5	100,0	
LG	6 372	11,7	0,3	0,7	1,0	21,4	26,8	11,5	5,5	2,0	30,8	99,7	100,0	
OIJG	1				100,0							100,0	100,0	
LIG	19		21,1		52,5	21,1	5,3					78,9	100,0	
RAZEM	54 268	100,0	2,1	6,8	10,7	22,4	22,7	13,9	5,5	5,2	10,7	97,9	100,0	

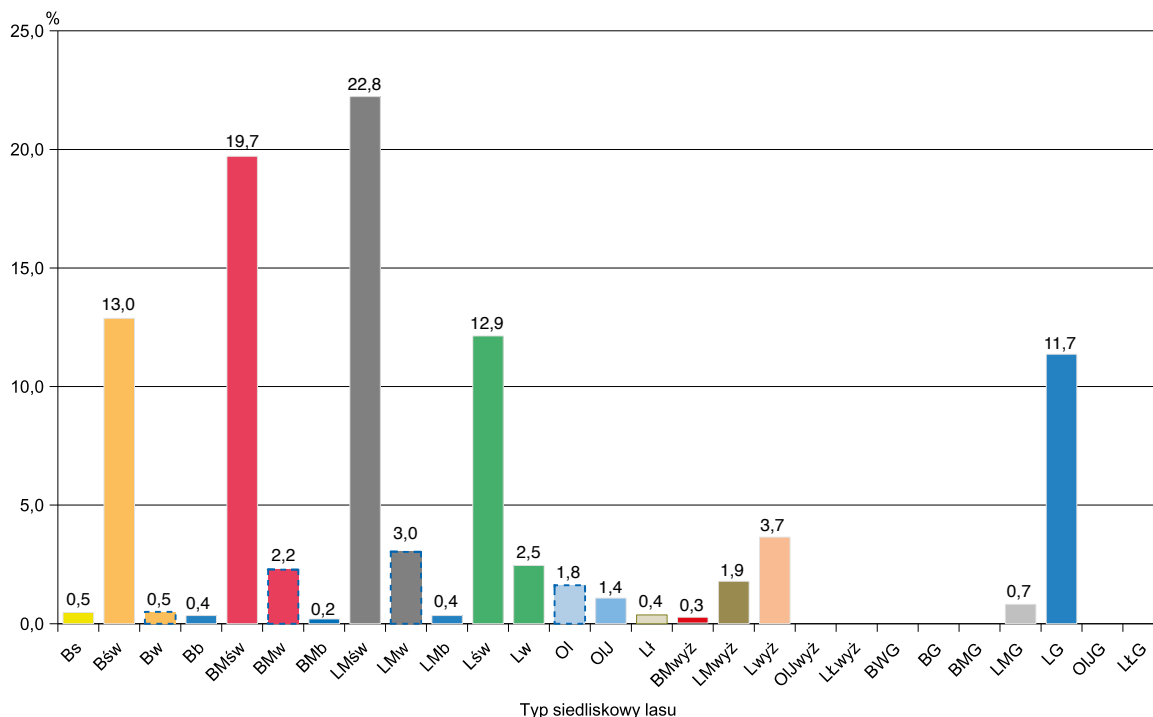
Tabela VII-2. Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – inne lasy Skarbu Państwa

Typ siedliskowy lasu	Miąższość brutto ogółem na gruntach leśnych		Miąższość grubizny brutto w %											ogółem na gruntach leśnych
			na gruntach leśnych niezależnych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										
	tys. m ³	%		prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bs	20,5	0,1	1,5			10,7	62,4	10,2	5,4	8,3	0,5	1,0	98,5	100,0
Bśw	1 458,6	9,6	0,2		0,4	6,6	37,7	31,0	13,4	5,1	5,5	0,1	99,8	100,0
Bw	47,2	0,3	0,2		0,2	9,7	22,0	37,5	22,2	4,2	4,0		99,8	100,0
Bb	25,9	0,2	0,4			27,4	8,1	4,6		6,6	52,9		99,6	100,0
BMśw	2 685,5	17,8	0,1	0,2	0,5	6,6	27,1	29,4	18,4	7,6	6,8	3,3	99,9	100,0
BMw	295,3	2,0		0,1	0,4	10,6	34,8	27,8	14,8	7,4	2,3	1,8	100,0	100,0
BMb	19,3	0,1	0,5			9,8	26,4	17,1	3,6	37,4	5,2		99,5	100,0
LMśw	3 752,0	25,0	0,1	0,3	0,3	5,7	19,5	23,8	24,2	8,9	5,2	12,0	99,9	100,0
LMw	390,8	2,6	0,2	0,3	1,1	10,4	23,2	26,6	18,9	6,2	2,5	10,6	99,8	100,0
LMb	41,7	0,3	0,7		0,5	2,9	34,3	22,1	29,0	4,3	5,5	0,7	99,3	100,0
Lśw	2 064,4	13,6	0,1	0,5	0,3	7,8	12,4	23,3	16,9	9,2	16,5	13,0	99,9	100,0
Lw	350,9	2,3	0,2	0,7	0,6	9,2	25,9	30,4	13,8	5,6	5,9	7,7	99,8	100,0
OI	207,0	1,4	0,6	0,1	1,5	9,8	26,1	38,5	18,6	3,3	1,0	0,5	99,4	100,0
OIJ	212,7	1,4		1,4	4,0	8,4	20,1	16,5	27,8	8,8	3,6	9,4	100,0	100,0
LI	67,6	0,4	0,1		0,3	4,7	6,4	16,1	25,0	8,3	32,4	6,7	99,9	100,0
BMwyż	38,5	0,3			0,5	15,8	28,1	28,5	6,0	1,8	17,7	1,6	100,0	100,0
LMwyż	222,8	1,5	0,2		0,5	6,6	20,0	30,1	24,4	7,6	2,7	7,9	99,8	100,0
Lwyż	476,0	3,1	0,1		0,4	12,1	29,5	22,9	16,1	5,3	2,9	10,7	99,9	100,0
OIJwyż	2,5					12,0	36,0	40,0	12,0				100,0	100,0
LIwyż	3,8					10,5	18,4	34,2	7,9	13,2	10,5	5,3	100,0	100,0
BWG														
BG	0,1						100,0						100,0	100,0
BMG	5,9					5,1	30,5	27,1	23,7	10,2		3,4	100,0	100,0
LMG	126,7	0,8		0,1	0,1	0,6	19,6	31,3	10,3	2,6	5,3	30,1	100,0	100,0
LG	2 609,4	17,2		0,1		0,2	19,2	27,9	14,7	7,3	2,3	28,3	100,0	100,0
OIJG	0,1					100,0								
LIg	1,8		11,1			33,3	38,8	5,6	5,6		5,6		88,9	100,0
RAZEM	15 127,0	100,0	0,1	0,2	0,4	5,9	22,6	26,7	18,4	7,6	6,5	11,6	99,9	100,0

Tabela VII-3. Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Województwo	Typ siedliskowy lasu w %																													
	Bs	Bśw	Bw	B4	B5	Bb	Bmśw	Bmw	Bm	Bmb	LMśw	LMw	Lmb	Lśw	Lw	Ol	Ouj	Li	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OJwyż	Lwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OJG	LIG
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		
DOLNOŚLĄSKIE		2,5			14,4	0,5		8,5	1,0		33,8	4,5	0,5	0,5	2,0		10,4	17,4		0,5			0,5	2,5	0,5				100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE		30,0			35,0			18,2	1,7		10,0	1,7	1,7		1,7														100,0	
LUBELSKIE		14,2			29,1	0,5		43,0	0,9		10,0	0,5	1,8																100,0	
LUBUSKIE		28,6			29,3			24,9	2,9		5,7	5,7		2,9															100,0	
ŁÓDZKIE	0,2	12,4	0,4		16,7	1,3	0,4	36,1	1,8		26,5	1,6	1,1	1,5															100,0	
MAŁOPOLSKIE	0,3	1,5			1,3	0,3		0,3	0,4		0,1	0,1	0,1	0,1		0,4	2,3	5,7					4,1	82,8			0,3	100,0		
MAZOWIECKIE	0,6	22,1	1,3	0,1	24,7	3,7		15,3	4,3		18,1	5,6	1,9	0,3	0,9		1,0	0,1											100,0	
OPOLSKIE		1,1			5,9	1,1		44,2	4,8		25,1	7,4	0,4	8,1	0,4		0,4	1,1											100,0	
PODKARPACKIE		20,0	2,6		29,7	3,9		8,4	1,3		1,9		1,3				0,6	23,9		0,6					5,8				100,0	
PODLASKIE		12,7		7,0	24,5	1,3	2,5	10,8	1,9	7,0	22,8	2,5	7,0																100,0	
POMORSKIE	2,4	39,8	0,9		22,7	2,4		19,0	5,7	0,5	5,2	0,5	0,9																100,0	
ŚLĄSKIE	0,2	15,7	0,6	0,2	25,0	7,2	0,6	9,5	6,5	0,2	5,5	2,6	1,3	0,4	0,2	1,5	7,2	14,2		0,2		0,2	0,6	0,4				100,0		
ŚWIĘTOKRZYSKIE		32,0	1,7		27,0	3,0		17,1	1,7		2,4	0,4	1,3			1,7	7,4	4,3											100,0	
WARMINSKO-MAZURSKIE		6,6		3,3	33,2	0,4	0,4	16,4	1,2	3,3	22,5	1,6	7,4	3,7															100,0	
WIELKOPOLSKIE		4,0			22,0	1,3		48,5	2,8		12,9	3,2	1,3	3,4	0,6														100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	4,3	24,1	0,4		22,3	4,7	0,4	20,1	7,6	0,7	5,0	1,4	6,1	1,1	1,8														100,0	
RAZEM	0,5	13,0	0,5	0,4	19,7	2,2	0,2	22,8	3,0	0,4	12,9	2,5	1,8	1,4	0,4	0,3	1,9	3,7					0,7	11,7			100,0			

Rysunek VII-1. Procentowy udział powierzchni lasów według typów siedliskowych lasu – inne lasy Skarbu Państwa

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw) oraz las świeży (Lśw) zajmujące odpowiednio 22,8%, 19,7%, 13,0% oraz 12,9% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 36,8%, lasowe – 60,0%, olsowe – 3,2% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 81,7%, wyżynnych – 5,9%, a górskich – 12,4% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela VII-4, natomiast zgeneralizowane zestawienie powierzchni według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela VII-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek VII-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 54 268 ha, w tym:

– grunty zalesione	53 106 ha,	tj.	97,9%
– grunty niezalesione	1 162 ha,	tj.	2,1%
	54 268 ha,	tj.	100,0%

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według gatunków panujących wynosi:

– gatunki iglaste	36 702 ha,	tj.	69,1%
– gatunki liściaste	16 404 ha,	tj.	30,9%
	53 106 ha,	tj.	100,0%

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	1 162	2,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	9 512	17,5
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	24 431	45,1
V i starsze oraz KO, KDO, BP	19 163	35,3
Razem	54 268	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2019 r. ogólna miąższość grubizny brutto na powierzchni leśnej w innych lasach Skarbu Państwa wynosi 15 127,0 tys. m³. Zestawienie miąższości grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele VII-4 oraz VII-6.

Tabela VII-4. Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – inne lasy Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha (P) / miąższość grubizny brutto w tys. m ³ (M)																				Ogółem	
	grunty lasne niezales.	prze- stoje	grunty lasne zalesione w klasach i podklasach wieku																		grunty lasne bez zw. z gosp. lesną	
			I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/tys. m ³	% zal.				
			a	b	a	b	a	b	a	b	a	b										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
P	760		796	1 217	1 515	1 756	2 907	4 689	4 142	3 253	2 740	2 200	1 872	1 784	3 117	31 988	32 748	97,7				
M	6,6	15,1	1,8	29,5	184,6	380,3	765,8	1 372,2	1 313,6	1 074,7	970,9	815,8	658,7	542,9	893,2	9 019,1	9 025,7	99,9				
P	12		9	18	71	82	160	298	414	104	46	26	17	10	333	1 588	1 600	99,3				
M	0,4	1,1		0,2	5,1	15,3	44,9	111,3	167,8	41,8	18,3	10,0	6,3	3,6	107,3	533,0	533,4	99,9				
P	37		7	25	27	27	97	384	401	219	278	353	314	138	856	3 126	3 163	98,8				
M	0,2	1,8		0,4	0,8	4,1	31,2	167,8	203,1	111,1	142,7	202,0	174,6	70,1	416,9	1 526,6	1 526,8	100,0				
P	809		812	1 260	1 613	1 865	3 164	5 371	4 957	3 576	3 064	2 579	2 203	1 932	4 306	36 702	37 511	97,8				
M	7,2	18,0	1,8	30,1	190,5	399,7	841,9	1 651,3	1 684,5	1 227,6	1 131,9	1 027,8	839,6	616,6	1 417,4	11 078,7	11 085,9	99,9				
P	41		27	132	91	96	115	707	341	274	156	171	101	150	380	2 741	2 782	98,5				
M	0,5	4,7	0,1	0,9	3,0	10,9	25,7	240,7	124,9	102,5	57,4	65,8	39,4	64,2	106,0	846,2	846,7	99,9				
P	197		258	483	277	226	303	475	657	722	537	335	558	668	309	5 808	6 005	96,7				
M	5,0	7,7	1,1	4,8	16,6	33,3	57,7	131,2	202,9	224,8	176,0	121,5	224,3	268,9	75,4	1 546,2	1 551,2	99,7				
P			7	1	5	16	33	53	56	35	12	8	7	33	25	291	291	100,0				
M		0,2			0,2	1,6	5,5	11,0	11,8	9,0	3,3	2,5	2,3	8,9	4,2	60,5	60,5	100,0				
P	18		19	179	529	465	570	551	451	443	159	58	29	3	307	3 763	3 781	99,5				
M		2,1	0,1	6,3	36,1	78,1	103,7	125,6	109,9	112,3	35,2	11,7	6,3	0,7	62,5	690,6	690,6	100,0				
P	97		261	231	179	206	250	439	363	310	226	173	88	46	178	2 950	3 047	96,8				
M	1,6	4,8	1,8	15,9	29,3	42,2	60,4	129,2	104,3	91,7	76,9	59,5	31,4	17,2	39,6	704,2	705,8	99,8				
P				1	55	92	36	14	12	6	19	8	3	1	259	506	506	100,0				
M					12,2	24,9	9,4	3,6	3,2	1,5	6,5	1,5	1,6	0,3	47,3	112,0	112,0	100,0				
P			2	15	30	79	63	35	26	23	17	11	17	11	16	345	345	100,0				
M		0,2		0,5	3,1	14,9	13,0	9,2	6,6	6,2	4,3	3,5	6,9	3,1	2,8	74,3	74,3	100,0				
P	353		574	1 042	1 166	1 180	1 370	2 274	1 906	1 813	1 126	764	803	912	1 474	16 404	16 757	97,9				
M	7,1	19,7	3,1	28,4	100,5	205,9	275,4	650,5	563,6	548,0	359,6	266,0	312,2	363,3	337,8	4 034,0	4 041,1	99,8				
RAZEM	1 162		1 386	2 302	2 779	3 045	4 534	7 645	6 863	5 389	4 190	3 343	3 006	2 844	5 780	53 106	54 268	97,9				
	14,3	37,7	4,9	58,5	291,0	605,6	1 117,3	2 301,8	2 248,1	1 775,6	1 491,5	1 293,8	1 151,8	979,9	1 755,2	15 112,7	15 127,0	99,9				

Z danych, które przedstawia tabela VII-4, wynika, że miąższość grubizny brutto na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	15 112,7 tys. m ³ ,	tj. 99,9%
– grunty niezalesione	14,3 tys. m ³ ,	tj. 0,1%
	15 127,0 tys. m ³ ,	tj. 100,0%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	11 078,7 tys. m ³ ,	tj. 73,3%
– gatunki liściaste	4 034,0 tys. m ³ ,	tj. 26,7%
	15 112,7 tys. m ³ ,	tj. 100,0%

Miąższość grubizny brutto, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m ³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	14,3	0,1
Przestoje na gruntach zalesionych	37,7	0,2
I i II klasa wieku (1–40 lat)	960,0	6,3
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	7 442,8	49,3
V i starsze oraz KO, KDO, BP	6 672,2	44,1
Razem	15 127,0	100,0

Tabela VII-5. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – inne lasy Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Powierzchnia w ha										Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku									razem	ha	%
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
So	P	760	2 013	3 271	7 596	7 395	4 940	1 872	1 784	3 117	31 988	32 748	60,5
	%	2,3	6,1	10,0	23,3	22,6	15,1	5,7	5,4	9,5	97,7	100,0	
Św	P	12	27	153	458	518	72	17	10	333	1 588	1 600	2,9
	%	0,8	1,7	9,6	28,6	32,3	4,5	1,1	0,6	20,8	99,2	100,0	
Jd	P	37	32	54	481	620	631	314	138	856	3 126	3 163	5,8
	%	1,2	1,0	1,7	15,2	19,6	19,9	9,9	4,4	27,1	98,8	100,0	
R-M	P	809	2 072	3 478	8 535	8 533	5 643	2 203	1 932	4 306	36 702	37 511	69,2
IGLASTE	%	2,2	5,5	9,3	22,8	22,6	15,0	5,9	5,2	11,5	97,8	100,0	
Bk	P	41	159	187	822	615	327	101	150	380	2 741	2 782	5,1
	%	1,5	5,7	6,7	29,7	22,1	11,7	3,6	5,4	13,6	98,5	100,0	
Db	P	197	741	503	778	1 379	872	558	668	309	5 808	6 005	11,1
	%	3,3	12,3	8,4	13,0	23,0	14,5	9,3	11,1	5,1	96,7	100,0	
Gb	P		8	21	86	91	20	7	33	25	291	291	0,5
	%		2,7	7,2	29,6	31,3	6,9	2,4	11,3	8,6	100,0	100,0	
Brz	P	18	198	994	1 121	894	217	29	3	307	3 763	3 781	7,0
	%	0,5	5,2	26,3	29,7	23,6	5,7	0,8	0,1	8,1	99,5	100,0	
OI	P	97	492	385	689	673	399	88	46	178	2 950	3 047	5,6
	%	3,2	16,1	12,6	22,7	22,1	13,1	2,9	1,5	5,8	96,8	100,0	
Tp	P		1	147	50	18	27	3	1	259	506	506	0,9
	%		0,2	29,1	9,9	3,6	5,3	0,6	0,2	51,1	100,0	100,0	
Os	P		17	109	98	49	28	17	11	16	345	345	0,6
	%		4,9	31,7	28,4	14,2	8,1	4,9	3,2	4,6	100,0	100,0	
R-M	P	353	1 616	2 346	3 644	3 719	1 890	803	912	1 474	16 404	16 757	30,8
LIŚCIASTE	%	2,1	9,6	14,0	21,7	22,3	11,3	4,8	5,4	8,8	97,9	100,0	
RAZEM	P	1 162	3 688	5 824	12 179	12 252	7 533	3 006	2 844	5 780	53 106	54 268	100,0
	%	2,1	6,8	10,7	22,4	22,7	13,9	5,5	5,2	10,7	97,9	100,0	

Rysunek VII-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – inne lasy Skarbu Państwa

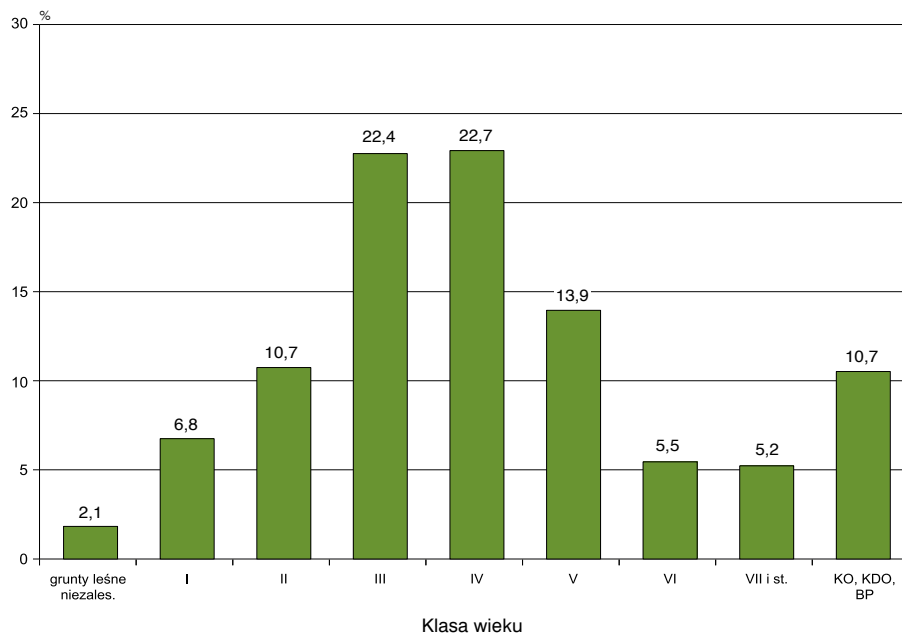

Tabela VII-6. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – inne lasy Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
	prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
So M	6,6	15,1	31,3	564,9	2 138,0	2 388,3	1 786,7	658,7	542,9	893,2	9 019,1	9 025,7	59,6
So %	0,1	0,2	0,3	6,3	23,7	26,4	19,8	7,3	6,0	9,9	99,9	100,0	
Św M	0,4	1,1	0,2	20,4	156,2	209,6	28,3	6,3	3,6	107,3	533,0	533,4	3,5
Św %	0,1	0,2		3,8	29,3	39,3	5,3	1,2	0,7	20,1	99,9	100,0	
Jd M	0,2	1,8	0,4	4,9	199,0	314,2	344,7	174,6	70,1	416,9	1 526,6	1 526,8	10,1
Jd %		0,1		0,3	13,0	20,6	22,6	11,4	4,6	27,4	100,0	100,0	
R-M M	7,2	18,0	31,9	590,2	2 493,2	2 912,1	2 159,7	839,6	616,6	1 417,4	11 078,7	11 085,9	73,2
IGLASTE %		0,2	0,3	5,3	22,5	26,2	19,5	7,6	5,6	12,8	100,0	100,0	
Bk M	0,5	4,7	1,0	13,9	266,4	227,4	123,2	39,4	64,2	106,0	846,2	846,7	5,6
Bk %		0,3	0,5	0,4	3,2	12,2	27,5	19,2	14,5	17,3	99,7	100,0	
Db M	5,0	7,7	5,9	49,9	188,9	427,7	297,5	224,3	268,9	75,4	1 546,2	1 551,2	10,3
Db %		0,3	0,5	0,4	3,2	12,2	27,5	19,2	14,5	17,3	99,7	100,0	
Gb M		0,2		1,8	16,5	20,8	5,8	2,3	8,9	4,2	60,5	60,5	0,4
Gb %			0,3		3,0	27,3	34,4	9,6	3,8	14,7	100,0	100,0	
Brz M		2,1	6,4	114,2	229,3	222,2	46,9	6,3	0,7	62,5	690,6	690,6	4,6
Brz %			0,3	0,9	16,5	33,2	32,2	6,8	0,9	9,1	100,0	100,0	
OI M	1,6	4,8	17,7	71,5	189,6	196,0	136,4	31,4	17,2	39,6	704,2	705,8	4,7
OI %		0,2	0,7	2,5	10,1	26,9	27,9	19,3	4,4	5,6	99,8	100,0	
Tp M				37,1	13,0	4,7	8,0	1,6	0,3	47,3	112,0	112,0	0,7
Tp %				33,1	11,6	4,2	7,1	1,4	0,3	42,3	100,0	100,0	
Os M		0,2	0,5	18,0	22,2	12,8	7,8	6,9	3,1	2,8	74,3	74,3	0,5
Os %			0,3	0,7	24,2	29,8	17,2	10,5	9,3	4,2	100,0	100,0	
R-M M	7,1	19,7	31,5	306,4	925,9	1 111,6	625,6	312,2	363,3	337,8	4 034,0	4 041,1	26,8
LIŚCIASTE %		0,5	0,8	7,6	23,0	27,5	15,5	7,7	9,0	8,4	100,0	100,0	
RAZEM M	14,3	37,7	63,4	896,6	3 419,1	4 023,7	2 785,3	1 151,8	979,9	1 755,2	15 112,7	15 127,0	100,0
RAZEM %	0,1	0,2	0,4	5,9	22,6	26,7	18,4	7,6	6,5	11,6	99,9	100,0	

1.3. Przekiętny wiek i przekiętna zasobnořć drzewostanów

1.3.1. Przekiętny wiek drzewostanów

Przekiętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leřnej zalesionej) w innych lasach Skarbu Państwa wynosi 68 lat, co obrazuje tabela VII-7.

Najwyřszy przekiętny wiek wykazują drzewostany jodłowe (84 lata), natomiast najniřszy drzewostany topo-

lowe, brzozone, osikowe i olchowe. O przekiętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przekiętny wiek drzewostanów sosnowych (69 lat), które zajmują 60,2% ogólnej powierzchni leřnej. Tabela VII-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości grubizny.

Tabela VII-7. Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leřnych zalesionych – inne lasy Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przekiętna zasobnořć na grun. leř. zalesionych m ³ /ha	Przekiętny wiek lata
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m ³	%		
1	2	3	4	5	6	7
So, Md	31 988	60,2	9 019,1	59,7	282	69
řw	1 588	3,0	533,0	3,5	336	63
Jd	3 126	5,9	1 526,6	10,1	488	84
Bk	2 741	5,2	846,2	5,6	308	70
Db, Kl, Wz	5 808	10,9	1 546,2	10,2	266	72
Gb	291	0,5	60,5	0,4	210	69
Brz	3 763	7,1	690,6	4,6	183	53
OI	2 950	5,6	704,2	4,7	239	56
Tp	506	1,0	112,0	0,7	221	39
Os	345	0,6	74,3	0,5	216	55
Ogółem	53 106	100,0	15 112,7	100,0	285	68

1.3.2. Przepiętna zasobność drzewostanów

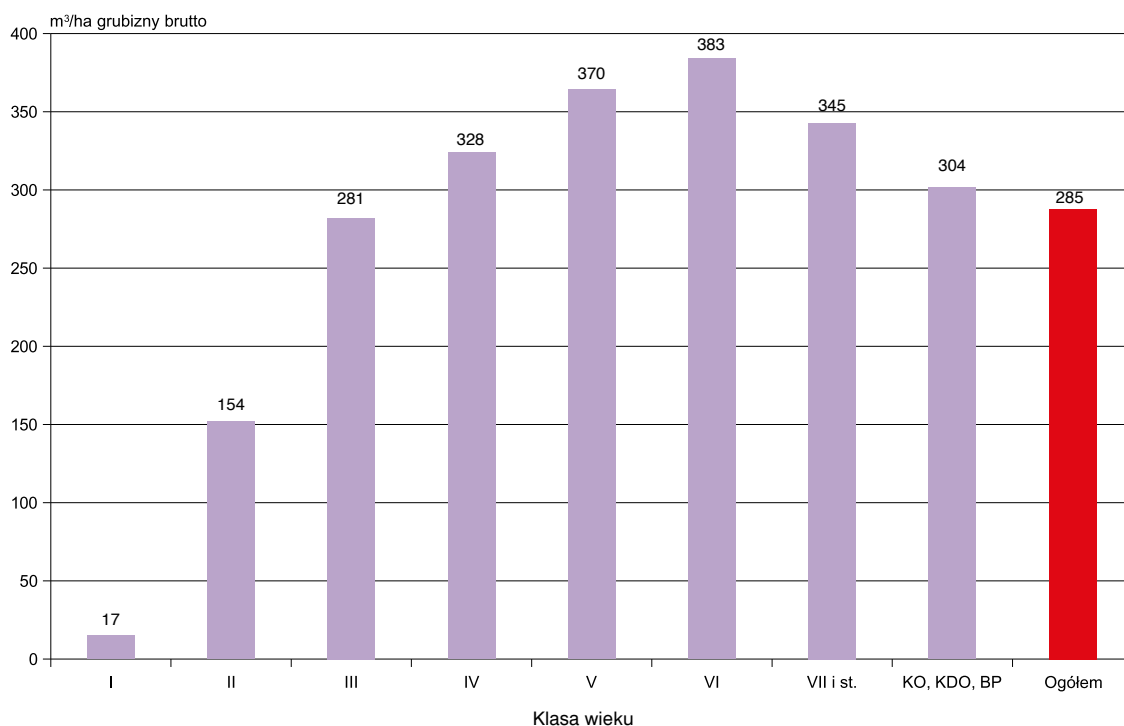
Przepiętną zasobność w m³ grubizny brutto na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela VII-7, a według klas wieku tabela VII-8. Ponadto przepiętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek VII-3.

Przepiętna zasobność wszystkich drzewostanów w innych lasach Skarbu Państwa na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 285 m³/ha grubizny brutto, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 279 m³/ha.

Tabela VII-8. Przepiętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – inne lasy Skarbu Państwa

Gatunek panujący	Przepiętna zasobność w m ³ /ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
So	9	16	173	281	323	362	352	304	287	282	276
Św	31	7	133	341	405	396	361	367	322	336	333
Jd	7	15	90	413	506	546	556	507	487	488	483
Bk	12	6	74	323	370	375	390	428	279	308	304
Db	26	8	99	243	310	341	402	403	244	266	258
Gb		2	88	193	230	297	345	271	169	210	210
Brz	1	32	115	205	249	216	216	273	203	183	183
OI	16	36	186	275	291	342	358	373	223	239	232
Tp	55	38	251	260	249	298	564	265	183	221	221
Os		31	166	226	260	278	417	288	177	216	216
Ogółem	12	17	154	281	328	370	383	345	304	285	279

Rysunek VII-3. Przepiętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – inne lasy Skarbu Państwa

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela VII-9 (dodatko-

wo rysunek VII-4). Większy niż przeciętny w innych lasach Skarbu Państwa (35,3%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: małopolskim – 46,7%, zachodniopomorskim – 46,2%, warmińsko-mazurskim – 46,0%, opolskim – 39,7%, wielkopolskim – 38,2%, kujawsko-pomorskim i łódzkim – po 38,0%. Udział tych drzewostanów, równy lub nieco większy niż przeciętna w innych lasach Skarbu

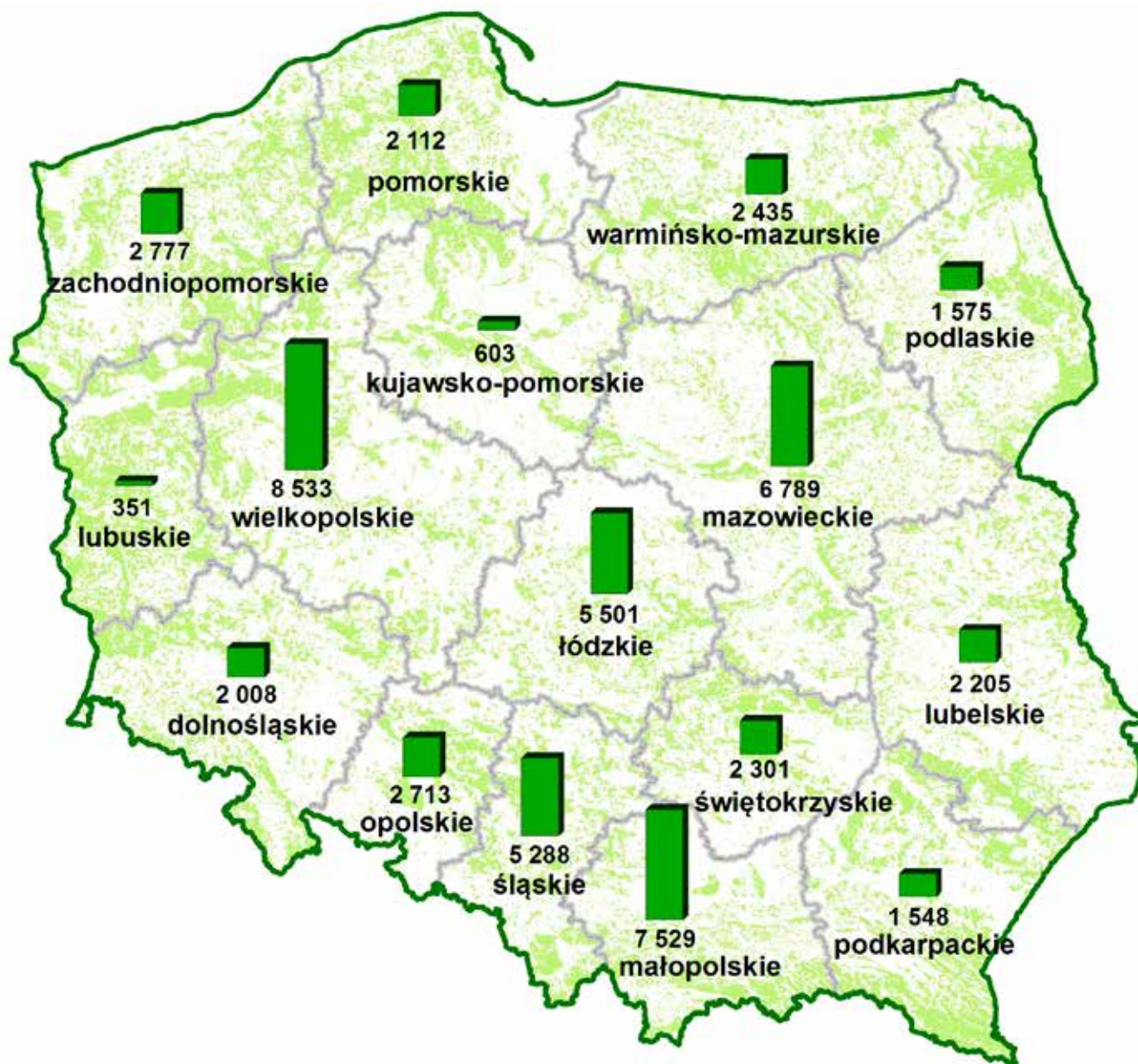
Tabela VII-9. Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Województwo		Powierzchnia w ha									Ogółem grunty leśne		
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku								razem	ha	%
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	70	423	579	183	200	100	43	85	325	1 938	2 008	3,7
	%	3,5	21,0	28,9	9,1	10,0	5,0	2,1	4,2	16,2	96,5	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	P	14	50	85	105	120	152	32	30	15	589	603	1,1
	%	2,3	8,3	14,1	17,4	19,9	25,2	5,3	5,0	2,5	97,7	100,0	
LUBELSKIE	P	144	152	116	442	570	443	126	104	108	2 061	2 205	4,1
	%	6,6	6,9	5,3	20,0	25,8	20,1	5,7	4,7	4,9	93,4	100,0	
LUBUSKIE	P	10	42	34	100	65	37	29	14	20	341	351	0,6
	%	2,8	12,0	9,7	28,5	18,5	10,5	8,3	4,0	5,7	97,2	100,0	
ŁÓDZKIE	P	96	439	547	1 101	1 229	913	334	99	743	5 405	5 501	10,1
	%	1,7	8,0	9,9	20,0	22,4	16,6	6,1	1,8	13,5	98,3	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	71	97	167	1 629	2 056	884	381	139	2 105	7 458	7 529	13,9
	%	0,9	1,3	2,2	21,6	27,3	11,7	5,1	1,8	28,1	99,1	100,0	
MAZOWIECKIE	P	152	261	616	1 703	2 348	725	238	529	217	6 637	6 789	12,5
	%	2,2	3,8	9,1	25,1	34,7	10,7	3,5	7,7	3,2	97,8	100,0	
OPOLSKIE	P	21	238	403	570	402	365	155	139	420	2 692	2 713	5,0
	%	0,8	8,8	14,8	21,1	14,8	13,4	5,7	5,1	15,5	99,2	100,0	
PODKARPACKIE	P	46	116	151	240	450	278	97	42	128	1 502	1 548	2,9
	%	3,0	7,5	9,8	15,5	28,9	18,0	6,3	2,7	8,3	97,0	100,0	
PODLASKIE	P	58	76	284	531	316	133	41	30	106	1 517	1 575	2,9
	%	3,7	4,8	18,0	33,8	20,1	8,4	2,6	1,9	6,7	96,3	100,0	
POMORSKIE	P	46	109	256	592	374	194	138	325	78	2 066	2 112	3,9
	%	2,2	5,2	12,1	28,0	17,7	9,2	6,5	15,4	3,7	97,8	100,0	
ŚLĄSKIE	P	160	314	817	1 590	1 181	694	203	89	240	5 128	5 288	9,7
	%	3,0	5,9	15,5	30,2	22,3	13,1	3,8	1,7	4,5	97,0	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P	51	151	251	622	590	396	55	71	114	2 250	2 301	4,2
	%	2,2	6,6	10,9	27,0	25,6	17,2	2,4	3,1	5,0	97,8	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P	39	156	221	405	495	384	209	400	126	2 396	2 435	4,5
	%	1,6	6,4	9,1	16,6	20,3	15,8	8,6	16,4	5,2	98,4	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P	93	945	1 041	1 815	1 380	1 435	544	371	909	8 440	8 533	15,8
	%	1,1	11,1	12,2	21,2	16,2	16,8	6,4	4,3	10,7	98,9	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	P	91	119	256	551	476	400	381	377	126	2 686	2 777	5,1
	%	3,3	4,3	9,2	19,9	17,1	14,4	13,7	13,6	4,5	96,7	100,0	
RAZEM	P	1 162	3 688	5 824	12 179	12 252	7 533	3 006	2 844	5 780	53 106	54 268	100,0
	%	2,1	6,8	10,7	22,4	22,7	13,9	5,5	5,2	10,7	97,9	100,0	

Państwa, zarejestrowano także w województwach podkarpackim i lubelskim. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych

klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach podlaskim – 19,6% i śląskim – 23,1%.

Rysunek VII-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – inne lasy Skarbu Państwa

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową dla województw przedstawia tabela VII-10, a wielkość zasobów drzewnych dodatkowo rysunek VII-5. W poszczególnych województwach udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się w granicach od 25,9% do 55,6%

ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 44,1%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: podlaskim – 25,9% i śląskim – 28,3%; największy zaś w województwach: warmińsko-mazurskim – 55,6%, zachodniopomorskim – 55,5%, kujawsko-pomorskim – 50,7% i opolskim – 49,0%.

Tabela VII-10. Miąższościowa tabela klas wieku według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem na gruntach leśnych		
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										tys. m ³	%	
		prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
DOLNOŚLĄSKIE	M	0,6	0,6	3,3	76,1	46,1	57,8	31,2	15,0	28,6	66,0	324,7	325,3	2,2
	%	0,2	0,2	1,0	23,3	14,2	17,8	9,6	4,6	8,8	20,3	99,8	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	M	0,1		0,6	10,6	28,3	37,9	54,0	11,4	10,3	3,9	157,0	157,1	1,0
	%	0,1		0,4	6,7	18,0	24,1	34,3	7,3	6,6	2,5	99,9	100,0	
LUBELSKIE	M	2,5		2,0	12,4	82,3	154,2	137,9	38,8	24,8	28,4	480,8	483,3	3,2
	%	0,5		0,4	2,6	17,0	32,0	28,5	8,0	5,1	5,9	99,5	100,0	
LUBUSKIE	M			0,3	5,4	29,9	21,1	12,1	9,1	4,6	4,6	87,1	87,1	0,6
	%			0,3	6,2	34,4	24,2	13,9	10,4	5,3	5,3	100,0	100,0	
ŁÓDZKIE	M	1,0	7,1	7,6	128,9	338,9	425,3	341,2	142,3	46,9	228,9	1 667,1	1 668,1	11,0
	%	0,1	0,4	0,5	7,7	20,3	25,5	20,5	8,5	2,8	13,7	99,9	100,0	
MAŁOPOLSKIE	M	0,4	4,0	1,8	15,8	579,6	844,3	430,1	198,4	63,8	783,0	2 920,8	2 921,2	19,3
	%	0,1	0,1	0,5	19,8	29,0	14,7	6,8	2,2	26,8	100,0	100,0	100,0	
MAZOWIECKIE	M	2,1	1,7	3,6	84,5	432,5	659,4	218,8	78,4	177,7	47,3	1 703,9	1 706,0	11,3
	%	0,1	0,1	0,2	5,0	25,4	38,6	12,8	4,6	10,4	2,8	99,9	100,0	
OPOLSKIE	M	0,3	6,9	6,6	70,6	186,1	155,9	160,9	68,2	59,6	118,9	833,7	834,0	5,5
	%		0,8	0,8	8,5	22,2	18,7	19,3	8,2	7,2	14,3	100,0	100,0	
PODKARPACKIE	M	0,2		2,0	18,8	60,4	131,0	86,6	31,7	14,7	34,1	379,3	379,5	2,5
	%	0,1		0,5	5,0	15,9	34,4	22,8	8,4	3,9	9,0	99,9	100,0	
PODLASKIE	M	0,5		2,1	36,2	133,6	91,3	44,4	14,6	10,6	22,9	355,7	356,2	2,4
	%	0,1		0,6	10,2	37,5	25,7	12,4	4,1	3,0	6,4	99,9	100,0	
POMORSKIE	M	0,2	0,7	1,2	25,3	119,0	95,9	57,7	34,6	69,2	15,7	419,3	419,5	2,8
	%		0,2	0,3	6,0	28,5	22,8	13,7	8,3	16,5	3,7	100,0	100,0	
ŚLĄSKIE	M	1,1	0,1	6,6	126,5	394,3	330,7	202,0	58,9	25,7	52,6	1 197,4	1 198,5	7,9
	%	0,1		0,6	10,5	32,9	27,6	16,9	4,9	2,1	4,4	99,9	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M	0,3	0,1	2,9	31,8	147,7	176,7	135,8	19,2	23,0	28,2	565,4	565,7	3,7
	%	0,1		0,5	5,6	26,1	31,2	24,0	3,4	4,1	5,0	99,9	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	M	1,2	1,3	3,0	31,9	120,2	176,6	150,9	84,7	153,1	29,9	751,6	752,8	5,0
	%	0,2	0,2	0,4	4,2	16,0	23,4	20,0	11,2	20,4	4,0	99,8	100,0	
WIELKOPOLSKIE	M	2,8	14,4	18,5	189,8	599,8	537,3	607,3	237,8	166,3	260,1	2 631,3	2 634,1	17,4
	%	0,1	0,5	0,7	7,2	22,8	20,4	23,1	9,0	6,3	9,9	99,9	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	M	1,0	0,8	1,3	32,0	120,4	128,3	114,4	108,7	101,0	30,7	637,6	638,6	4,2
	%	0,2	0,1	0,2	5,0	18,9	20,1	17,9	17,0	15,8	4,8	99,8	100,0	
RAZEM	M	14,3	37,7	63,4	896,6	3 419,1	4 023,7	2 785,3	1 151,8	979,9	1 755,2	15 112,7	15 127,0	100,0
	%	0,1	0,2	0,4	5,9	22,6	26,7	18,4	7,6	6,5	11,6	99,9	100,0	

Rysunek VII-5. Zasoby drzewne lasów według województw (w tys. m³ grubizny brutto) – inne lasy Skarbu Państwa

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących w układzie województw przedstawia tabela VII-11. Drzewostany z panującymi gatunkami Św, Jd i Bk – wykazujące przeważnie większą zasobność niż

drzewostany z panującymi So, Db i Brz – występują głównie w górach i na Pomorzu. Łącznie gatunki te (tabela VII-11) zajmują w województwie małopolskim 73,6%. Bliski średniego w kraju (13,8%) łączny udział Św, Jd i Bk występuje w województwie podkarpackim. W pozostałych udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 0,3% w województwie lubelskim do 8,0%

Tabela VII-11. Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem	
	gatunek panujący											
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	Ol	Tp, Lp, Wb	Os	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
DOLNOŚLĄSKIE	P 371	75		38	411	2	384	299	386	42	2 008	3,7
	% 18,4	3,7		1,9	20,6	0,1	19,1	14,9	19,2	2,1	100,0	
KUJAWSKO- -POMORSKIE	P 475	3		1	59	2	30	29	2	2	603	1,1
	% 78,7	0,5		0,2	9,8	0,3	5,1	4,8	0,3	0,3	100,0	
LUBELSKIE	P 1 338	3		5	397	54	309	70	4	25	2 205	4,1
	% 60,8	0,1		0,2	18,0	2,4	14,0	3,2	0,2	1,1	100,0	
LUBUSKIE	P 266	2		1	43		20	15	1	3	351	0,6
	% 75,6	0,6		0,3	12,3		5,7	4,3	0,3	0,9	100,0	
ŁÓDZKIE	P 3 995	21	87	185	759	1	236	193	6	18	5 501	10,1
	% 72,7	0,3	1,6	3,4	13,8		4,3	3,5	0,1	0,3	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P 1 569	1 101	2 836	1 596	196	70	47	80	1	33	7 529	13,9
	% 20,8	14,6	37,8	21,2	2,6	0,9	0,6	1,1		0,4	100,0	
MAZOWIECKIE	P 4 626	10	13	7	892	50	653	476	5	57	6 789	12,5
	% 68,3	0,1	0,2	0,1	13,1	0,7	9,6	7,0	0,1	0,8	100,0	
OPOLSKIE	P 1 175	7	23	105	806		310	252	9	26	2 713	5,0
	% 43,3	0,3	0,8	3,9	29,7		11,4	9,3	0,3	1,0	100,0	
PODKARPACKIE	P 1 046	9	124	134	73	42	44	65		11	1 548	2,9
	% 67,6	0,6	8,0	8,7	4,7	2,7	2,8	4,2		0,7	100,0	
PODLASKIE	P 819	60			172	5	309	191	4	15	1 575	2,9
	% 52,0	3,8			10,9	0,3	19,6	12,1	0,3	1,0	100,0	
POMORSKIE	P 1 768	17	1	106	73	5	87	46		9	2 112	3,9
	% 83,8	0,8		5,0	3,5	0,2	4,1	2,2		0,4	100,0	
ŚLĄSKIE	P 3 568	69	13	311	516	19	526	185	43	38	5 288	9,7
	% 67,4	1,3	0,2	5,9	9,8	0,4	9,9	3,5	0,9	0,7	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P 1 851	2	49	19	173	14	117	64		12	2 301	4,2
	% 80,5	0,1	2,1	0,8	7,5	0,6	5,1	2,8		0,5	100,0	
WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	P 1 486	118		77	154	10	268	282	4	36	2 435	4,5
	% 61,0	4,8		3,2	6,3	0,4	11,0	11,6	0,2	1,5	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P 6 509	68	16	106	1 087	16	209	490	21	11	8 533	15,8
	% 76,5	0,8	0,2	1,2	12,7	0,2	2,4	5,7	0,2	0,1	100,0	
ZACHODNIO- POMORSKIE	P 1 886	35	1	91	194	1	232	310	20	7	2 777	5,1
	% 67,8	1,3		3,3	7,0		8,4	11,2	0,7	0,3	100,0	
RAZEM	P 32 748	1 600	3 163	2 782	6 005	291	3 781	3 047	506	345	54 268	100,0
	% 60,5	2,9	5,8	5,1	11,1	0,5	7,0	5,6	0,9	0,6	100,0	

w województwie warmińsko-mazurskim. Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 78,6% ogólnej powierzchni innych lasów Skarbu Państwa.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela VII-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela VII-11).

Tabela VII-12. Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³										Ogółem		
	gatunek panujący												
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	Ol	Tp, Lp, Wb	Os	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
M	77,7	24,0			2,1	79,8	0,5	36,1	15,8	80,1	9,2	325,3	2,2
DOLNOŚLĄSKIE	%	23,9	7,4		0,6	24,5	0,2	11,1	4,9	24,6	2,8	100,0	
M	130,1	0,6			0,1	13,1	0,5	4,7	7,2	0,5	0,3	157,1	1,0
KUJAWSKO- -POMORSKIE	%	82,7	0,4		0,1	8,3	0,4	3,0	4,6	0,3	0,2	100,0	
M	306,0	0,5			0,9	101,7	8,6	45,4	14,1	0,8	5,3	483,3	3,2
LUBELSKIE	%	63,3	0,1		0,2	21,0	1,8	9,4	2,9	0,2	1,1	100,0	
M	67,3	0,7			0,1	10,0		5,2	3,1	0,1	0,6	87,1	0,6
LUBUSKIE	%	77,1	0,8		0,1	11,6		6,0	3,6	0,1	0,7	100,0	
M	1 256,5	4,4	24,7		54,0	223,3	0,4	45,5	54,0	1,8	3,5	1 668,1	11,0
ŁÓDZKIE	%	75,4	0,3	1,5	3,2	13,4		2,7	3,2	0,1	0,2	100,0	
M	443,0	407,2	1 412,3		559,6	51,2	15,5	7,0	15,5	0,2	9,7	2 921,2	19,3
MAŁOPOLSKIE	%	15,2	13,9	48,4	19,2	1,8	0,5	0,2	0,5		0,3	100,0	
M	1 167,3	1,9	3,4		1,1	248,8	13,0	129,2	128,3	1,2	11,8	1 706,0	11,3
MAZOWIECKIE	%	68,3	0,1	0,2	0,1	14,6	0,8	7,6	7,5	0,1	0,7	100,0	
M	387,4	0,5	12,8		30,2	243,4		75,1	76,4	1,7	6,5	834,0	5,5
OPOLSKIE	%	46,4	0,1	1,5	3,6	29,2		9,0	9,2	0,2	0,8	100,0	
M	249,5	1,7	44,5		37,8	18,0	9,3	5,5	11,4	0,1	1,7	379,5	2,5
PODKARPACKIE	%	66,0	0,4	11,7	9,9	4,7	2,5	1,4	3,0		0,4	100,0	
M	210,6	15,4				34,6	1,1	46,9	43,4	1,3	2,9	356,2	2,4
PODLASKIE	%	59,1	4,3			9,7	0,3	13,2	12,2	0,4	0,8	100,0	
M	345,8	5,8	0,1		27,6	11,6	1,1	17,9	8,0		1,6	419,5	2,8
POMORSKIE	%	82,3	1,4		6,6	2,8	0,3	4,3	1,9		0,4	100,0	
M	843,3	15,4	5,1		62,0	104,6	3,6	104,3	42,6	10,6	7,0	1 198,5	7,9
ŚLĄSKIE	%	70,3	1,3	0,4	5,2	8,7	0,3	8,7	3,6	0,9	0,6	100,0	
M	468,5	0,4	16,4		3,6	41,3	2,7	17,4	12,7	0,1	2,6	565,7	3,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE	%	82,8	0,1	2,9	0,6	7,3	0,5	3,1	2,2		0,5	100,0	
M	528,4	32,2			20,9	24,3	1,6	53,8	82,3	1,4	7,9	752,8	5,0
WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	%	70,2	4,3		2,8	3,2	0,2	7,1	10,9	0,2	1,1	100,0	
M	2 119,8	11,7	7,3		20,8	301,1	2,3	48,5	113,2	7,0	2,4	2 634,1	17,4
WIELKOPOLSKIE	%	80,5	0,4	0,3	0,8	11,4	0,1	1,8	4,3	0,3	0,1	100,0	
M	424,5	11,0	0,2		25,9	44,4	0,3	48,1	77,8	5,1	1,3	638,6	4,2
ZACHODNIO- POMORSKIE	%	66,5	1,7		4,1	7,0		7,5	12,2	0,8	0,2	100,0	
RAZEM	M	9 025,7	533,4	1 526,8	846,7	1 551,2	60,5	690,6	705,8	112,0	74,3	15 127,0	100,0
	%	59,6	3,5	10,1	5,6	10,3	0,4	4,6	4,7	0,7	0,5	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

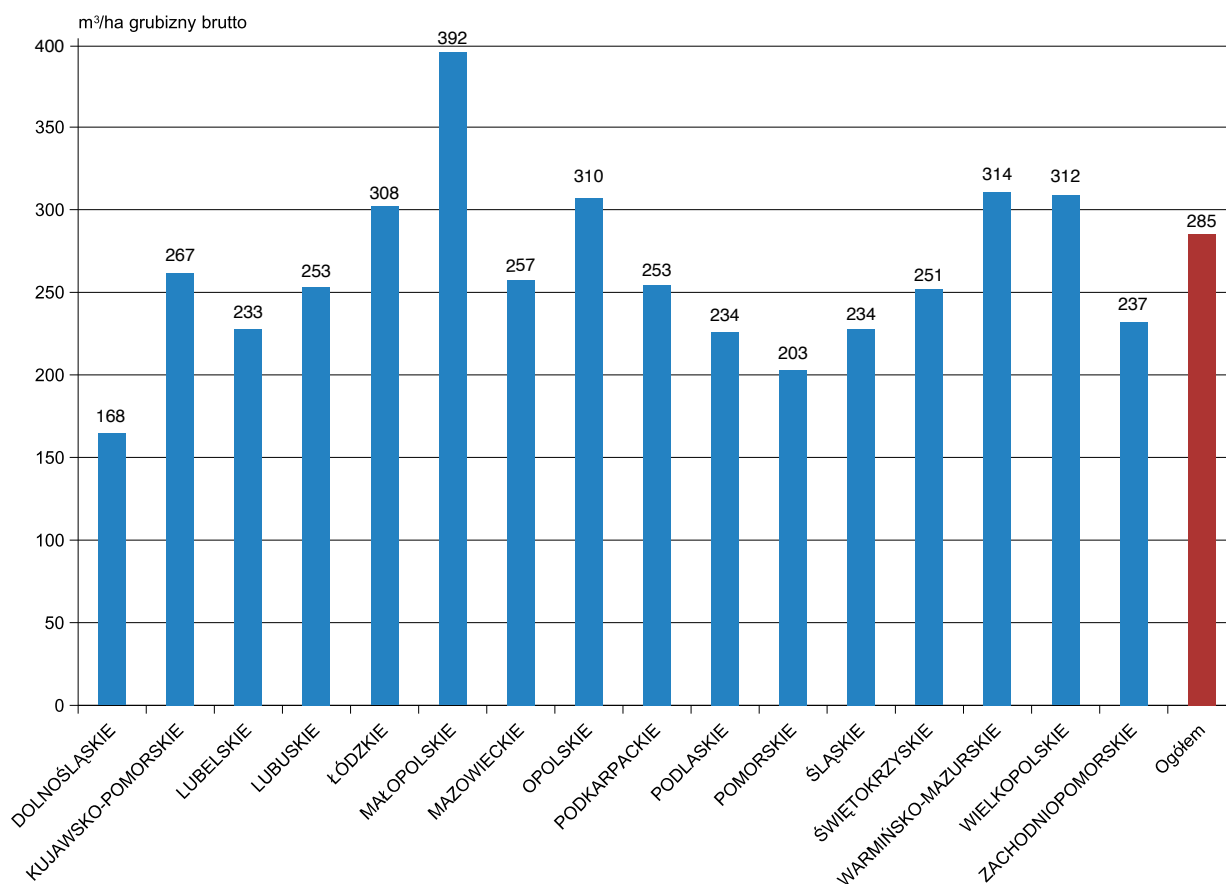
Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VII-13. Waha się on od 44 do 79 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: zachodniopomorskim – 79 lat, warmińsko-mazurskim – 78 lat i małopolskim – 74 lata, natomiast najniższym: w dolnośląskim – 44 lata i podlaskim – 58 lat. W zasięgach pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 60–72 lata, przy przeciętnym w kraju – 68 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VII-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany woje-

Rysunek VII-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Tabela VII-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów według województw – inne lasy Skarbu Państwa

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność grubizny brutto w m ³ /ha
1	2	3
DOLNOŚLĄSKIE	44	168
KUJAWSKO-POMORSKIE	67	267
LUBELSKIE	70	233
LUBUSKIE	63	255
ŁÓDZKIE	68	308
MAŁOPOLSKIE	74	392
MAZOWIECKIE	68	257
OPOLSKIE	69	310
PODKARPACKIE	68	253
PODLASKIE	58	234
POMORSKIE	72	203
ŚLĄSKIE	60	234
ŚWIĘTOKRZYSKIE	63	251
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	78	314
WIELKOPOLSKIE	66	312
ZACHODNIOPOMORSKIE	79	237
Ogółem	68	285

wództw: małopolskiego – 392 m³/ha, warmińsko-mazurskiego – 314 m³/ha oraz wielkopolskiego – 312 m³/ha. Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (285 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: opolskiego – 310 m³/ha i łódzkiego – 308 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: dolnośląskiego – 168 m³/ha, pomorskiego – 203 m³/ha, lubelskiego – 233 m³/ha, podlaskiego i śląskiego – po 234 m³/ha.

Przeciętną zasobność w innych lasach Skarbu Państwa według województw przedstawia dodatkowo rysunek VII-6.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela VII-14 przedstawia użytkowanie w innych lasach Skarbu Państwa oraz w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2010–2019). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość grubizny brutto została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach. Te dwie formy własności zostały przedstawione razem, ponieważ w kwestii użytkowania publikacje GUS nie rozdzielają przedstawianych form własności.

Tabela VII-14. Łączne użytkowanie w lasach ZWRSP oraz innych lasach Skarbu Państwa

Rok	Powierzchnia			Miąższość grubizny brutto			Użytkowanie netto razem ZWRSP oraz inne SP	Użytkowanie brutto razem ZWRSP oraz inne SP*	Użytkowanie brutto w stosunku do zasobów**
	ZWRSP	inne SP	razem	ZWRSP	inne SP	razem			
	tys. ha			tys. m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009	39	59	98	b.d.	b.d.	b.d.	102	128	b.d.
2010	36	59	95	b.d.	b.d.	b.d.	111	139	b.d.
2011	34	59	93	b.d.	b.d.	b.d.	122	153	b.d.
2012	32	59	91	b.d.	b.d.	b.d.	115	144	b.d.
2013	30	55	85	b.d.	b.d.	b.d.	111	139	b.d.
2014	29	54	83	6 931	14 071	21 002	126	158	0,75
2015	28	53	81	6 575	13 918	20 493	113	141	0,69
2016	28	54	82	6 605	14 231	20 926	112	140	0,67
2017	28	53	80	6 808	14 322	21 130	113	141	0,67
2018	27	54	81	6 672	15 127	21 799	133	166	0,76

* Miąższość netto na brutto została przeliczona wskaźnikiem 1,25.

** Obliczono łącznie dla lasów ZWRSP oraz innych SP ze względu na łączne przedstawienie użytkowania w zestawieniach GUS.

VIII. RAZEM LASY POZA ZARZĄDEM PGL LASY PAŃSTWOWE

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. powierzchnia lasów poza PGL Lasy Państwowe wynosi w kraju 2 140 328 ha według GUS (Leśnictwo 2019), co stanowi około 23% powierzchni wszystkich lasów w Polsce. W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania dla lasów poza PGL LP o powierzchni 1 853 866 ha, tj. 86,6% powierzchni lasów poza PGL LP w kraju, w tym:

- ◆ dane z aktualnej dokumentacji urzędowej obejmują 1 214 279 ha (56,7%),

- ◆ dane z nieaktualnej dokumentacji urzędowej obejmują 639 587 ha (29,9%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urzędowego zostały w BDL uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z założeniem podanym we wprowadzeniu, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię oraz miąższość grubizny brutto ogółem (odpowiednio w ha i tys. m³) oraz udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach poza lasami PGL Lasy Państwowe przedstawiają tabele VIII-1 oraz VIII-2. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek VIII-1.

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw) oraz las mieszany świeży (LMśw), zajmujące odpowiednio 24,9%, 23,6% oraz 11,5% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 54,6%, lasowe – 40,1%, olsowe – 5,3% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 79,5%, wyżynnych – 8,0%, a górskich – 12,5% powierzchni leśnej.

Tabela VIII-1. Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %										ogółem gruntów leśnych	
	ha	%	gruntów leśnych niezależnych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem
				I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bs	7 046	0,3	7,0	4,8	17,8	41,3	18,3	7,9	1,9	1,0		93,0	100,0	
Bśw	507 014	23,6	3,5	10,0	16,0	33,1	22,8	10,3	3,1	1,1	0,1	96,5	100,0	
Bw	21 502	1,0	5,2	7,1	15,0	20,0	30,0	16,8	4,2	1,6	0,1	94,8	100,0	
Bb	3 859	0,2	16,4	1,0	13,0	19,3	16,3	8,8	2,6	18,6	4,0	83,6	100,0	
BMśw	533 986	24,9	3,6	12,4	14,4	27,7	26,3	10,7	3,1	1,4	0,4	96,4	100,0	
BMw	59 696	2,8	4,8	9,1	16,8	22,1	27,4	14,8	3,6	1,0	0,4	95,2	100,0	
BMb	4 318	0,2	9,0	3,3	13,4	23,5	21,7	8,4	5,8	12,2	2,7	91,0	100,0	
LMśw	245 215	11,5	2,9	9,3	11,7	20,2	27,6	13,4	4,9	3,5	6,5	97,1	100,0	
LMw	55 575	2,6	6,8	8,5	14,7	26,3	25,3	8,1	1,4	1,2	7,7	93,2	100,0	
LMb	11 389	0,5	6,3	1,7	12,5	23,5	27,5	14,4	6,4	6,2	1,5	93,7	100,0	
Lśw	109 294	5,1	2,4	6,9	10,6	20,1	24,9	14,4	5,2	7,5	8,0	97,6	100,0	
Lw	30 807	1,4	6,2	6,2	14,6	20,6	23,7	10,0	3,1	7,3	8,3	93,8	100,0	
OI	98 658	4,6	9,0	8,2	14,5	27,5	32,7	6,3	1,4	0,4		91,0	100,0	
OIJ	11 789	0,6	6,1	4,3	11,0	17,9	24,0	13,5	8,3	5,6	9,3	93,9	100,0	
LI	3 580	0,2	13,5	4,6	10,6	12,1	20,5	11,6	4,5	17,6	5,0	86,5	100,0	
BMwyż	5 517	0,3	2,8	6,0	10,7	26,7	28,5	12,9	4,1	2,7	5,6	97,2	100,0	
LMwyż	29 579	1,4	1,9	3,5	8,2	15,9	30,1	19,5	6,2	4,1	10,6	98,1	100,0	
Lwyż	132 665	6,2	1,8	4,1	8,2	15,7	32,1	19,3	4,9	3,4	10,5	98,2	100,0	
OIJwyż	1 240	0,1	4,8	4,2	25,8	36,4	22,7	2,7	0,2		3,2	95,2	100,0	
Ltwyż	1 060		7,8	6,6	28,6	24,8	18,7	3,9	1,4	1,7	6,5	92,2	100,0	
BWG	9 048	0,4	1,9	1,0	3,7	36,0	9,7	6,5	9,3	29,5	2,4	98,1	100,0	
BG	1 858	0,1	6,5	0,8	14,2	19,3	24,1	7,9	2,6	19,0	5,6	93,5	100,0	
BMG	17 212	0,8	2,1	5,8	10,7	14,6	14,4	7,9	7,5	17,6	19,4	97,9	100,0	
LMG	58 897	2,8	2,6	4,2	7,9	18,1	26,8	14,2	6,6	6,8	12,8	97,4	100,0	
LG	176 643	8,3	1,9	1,7	5,6	16,7	25,5	16,4	10,5	9,8	11,9	98,1	100,0	
OIJG	767		7,3	4,8	42,9	26,4	12,1	2,9	0,8	0,1	2,7	92,7	100,0	
LIG	2 114	0,1	9,6	2,9	30,7	32,9	12,2	2,9	2,5	2,7	3,6	90,4	100,0	
RAZEM	2 140 328	100,0	3,6	8,6	12,9	25,1	26,0	12,2	4,3	3,3	4,0	96,4	100,0	

Tabela VIII-2. Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy poza zarząd PGL Lasy Państwowe

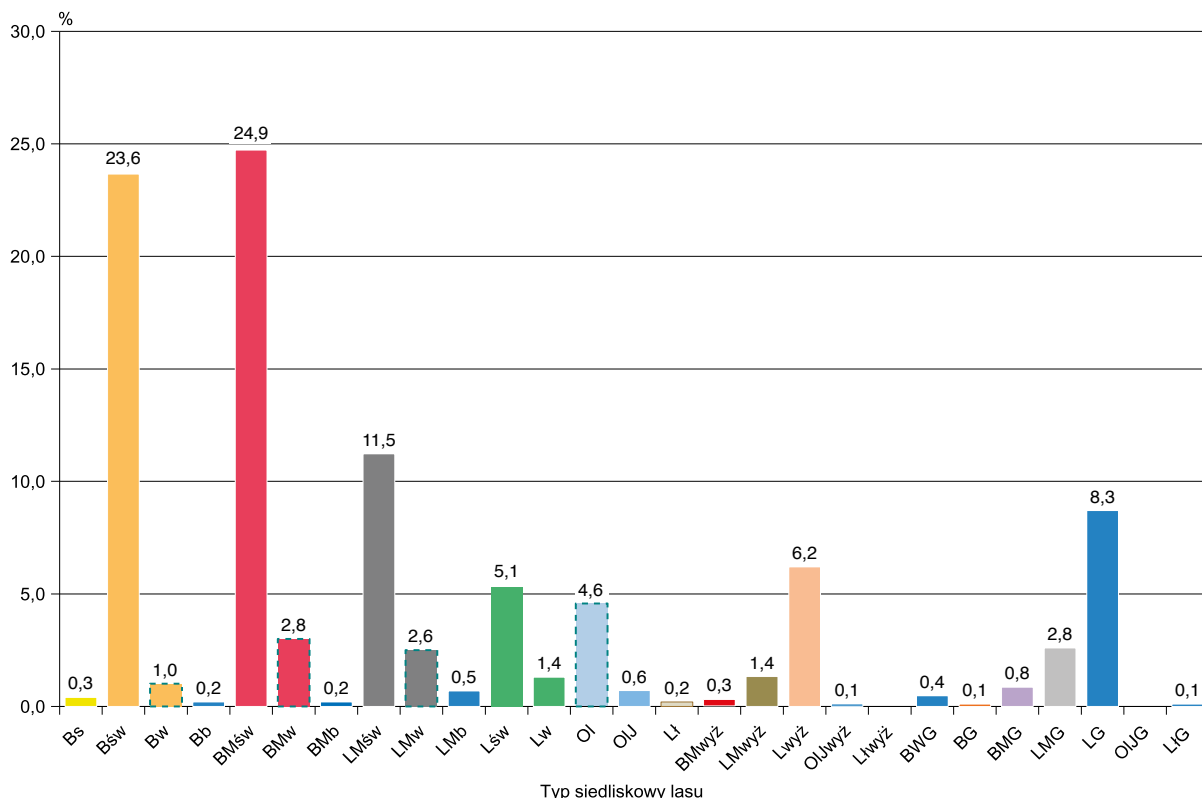
Typ siedliskowy lasu	Miąższość brutto ogółem na gruntach leśnych		Miąższość grubizny brutto w %											
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										
	tys. m ³	%		prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bs	864,3	0,2	0,3		0,4	10,5	47,6	25,4	11,2	2,6	2,0		99,7	100,0
Bśw	97 141,8	20,5	0,2		0,8	9,0	40,2	30,4	13,7	4,1	1,5	0,1	99,8	100,0
Bw	4 072,8	0,9	0,3		0,6	8,5	22,1	37,6	22,4	5,5	2,9	0,1	99,7	100,0
Bb	467,4	0,1	0,3		0,2	8,7	20,3	20,1	12,8	4,4	30,1	3,1	99,7	100,0
BMśw	110 863,5	23,2	0,2	0,1	1,2	8,7	34,1	34,3	14,3	4,3	2,3	0,5	99,8	100,0
BMw	11 615,3	2,4	0,3	0,1	0,9	10,5	25,3	34,9	20,5	5,2	1,8	0,5	99,7	100,0
BMb	696,8	0,1	0,3		0,3	8,3	24,2	29,2	12,2	8,4	15,3	1,8	99,7	100,0
LMśw	55 775,7	11,7	0,2	0,1	0,8	6,6	22,1	33,5	18,1	7,2	5,8	5,6	99,8	100,0
LMw	10 296,3	2,2	0,5	0,1	1,4	10,9	30,7	33,3	12,2	2,1	2,4	6,4	99,5	100,0
LMb	1 694,9	0,4	0,3		0,4	9,1	25,8	31,6	16,1	7,3	8,0	1,4	99,7	100,0
Lśw	25 648,5	5,4	0,2	0,1	0,4	5,4	19,5	27,9	18,9	7,7	12,9	7,0	99,8	100,0
Lw	6 898,9	1,5	0,4	0,1	0,7	8,7	21,8	28,5	13,7	4,7	14,2	7,2	99,6	100,0
OI	17 984,1	3,8	0,5		1,4	11,1	31,9	42,2	9,3	2,7	0,8	0,1	99,5	100,0
OIJ	3 029,1	0,6	0,3	0,1	0,9	6,2	16,9	24,8	18,7	14,3	10,2	7,6	99,7	100,0
LI	763,8	0,2	1,7	0,1	1,2	5,6	12,9	23,2	15,4	6,7	29,7	3,5	98,3	100,0
BMwyż	1 287,7	0,3	0,1	0,1	0,3	5,8	28,4	34,4	15,7	5,5	5,1	4,6	99,9	100,0
LMwyż	7 997,5	1,7	0,1		0,2	3,5	13,4	33,3	24,3	8,8	7,0	9,4	99,9	100,0
Lwyż	35 377,1	7,5	0,1	0,1	0,5	3,5	13,5	35,7	24,7	6,8	5,6	9,5	99,9	100,0
OIJwyż	252,1	0,1	0,2	0,2	1,0	19,5	41,5	30,8	4,3	0,4		2,1	99,8	100,0
LIwyż	165,6		0,3	0,2	1,3	20,4	29,2	28,2	6,8	2,8	4,0	6,8	99,7	100,0
BWG	1 847,7	0,4		0,1		0,3	6,6	10,0	11,3	11,4	57,4	2,9	100,0	100,0
BG	373,5	0,1	0,2		0,1	7,3	18,4	32,0	10,9	2,7	21,9	6,5	99,8	100,0
BMG	3 994,5	0,8	0,1	0,3	0,1	3,2	14,0	19,2	13,3	11,7	18,4	19,7	99,9	100,0
LMG	18 028,5	3,8	0,1	0,2	0,1	2,6	16,0	30,8	19,4	8,8	9,6	12,4	99,9	100,0
LG	57 200,6	12,0	0,1	0,1		1,6	13,9	27,5	20,0	13,3	13,2	10,3	99,9	100,0
OIJG	104,2		0,4		1,4	33,4	32,7	21,3	5,5	2,4	0,2	2,7	99,6	100,0
LIg	343,3	0,1	0,4	0,1	0,9	24,5	33,9	16,9	5,4	6,5	8,4	3,0	99,6	100,0
RAZEM	474 785,5	100,0	0,2	0,1	0,7	6,9	27,0	32,0	16,7	6,4	5,7	4,3	99,8	100,0

Tabela VIII-3. Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Województwo	Typ siedliskowy lasu w %																												
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OJ	Lf	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OJwyż	Lwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OJG	LIG	ogółem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
DOLNOŚLĄSKIE		1,7	0,1		10,1	0,7		8,4	2,6		6,6	4,0	1,0	0,6	1,3	0,3	10,0	6,1	0,3	0,2		0,4	9,9	26,4	8,6	0,4	0,3	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,5	27,8	0,2	0,1	40,7	1,4	0,3	11,8	2,9	0,3	3,7	1,6	7,7	0,5	0,5													100,0	
LUBELSKIE	0,2	14,3	1,7	0,4	27,8	4,8	0,3	20,3	4,3	0,7	13,5	0,6	3,1			0,6	1,8	5,6										100,0	
LUBUSKIE		23,7			36,8	0,7		19,7	2,8	0,1	7,8	2,8	3,4	0,9	1,3													100,0	
ŁÓDZKIE	0,5	37,6	0,9		40,9	2,8	0,1	8,5	1,8		2,0	0,6	4,0	0,2	0,1													100,0	
MAŁOPOLSKIE		1,0			2,5	0,4		1,1	0,5		0,3	0,3	0,5	0,1	0,1	0,7	3,9	20,6	0,2	0,1	3,7	0,6	4,9	15,6	42,2	0,2	0,5	100,0	
MAZOWIECKIE	0,6	40,3	1,6	0,1	30,0	3,6		8,3	3,1	0,1	2,4	1,9	6,2	0,8	0,1		0,7	0,2						0,4	0,9			100,0	
OPOLSKIE		7,8	0,1		32,6	3,3	0,1	21,1	6,7	0,1	10,9	6,8	1,2	1,9	1,2		1,8	3,0		0,1								100,0	
PODKARPACKIE		11,0	1,0	0,1	14,4	2,7		5,7	2,0	0,1	1,2	0,5	1,4	0,2	0,1	0,1	1,2	29,5	0,3	0,3				0,5	27,3	0,1	0,3	100,0	
PODLASKIE	0,1	27,3	0,7	0,8	26,2	2,5	0,5	13,8	3,4	2,7	5,0	3,1	12,4	1,5														100,0	
POMORSKIE	1,1	38,9	0,4	0,2	30,2	1,4	0,8	17,4	1,7	0,8	4,9	0,5	1,5	0,1	0,1													100,0	
ŚLĄSKIE	0,1	16,2	1,0	0,1	23,1	3,6	0,2	8,0	2,7	0,1	2,9	1,2	1,1	0,2	0,1	1,3	2,4	3,9	0,1	0,3			1,5	10,4	19,2	0,1	0,2	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,3	32,7	2,4	0,1	28,9	6,1	0,2	11,2	1,4		2,0	0,3	2,6		0,1	0,8	3,4	4,3										100,0	
WARMINSKO-MAZURSKIE		8,4	0,2	0,2	21,9	1,5	0,7	26,0	3,3	1,6	20,6	3,6	10,5	1,3	0,2													100,0	
WIELKOPOLSKIE	1,0	37,8	1,2		31,4	1,9		11,4	1,8		6,5	1,7	4,1	0,8	0,4													100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	0,3	9,2	0,2	0,1	26,4	1,4	0,3	32,4	4,0	0,6	14,9	2,5	6,0	1,2	0,5													100,0	
RAZEM	0,3	23,6	1,0	0,2	24,9	2,8	0,2	11,5	2,6	0,5	5,1	1,4	4,6	0,6	0,2	0,3	1,4	6,2	0,1	0,4	0,1	0,8	2,8	8,3	0,1	0,1	100,0		

Rysunek VIII-1. Procentowy udział powierzchni według typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

1.2. Struktura powierzchniowo-mięszościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela VIII-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela VIII-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek VIII-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) lasów poza PGL LP według stanu na 31 grudnia 2018 r. wynosi 2 140 328 ha, w tym:

– grunty zalesione	2 062 741 ha,	tj. 96,4%
– grunty niezalesione	77 587 ha,	tj. 3,6%
	<u>2 140 328 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według gatunków panujących wynosi:

– gatunki iglaste	1 401 691 ha,	tj. 68,0%
– gatunki liściaste	661 050 ha,	tj. 32,0%
	<u>2 062 741 ha,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	77 587	3,6
I i II klasa wieku (1–40 lat)	460 129	21,5
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	1 093 577	51,1
V i starsze oraz KO, KDO, BP	509 035	23,8
Razem	<u>2 140 328</u>	<u>100,0</u>

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2019 r. ogólna miąższość grubizny brutto na powierzchni leśnej lasów poza PGL LP wynosi 474 785,5 tys. m³. Zestawienie miąższości grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele VIII-4 oraz VIII-6.

Z danych, które przedstawia tabela VIII-4, wynika, że miąższość grubizny brutto na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	473 958,3 tys. m ³ ,	tj. 99,8%
– grunty niezalesione	827,2 tys. m ³ ,	tj. 0,2%
	<u>474 785,5 tys. m³,</u>	<u>tj. 100,0%</u>

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	336 124,3 tys. m ³ ,	tj. 70,9%
– gatunki liściaste	137 834,0 tys. m ³ ,	tj. 29,1%
	473 958,3 tys. m ³ ,	tj. 100,0%

Miąższość grubizny brutto, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m ³	Udział w ogólnej miąższości w %
Gruntys leśne niezalesione	827,2	0,2
Przestoje na gruntach zalesionych	339,5	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	36 140,6	7,6
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	280 694,4	59,0
V i starsze oraz KO, KDO, BP	156 783,8	33,1
Razem	474 785,5	100,0

Tabela VIII-5. Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy poza zarządems PGL Lasy Państwowe

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha									Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną		
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
So	P	47 149	120 981	149 023	348 483	326 365	155 623	47 812	23 760	25 560	1 197 607	1 244 756	58,2
	%	3,8	9,7	12,0	28,0	26,2	12,5	3,8	1,9	2,1	96,2	100,0	
Św	P	2 268	5 918	11 594	22 741	24 424	13 114	7 646	10 592	13 464	109 493	111 761	5,2
	%	2,0	5,3	10,4	20,3	22,0	11,7	6,8	9,5	12,0	98,0	100,0	
Jd	P	3 124	1 692	4 485	11 657	29 357	21 696	7 746	5 781	12 177	94 591	97 715	4,6
	%	3,2	1,7	4,6	11,9	30,1	22,2	7,9	5,9	12,5	96,8	100,0	
R-M IGLASTE	P	52 541	128 591	165 102	382 881	380 146	190 433	63 204	40 133	51 201	1 401 691	1 454 232	68,0
	%	3,6	8,8	11,4	26,3	26,1	13,1	4,3	2,8	3,5	96,4	100,0	
Bk	P	4 484	4 190	5 415	12 026	28 535	25 780	15 795	18 765	10 689	121 175	125 659	5,9
	%	3,6	3,3	4,3	9,6	22,7	20,5	12,6	14,9	8,5	96,4	100,0	
Db	P	10 280	11 747	14 114	17 704	34 673	22 460	7 970	8 946	3 226	120 840	131 120	6,1
	%	7,8	9,0	10,8	13,5	26,4	17,1	6,1	6,8	2,5	92,2	100,0	
Gb	P	35	516	3 597	14 019	10 865	1 795	330	677	3 800	35 599	35 634	1,7
	%	0,1	1,4	10,1	39,4	30,5	5,0	0,9	1,9	10,7	99,9	100,0	
Brz	P	191	22 991	52 564	51 283	45 798	8 011	1 460	416	8 096	190 619	190 810	8,9
	%	0,1	12,0	27,6	26,9	24,0	4,2	0,8	0,2	4,2	99,9	100,0	
OI	P	9 953	14 580	26 865	50 893	50 875	10 864	2 515	1 055	6 276	163 923	173 876	8,1
	%	5,7	8,4	15,5	29,3	29,3	6,2	1,4	0,6	3,6	94,3	100,0	
Tp	P	45	45	462	906	591	245	22	58	592	2 921	2 966	0,1
	%	1,5	1,5	15,6	30,5	19,9	8,3	0,7	2,0	20,0	98,5	100,0	
Os	P	58	1 281	8 069	8 264	4 118	1 359	338	306	2 238	25 973	26 031	1,2
	%	0,2	4,9	31,0	31,8	15,8	5,2	1,3	1,2	8,6	99,8	100,0	
R-M LIŚCIASTE	P	25 046	55 350	111 086	155 095	175 455	70 514	28 430	30 223	34 897	661 050	686 096	32,0
	%	3,7	8,1	16,2	22,5	25,6	10,3	4,1	4,4	5,1	96,3	100,0	
RAZEM	P	77 587	183 941	276 188	537 976	555 601	260 947	91 634	70 356	86 098	2 062 741	2 140 328	100,0
	%	3,6	8,6	12,9	25,1	26,0	12,2	4,3	3,3	4,0	96,4	100,0	

Rysunek VIII-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

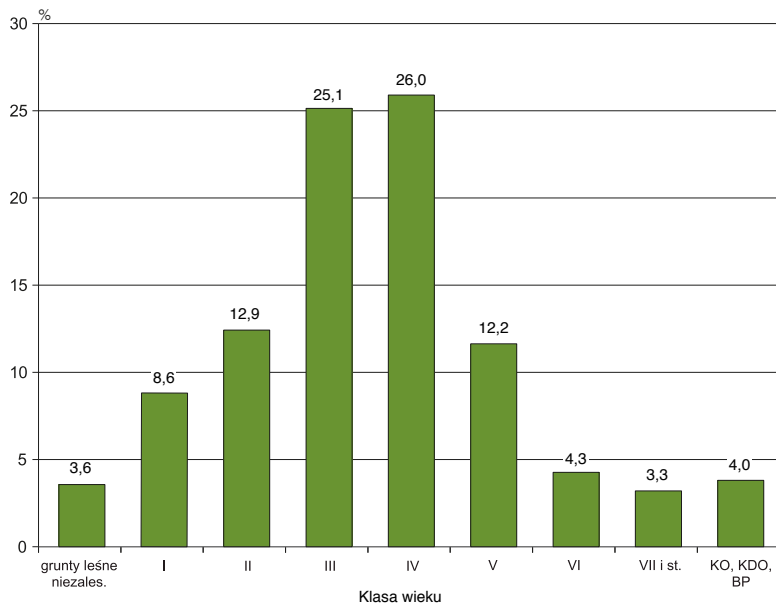

Tabela VIII-6. Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Gatunek panujący	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³											Ogółem grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	
	na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
		prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
So	M 434,2	97,9	2 026,9	18 586,0	86 452,0	89 217,2	43 363,6	13 933,5	7 910,8	5 889,2	267 477,1	267 911,3	56,6
	% 0,2		0,8	6,9	32,3	33,2	16,2	5,2	3,0	2,2	99,8	100,0	
Św	M 31,5	54,2	50,3	1 232,2	6 300,3	8 430,6	5 192,2	2 928,2	4 166,7	3 716,1	32 070,8	32 102,3	6,8
	% 0,1	0,2	0,2	3,8	19,6	26,2	16,2	9,1	13,0	11,6	99,9	100,0	
Jd	M 38,1	29,1	3,3	319,3	4 065,6	12 497,6	9 580,5	3 330,3	2 684,2	4 066,5	36 576,4	36 614,5	7,7
	% 0,1	0,1		0,9	11,1	34,1	26,2	9,1	7,3	11,1	99,9	100,0	
R-M	M 503,8	181,2	2 080,5	20 137,5	96 817,9	110 145,4	58 136,3	20 192,0	14 761,7	13 671,8	336 124,3	336 628,1	71,1
IGLASTE	% 0,1	0,1	0,6	6,0	28,8	32,6	17,3	6,0	4,4	4,1	99,9	100,0	
Bk	M 56,4	42,7	18,2	312,9	2 771,6	8 311,2	8 948,3	6 151,2	7 967,5	2 675,9	37 199,5	37 255,9	7,8
	% 0,2	0,1		0,8	7,4	22,3	24,1	16,5	21,4	7,2	99,8	100,0	
Db	M 160,7	38,8	78,8	1 155,3	3 625,9	8 444,4	6 204,6	2 533,7	3 435,9	685,9	26 203,3	26 364,0	5,6
	% 0,6	0,1	0,3	4,4	13,8	32,1	23,5	9,6	13,0	2,6	99,4	100,0	
Gb	M 0,2	12,2	8,1	371,5	2 593,5	2 407,8	469,2	122,9	315,3	573,6	6 874,1	6 874,3	1,4
	% 0,2	0,2	0,1	5,4	37,8	35,0	6,8	1,8	4,6	8,3	100,0	100,0	
Brz	M 3,2	30,5	707,3	5 537,7	9 689,3	9 547,8	1 669,4	302,9	48,6	1 176,3	28 709,8	28 713,0	6,0
	% 0,1	2,5	19,3	33,6	33,3	3,3	5,8	1,1	0,2	4,1	100,0	100,0	
OI	M 101,2	24,9	560,4	3 883,3	10 878,6	12 413,6	3 142,4	991,6	448,4	992,1	33 335,3	33 436,5	7,0
	% 0,3	0,1	1,7	11,6	32,5	37,1	9,4	3,0	1,3	3,0	99,7	100,0	
Tp	M 1,2	0,3	1,4	96,8	219,2	135,1	64,3	7,7	16,2	100,0	641,0	642,2	0,1
	% 0,2		0,2	15,1	34,2	21,0	10,0	1,2	2,5	15,6	99,8	100,0	
Os	M 0,5	8,9	47,8	1 143,1	1 696,2	996,9	418,5	110,8	95,5	353,3	4 871,0	4 871,5	1,0
	% 0,2	0,2	1,0	23,5	34,6	20,5	8,6	2,3	2,0	7,3	100,0	100,0	
R-M	M 323,4	158,3	1 422,0	12 500,6	31 474,3	42 256,8	20 916,7	10 220,8	12 327,4	6 557,1	137 834,0	138 157,4	28,9
LIŚCIASTE	% 0,2	0,1	1,0	9,0	22,8	30,8	15,1	7,4	8,9	4,7	99,8	100,0	
RAZEM	M 827,2	339,5	3 502,5	32 638,1	128 292,2	152 402,2	79 053,0	30 412,8	27 089,1	20 228,9	473 958,3	474 785,5	100,0
	% 0,2	0,1	0,7	6,9	27,0	32,0	16,7	6,4	5,7	4,3	99,8	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach poza PGL Lasy Państwowe wynosi 61 lat, co obrazuje tabela VIII-7. Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany bukowe (86 lat) oraz jodłowe (79 lat), natomiast naj-

niższy – drzewostany brzoźowe, osikowe i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (59 lat), które zajmują 58,1% ogólnej powierzchni leśnej. Tabela VIII-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości grubizny.

Tabela VIII-7. Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność na grun. leś. zalesionych	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m ³	%	m ³ /ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
So, Md	1 197 607	58,1	267 477,1	56,5	223	59
Św	109 493	5,3	32 070,8	6,8	293	71
Jd	94 591	4,6	36 576,4	7,7	387	79
Bk	121 174	5,9	37 199,5	7,8	307	86
Db, Kl, Wz	120 841	5,9	26 203,3	5,5	217	68
Gb	35 599	1,7	6 874,1	1,5	193	60
Brz	190 619	9,2	28 709,8	6,1	151	48
OI	163 923	7,9	33 335,3	7,0	203	54
Tp	2 921	0,1	641,0	0,1	219	55
Os	25 973	1,3	4 871,0	1,0	188	50
Ogółem	2 062 741	100,0	473 958,3	100,0	230	61

1.3.2. Przekiętna zasobnoř drzewostanów

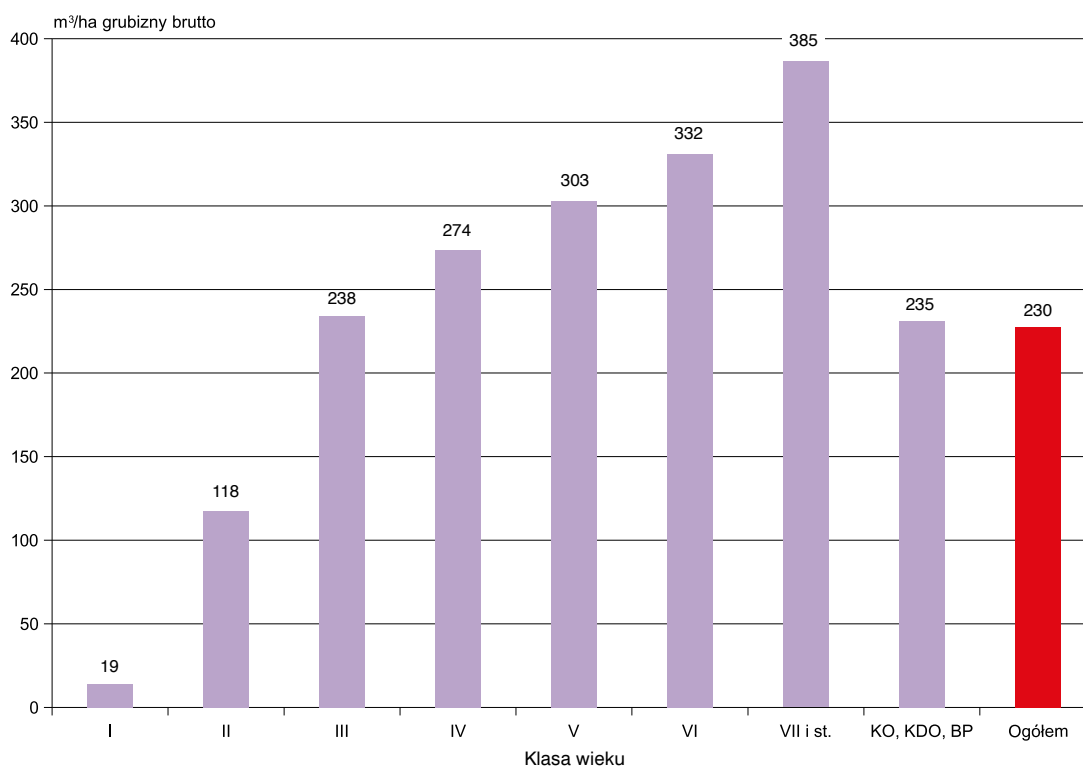
Przekiętną zasobnoř w m³ grubizny brutto na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela VIII-7, zaś według klas wieku – tabela VIII-8. Ponadto przekiętną zasobnoř według klas wieku obrazuje rysunek VIII-3.

Przekiętna zasobnoř wszystkich drzewostanów w lasach poza PGL Lasy Państwowe na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 230 m³/ha grubizny brutto, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 222 m³/ha.

Tabela VIII-8. Przekiętna zasobnoř grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Gatunek panujący	Przekiętna zasobnoř w m ³ /ha										razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								KO, KDO, BP		
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
So	9	17	125	248	273	279	291	333	230	223	215	
Św	14	8	106	277	345	396	383	393	276	293	287	
Jd	12	2	71	349	426	442	430	464	334	387	375	
Bk	13	4	58	231	291	347	389	425	251	307	297	
Db	16	7	82	205	244	276	318	384	213	217	201	
Gb	5	16	103	185	222	261	373	465	151	193	193	
Brz	17	31	105	189	208	208	208	117	145	151	150	
OI	10	38	145	214	244	289	394	425	158	203	192	
Tp	26	30	210	242	228	262	352	277	169	219	216	
Os	9	37	142	205	242	308	328	313	158	188	187	
Ogółem	11	19	118	238	274	303	332	385	235	230	222	

Rysunek VIII-3. Przekiętna zasobnoř drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela VIII-9 (dodatkowo

rysunek VIII-4). Większy niż przeciętny w lasach poza PGL Lasy Państwowe (23,8%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: dolnośląskim – 42,0%, małopolskim – 38,1%, podkarpackim – 36,7% i zachodniopomorskim – 34,9%. Udział tych drzewostanów, nieco większy niż przeciętna w lasach poza PGL Lasy Państwowe, zarejestrowano także w województwach: lubuskim, opolskim i śląskim.

Tabela VIII-9. Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

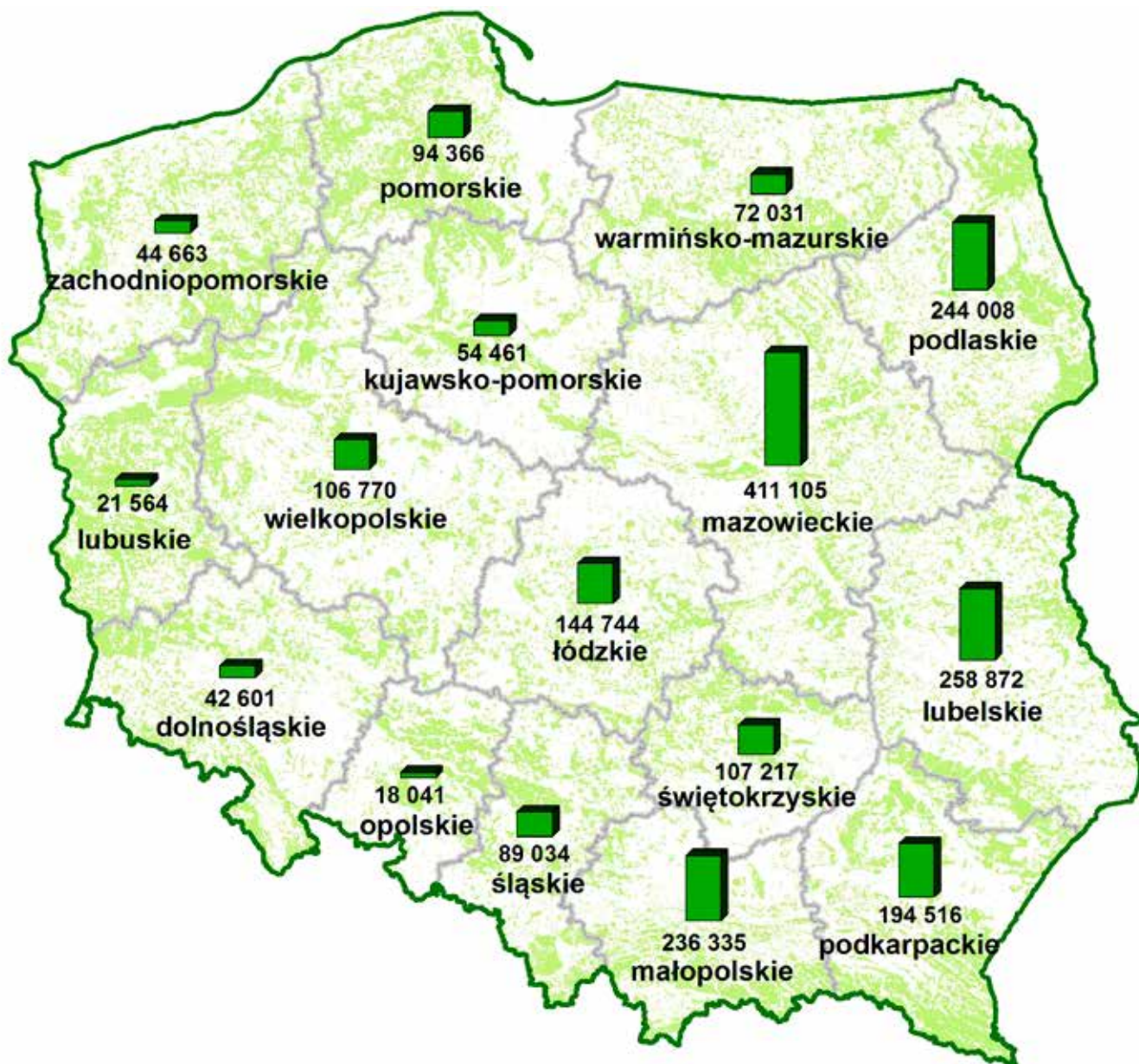
Województwo	Powierzchnia w ha											Ogółem grunty leśne	
	grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku									razem	ha	%
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	1 423	4 926	5 166	7 120	7 129	6 102	3 115	4 494	3 126	41 178	42 601	2,0
	%	3,0	11,6	12,1	16,8	14,5	16,9	7,3	10,5	7,3	97,0	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	P	2 545	7 805	11 211	17 314	9 820	3 472	927	668	699	51 916	54 461	2,5
	%	4,7	14,3	20,6	31,8	18,0	6,4	1,7	1,2	1,3	95,3	100,0	
LUBELSKIE	P	7 108	19 509	30 325	63 042	78 339	38 021	9 216	4 588	8 724	251 764	258 872	12,1
	%	2,7	7,5	11,7	24,4	30,2	14,7	3,6	1,8	3,4	97,3	100,0	
LUBUSKIE	P	498	3 155	2 389	5 579	3 029	2 412	1 930	1 951	621	21 066	21 564	1,0
	%	2,3	14,6	11,1	25,9	14,0	11,2	9,0	9,0	2,9	97,7	100,0	
ŁÓDZKIE	P	6 148	13 870	20 199	44 659	38 787	14 412	3 802	854	2 013	138 596	144 744	6,8
	%	4,2	9,6	14,0	30,8	26,8	10,0	2,6	0,6	1,4	95,8	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	5 034	5 631	15 788	45 331	74 489	35 145	12 326	12 941	29 650	231 301	236 335	11,0
	%	2,1	2,4	6,7	19,2	31,5	14,9	5,2	5,5	12,5	97,9	100,0	
MAZOWIECKIE	P	18 559	36 615	61 124	110 903	114 123	44 039	12 873	6 328	6 541	392 546	411 105	19,2
	%	4,5	8,9	14,9	27,0	27,8	10,7	3,1	1,5	1,6	95,5	100,0	
OPOLSKIE	P	423	2 068	2 053	3 745	4 109	2 696	1 056	769	1 122	17 618	18 041	0,8
	%	2,3	11,5	11,4	20,8	22,7	14,9	5,9	4,3	6,2	97,7	100,0	
PODKARPACKIE	P	5 144	13 769	22 145	32 725	49 236	32 306	16 180	11 159	11 852	189 372	194 516	9,1
	%	2,6	7,1	11,4	16,8	25,4	16,6	8,3	5,7	6,1	97,4	100,0	
PODLASKIE	P	11 980	16 222	30 067	66 448	65 588	29 102	9 986	9 251	5 364	232 028	244 008	11,4
	%	4,9	6,6	12,3	27,3	26,9	11,9	4,1	3,8	2,2	95,1	100,0	
POMORSKIE	P	3 318	10 692	15 312	32 208	17 417	7 582	3 381	2 691	1 765	91 048	94 366	4,4
	%	3,5	11,3	16,2	34,1	18,5	8,0	3,6	2,9	1,9	96,5	100,0	
ŚLĄSKIE	P	3 330	4 735	10 555	22 365	23 147	13 664	3 614	1 583	6 041	85 704	89 034	4,2
	%	3,7	5,3	11,9	25,1	26,0	15,3	4,1	1,8	6,8	96,3	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P	4 005	11 166	18 602	28 317	25 117	11 614	4 024	2 490	1 882	103 212	107 217	5,0
	%	3,7	10,4	17,4	26,4	23,4	10,8	3,8	2,3	1,8	96,3	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	P	3 485	17 245	9 541	15 093	15 182	5 194	1 991	1 772	2 528	68 546	72 031	3,4
	%	4,8	23,9	13,2	21,0	21,1	7,2	2,8	2,5	3,5	95,2	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P	3 336	11 111	16 447	33 657	22 453	10 164	3 765	3 779	2 058	103 434	106 770	5,0
	%	3,1	10,4	15,4	31,7	21,0	9,5	3,5	3,5	1,9	96,9	100,0	
ZACHODNIOPOMORSKIE	P	1 251	5 422	5 264	9 470	7 636	5 022	3 448	5 038	2 112	43 412	44 663	2,1
	%	2,8	12,1	11,8	21,3	17,1	11,2	7,7	11,3	4,7	97,2	100,0	
RAZEM	P	77 587	183 941	276 188	537 976	555 601	260 947	91 634	70 356	86 098	2 062 741	2 140 328	100,0
	%	3,6	8,6	12,9	25,1	26,0	12,2	4,3	3,3	4,0	96,4	100,0	

W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów

występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 10,6% i łódzkim – 14,6%.

Rysunek VIII-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

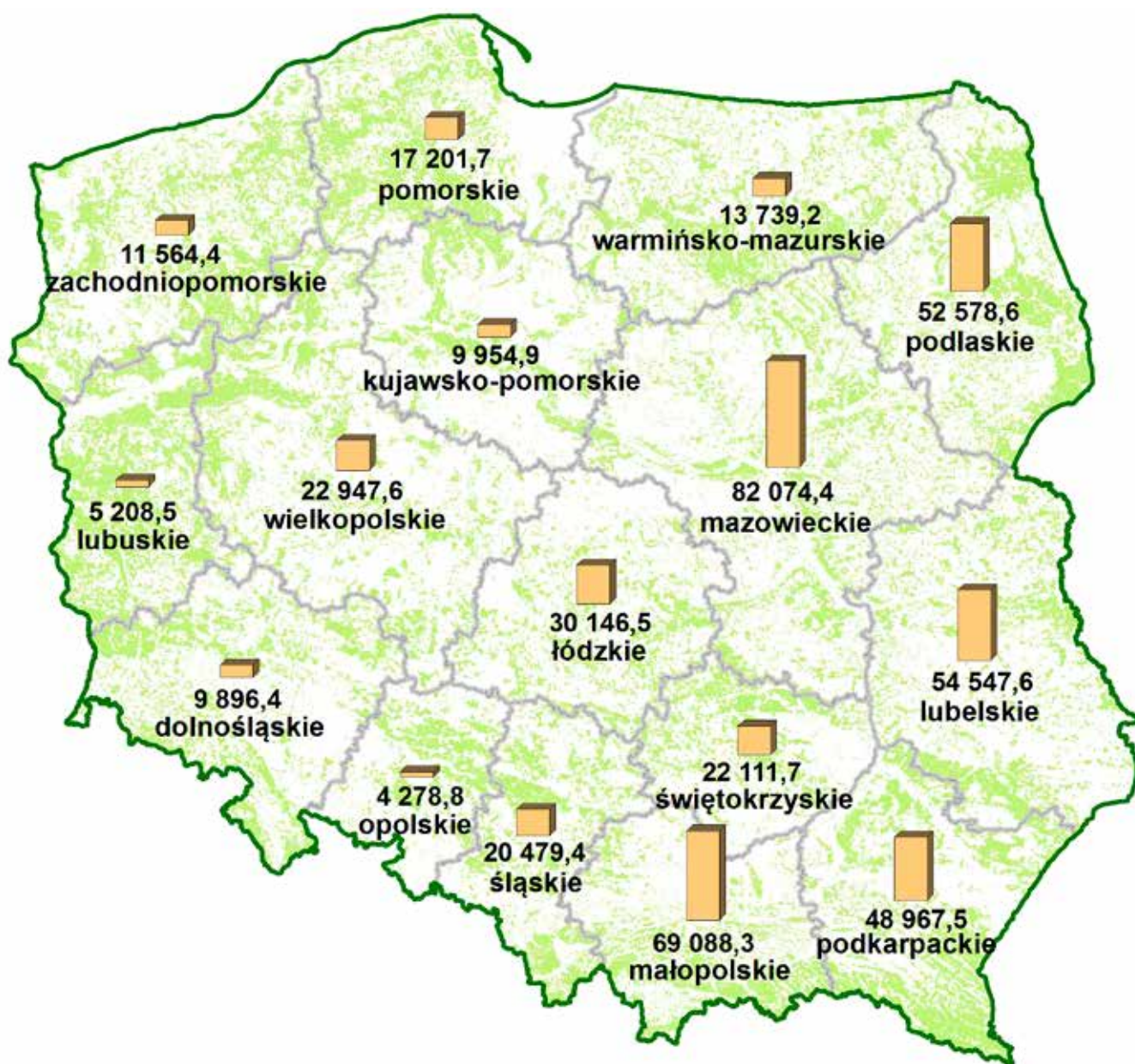
Strukturę miąższościową dla województw przedstawia tabela VIII-10, a wielkości zasobów drzewnych dodatkowo rysunek VIII-5. W poszczególnych województwach udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się w granicach od 15,7% do 54,6%

ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 33,1%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 15,7%, łódzkim – 18,5% i mazowieckim – 23,8%; największy zaś w województwach: dolnośląskim – 54,6%, zachodniopomorskim – 49,2%, podkarpackim – 49,1% oraz małopolskim – 45,4%.

Tabela VIII-10. Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Województwo		Miąższość grubizny brutto w tys. m ³										Ogółem na gruntach leśnych		
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										tys. m ³	%
			prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
DOLNOŚLĄSKIE	M	21,8	14,5	61,1	574,8	1 757,6	2 065,4	2 103,1	1 144,3	1 379,7	774,1	9 874,6	9 896,4	2,1
	%	0,2	0,1	0,6	5,8	17,8	20,9	21,3	11,6	13,9	7,8	99,8	100,0	
KUJAWSKO-POMORSKIE	M	25,4	4,1	176,3	1 425,2	4 166,6	2 584,9	989,3	273,6	183,5	126,0	9 929,5	9 954,9	2,1
	%	0,3		1,8	14,3	41,9	26,0	9,9	2,7	1,8	1,3	99,7	100,0	
LUBELSKIE	M	83,7	12,3	387,4	3 395,1	14 061,5	19 851,3	10 480,5	2 806,2	1 872,5	1 597,1	54 463,9	54 547,6	11,5
	%	0,2		0,7	6,2	25,8	36,5	19,2	5,1	3,4	2,9	99,8	100,0	
LUBUSKIE	M	5,1	5,2	35,8	340,0	1 548,7	923,1	768,2	685,6	760,7	136,1	5 203,4	5 208,5	1,1
	%	0,1	0,1	0,7	6,5	29,8	17,7	14,7	13,2	14,6	2,6	99,9	100,0	
ŁÓDZKIE	M	66,2	26,9	342,7	2 699,6	11 093,7	10 347,1	3 796,9	1 047,8	253,5	472,1	30 080,3	30 146,5	6,3
	%	0,2	0,1	1,1	9,0	36,8	34,3	12,6	3,5	0,8	1,6	99,8	100,0	
MAŁOPOLSKIE	M	51,2	81,5	63,3	1 598,8	11 212,1	24 678,3	13 081,4	4 645,7	5 509,8	8 166,2	69 037,1	69 088,3	14,6
	%	0,1	0,1	0,1	2,3	16,2	35,8	18,9	6,7	8,0	11,8	99,9	100,0	
MAZOWIECKIE	M	186,6	34,1	638,9	6 859,7	25 617,5	29 243,5	12 185,9	3 836,6	2 185,2	1 286,4	81 887,8	82 074,4	17,3
	%	0,2		0,8	8,4	31,2	35,6	14,8	4,7	2,7	1,6	99,8	100,0	
OPOLSKIE	M	4,6	10,4	46,3	303,2	1 020,3	1 190,0	858,2	318,0	253,7	274,1	4 274,2	4 278,8	0,9
	%	0,1	0,2	1,1	7,1	23,8	27,9	20,1	7,4	5,9	6,4	99,9	100,0	
PODKARPACKIE	M	51,1	49,2	360,6	2 582,2	7 738,4	14 162,1	10 723,5	5 858,4	4 616,1	2 825,9	48 916,4	48 967,5	10,3
	%	0,1	0,1	0,7	5,3	15,8	28,9	21,9	12,0	9,4	5,8	99,9	100,0	
PODLASKIE	M	136,8	17,1	305,1	3 760,8	15 745,2	16 724,9	8 105,2	3 070,8	3 709,8	1 002,9	52 441,8	52 578,6	11,1
	%	0,3		0,6	7,2	29,9	31,8	15,4	5,8	7,1	1,9	99,7	100,0	
POMORSKIE	M	25,0	10,3	192,8	1 683,0	6 926,2	4 249,1	1 964,2	932,5	841,2	377,4	17 176,7	17 201,7	3,6
	%	0,1	0,1	1,1	9,8	40,3	24,7	11,4	5,4	4,9	2,2	99,9	100,0	
ŚLĄSKIE	M	36,5	20,5	71,4	1 291,1	5 603,7	6 651,0	3 990,5	1 056,5	483,3	1 274,9	20 442,9	20 479,4	4,3
	%	0,2	0,1	0,3	6,3	27,4	32,4	19,5	5,2	2,4	6,2	99,8	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	M	54,9	7,4	208,8	2 112,2	6 568,3	6 679,8	3 475,0	1 529,7	1 113,9	361,7	22 056,8	22 111,7	4,7
	%	0,2		0,9	9,6	29,7	30,4	15,7	6,9	5,0	1,6	99,8	100,0	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	M	31,0	8,7	317,7	1 299,3	3 883,5	4 454,1	1 734,5	759,6	682,0	568,8	13 708,2	13 739,2	2,9
	%	0,2	0,1	2,3	9,5	28,3	32,4	12,6	5,5	5,0	4,1	99,8	100,0	
WIELKOPOLSKIE	M	36,0	29,9	204,2	2 000,4	8 697,9	6 197,6	2 928,7	1 158,6	1 220,8	473,5	22 911,6	22 947,6	4,8
	%	0,2	0,1	0,9	8,7	37,9	27,0	12,8	5,0	5,3	2,1	99,8	100,0	
ZACHODNIO-POMORSKIE	M	11,3	7,4	90,1	712,7	2 651,0	2 400,0	1 867,9	1 288,9	2 023,4	511,7	11 553,1	11 564,4	2,4
	%	0,1	0,1	0,8	6,2	22,8	20,8	16,2	11,1	17,5	4,4	99,9	100,0	
RAZEM	M	827,2	339,5	3 502,5	32 638,1	128 292,2	152 402,2	79 053,0	30 412,8	27 089,1	20 228,9	473 958,3	474 785,5	100,0
	%	0,2	0,1	0,7	6,9	27,0	32,0	16,7	6,4	5,7	4,3	99,8	100,0	

Rysunek VIII-5. Zasoby drzewne lasów według województw (w tys. m³ grubizny brutto) – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących w układzie województw przedstawia tabela VIII-11. Drzewostany z panującymi gatunkami: Św, Jd i Bk – wykazujące

przeważnie wyższe zasobności niż drzewostany z panującymi: So, Db i Brz – występują głównie w górach i na Pomorzu. Łącznie gatunki te (tabela VIII-11) zajmują w województwie małopolskim 65,0%. W województwach: dolnośląskim, podkarpackim i śląskim łączny udział Św, Jd i Bk jest większy niż średnia w kraju, która wynosi 15,7%. W pozostałych

Tabela VIII-11. Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Województwo	Powierzchnia w ha										Ogółem		
	gatunek panujący												
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	Ol	Tp, Lp, Wb	Os	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
DOLNOŚLĄSKIE	P	8 407	13 781	114	2 320	9 492	99	3 622	2 907	563	1 296	42 601	2,0
	%	19,7	32,5	0,3	5,4	22,3	0,2	8,5	6,8	1,3	3,0	100,0	
KUJAWSKO- -POMORSKIE	P	40 780	245	2	136	2 675	200	3 783	5 979	203	458	54 461	2,5
	%	75,0	0,4		0,2	4,9	0,4	6,9	11,0	0,4	0,8	100,0	
LUBELSKIE	P	149 841	1 063	6 182	10 546	24 287	14 322	28 365	17 738	180	6 348	258 872	12,1
	%	57,7	0,4	2,4	4,1	9,4	5,5	11,0	6,9	0,1	2,5	100,0	
LUBUSKIE	P	16 018	90	8	851	2 094	19	1 048	1 308	38	90	21 564	1,0
	%	74,3	0,4		3,9	9,7	0,1	4,9	6,1	0,2	0,4	100,0	
ŁÓDZKIE	P	116 040	367	168	290	5 260	207	12 479	8 922	108	903	144 744	6,8
	%	80,2	0,3	0,1	0,2	3,6	0,1	8,6	6,2	0,1	0,6	100,0	
MAŁOPOLSKIE	P	42 035	58 044	60 324	35 396	15 817	7 141	7 289	7 521	182	2 586	236 335	11,0
	%	17,8	24,6	25,4	15,0	6,7	3,0	3,1	3,2	0,1	1,1	100,0	
MAZOWIECKIE	P	300 277	1 325	1 006	340	19 644	1 349	42 303	40 717	400	3 744	411 105	19,2
	%	73,1	0,3	0,2	0,1	4,8	0,3	10,3	9,9	0,1	0,9	100,0	
OPOLSKIE	P	10 563	158	22	471	3 352	57	1 563	1 331	91	433	18 041	0,8
	%	58,5	0,9	0,1	2,6	18,6	0,3	8,7	7,4	0,5	2,4	100,0	
PODKARPACKIE	P	76 125	3 509	21 768	48 567	8 285	7 628	10 881	15 573	186	1 994	194 516	9,1
	%	39,1	1,8	11,2	25,0	4,3	3,9	5,6	8,0	0,1	1,0	100,0	
PODLASKIE	P	145 658	10 735		2	9 908	1 816	35 296	37 874	68	2 651	244 008	11,4
	%	59,7	4,4			4,1	0,7	14,5	15,5		1,1	100,0	
POMORSKIE	P	74 000	1 574	10	5 335	3 090	540	6 523	2 821	39	434	94 366	4,4
	%	78,4	1,7		5,6	3,3	0,6	6,9	3,0		0,5	100,0	
ŚLĄSKIE	P	45 357	13 389	3 621	10 998	4 562	642	6 675	2 679	224	887	89 034	4,2
	%	50,9	15,0	4,1	12,4	5,1	0,7	7,5	3,0	0,3	1,0	100,0	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	P	76 715	848	4 394	3 500	4 632	714	10 441	4 525	137	1 311	107 217	5,0
	%	71,6	0,8	4,1	3,3	4,3	0,7	9,7	4,2	0,1	1,2	100,0	
WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	P	32 635	5 130	3	1 773	7 733	503	10 079	12 180	39	1 956	72 031	3,4
	%	45,3	7,1		2,5	10,7	0,7	14,0	16,9	0,1	2,7	100,0	
WIELKOPOLSKIE	P	85 606	391	31	438	5 974	166	6 158	7 092	381	533	106 770	5,0
	%	80,1	0,4		0,4	5,6	0,2	5,8	6,6	0,4	0,5	100,0	
ZACHODNIO- POMORSKIE	P	24 699	1 112	62	4 696	4 315	231	4 305	4 709	127	407	44 663	2,1
	%	55,4	2,5	0,1	10,5	9,7	0,5	9,6	10,5	0,3	0,9	100,0	
RAZEM	P	1 244 756	111 761	97 715	125 659	131 120	35 634	190 810	173 876	2 966	26 031	2 140 328	100,0
	%	58,2	5,2	4,6	5,9	6,1	1,7	8,9	8,1	0,1	1,2	100,0	

udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 0,6% w województwach: kujawsko-pomorskim, łódzkim i mazowieckim do 13,1% w województwie zachodniopomorskim.

Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 73,2% ogólnej powierzchni lasów poza PGL Lasy Państwowe.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela VIII-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela VIII-11).

Tabela VIII-12. Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Województwo	Miąższość grubizny brutto w tys. m ³										Ogółem		
	gatunek panujący												
	So, Md	Św	Jd, Dg	Bk	Db, Kl, Jw, Wz, Js	Gb	Brz	OI	Tp, Lp, Wb	Os	tys. m ³	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
M	1 446,3	4 343,7	19,6	521,7	2 005,2	22,8	586,6	536,6	117,4	296,5	9 896,4	2,1	
DOLNOŚLĄSKIE	%	14,6	43,9	0,2	5,3	20,3	0,2	5,9	5,4	1,2	3,0	100,0	
M	7 851,4	34,2	0,3	14,6	366,3	40,3	509,6	1 004,3	48,0	85,9	9 954,9	2,1	
KUJAWSKO-POMORSKIE	%	78,9	0,3	0,1	3,7	0,4	5,1	10,1	0,5	0,9	100,0		
M	33 026,8	224,5	2 401,6	2 972,8	4 886,4	2 551,9	3 944,4	3 322,6	27,7	1 188,9	54 547,6	11,5	
LUBELSKIE	%	60,5	0,4	4,4	5,4	9,0	4,7	7,2	6,1	0,1	2,2	100,0	
M	3 883,2	17,8	1,1	327,2	471,2	3,8	202,8	273,1	9,2	19,1	5 208,5	1,1	
LUBUSKIE	%	74,6	0,3	6,3	9,0	0,1	3,9	5,2	0,2	0,4	100,0		
M	24 692,8	73,9	44,9	69,2	1 131,7	40,5	1 926,1	1 973,8	23,9	169,7	30 146,5	6,3	
ŁÓDZKIE	%	82,0	0,2	0,1	0,2	3,8	0,1	6,4	6,5	0,1	0,6	100,0	
M	9 825,7	17 889,1	23 218,8	10 204,9	3 632,6	1 392,2	1 227,0	1 282,9	34,2	380,9	69 088,3	14,6	
MAŁOPOLSKIE	%	14,2	25,9	33,5	14,8	5,3	2,0	1,8	1,9	0,6	100,0		
M	62 812,3	251,6	272,3	56,4	3 551,4	269,0	6 079,6	8 063,0	81,3	637,5	82 074,4	17,3	
MAZOWIECKIE	%	76,6	0,3	0,3	0,1	4,3	0,3	7,4	9,8	0,1	0,8	100,0	
M	2 538,4	47,9	12,8	100,0	829,7	12,1	305,4	290,6	23,1	118,8	4 278,8	0,9	
OPOLSKIE	%	59,4	1,1	0,3	2,3	19,4	0,3	7,1	6,8	0,5	2,8	100,0	
M	16 664,3	797,8	7 591,5	16 427,1	1 653,2	1 429,8	1 471,9	2 580,6	38,5	312,8	48 967,5	10,3	
PODKARPACKIE	%	34,1	1,6	15,5	33,5	3,4	2,9	3,0	5,3	0,1	0,6	100,0	
M	32 966,4	2 940,7	0,3	2 199,9	604,4	5 530,6	7 689,8	15,6	630,9	52 578,6	11,1		
PODLASKIE	%	62,8	5,6	4,2	1,1	10,5	14,6	1,2	1,2	100,0			
M	13 878,1	252,0	4,0	959,9	471,2	76,1	996,8	478,4	8,1	77,1	17 201,7	3,6	
POMORSKIE	%	80,8	1,5	5,6	2,7	0,4	5,8	2,8	0,4	100,0			
M	10 097,9	3 648,3	1 256,5	2 425,4	968,1	130,8	1 167,1	566,9	51,0	167,4	20 479,4	4,3	
ŚLĄSKIE	%	49,5	17,8	6,1	11,8	4,7	0,6	5,7	2,8	0,2	0,8	100,0	
M	15 616,9	173,9	1 742,8	1 360,4	855,7	119,2	1 212,1	792,4	25,7	212,6	22 111,7	4,7	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	%	70,5	0,8	7,9	6,2	3,9	0,5	5,5	3,6	0,1	1,0	100,0	
M	7 030,2	1 023,6	1,2	370,3	987,4	100,9	1 677,4	2 151,7	10,4	386,1	13 739,2	2,9	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	%	51,1	7,5	2,7	7,2	0,7	12,2	15,7	0,1	2,8	100,0		
M	18 870,2	55,4	10,8	96,2	1 327,7	33,0	997,6	1 354,3	94,8	107,6	22 947,6	4,8	
WIELKOPOLSKIE	%	82,4	0,2	0,4	5,8	0,1	4,3	5,9	0,4	0,5	100,0		
M	6 710,4	327,9	36,3	1 349,5	1 026,3	47,5	878,0	1 075,5	33,3	79,7	11 564,4	2,4	
ZACHODNIO-POMORSKIE	%	58,0	2,8	0,3	11,7	8,9	0,4	7,6	9,3	0,3	0,7	100,0	
RAZEM	M	267 911,3	32 102,3	36 614,5	37 255,9	26 364,0	6 874,3	28 713,0	33 436,5	642,2	4 871,5	474 785,5	100,0
	%	56,6	6,8	7,7	7,8	5,6	1,4	6,0	7,0	0,1	1,0	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VIII-13. Waha się on od 49 do 72 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: małopolskim – 72 lata, dolnośląskim i podkarpackim – po 69 lat; natomiast najniższym w: kujawsko-pomorskim – 49 lat i warmińsko-mazurskim – 50 lat.

W zasięgach pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 55–68 lat, przy przeciętnym w kraju – 61 lat.

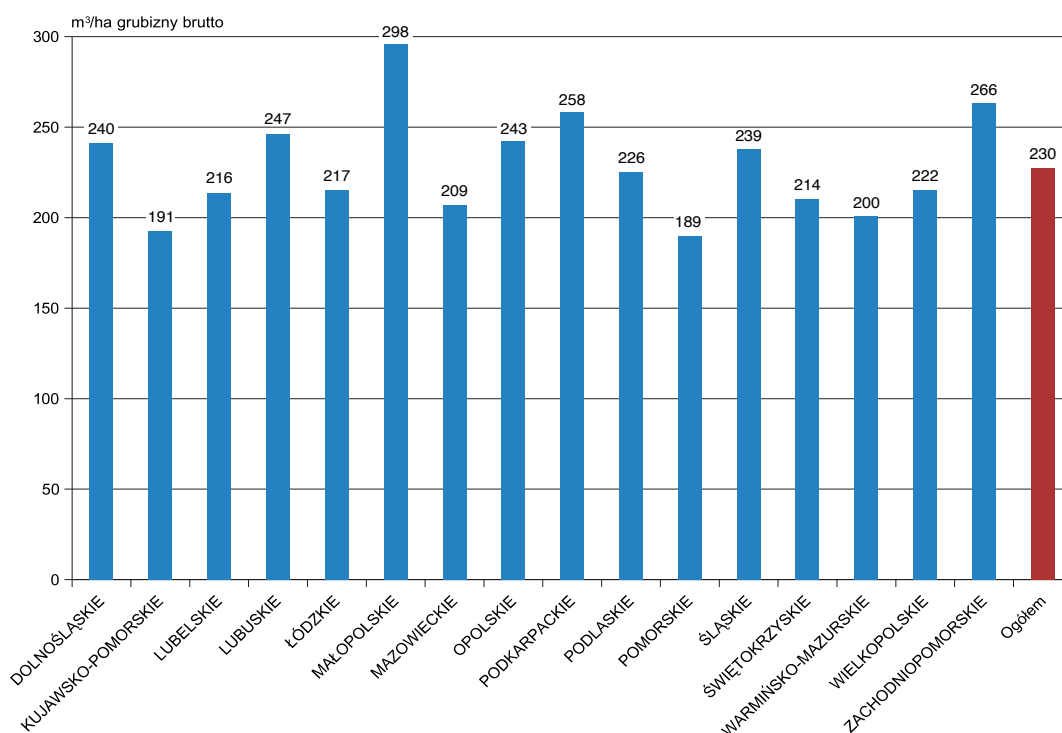
2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VIII-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 298 m³/ha, zachodniopomorskiego – 266 m³/ha, podkarpackiego – 258 m³/ha oraz lubuskiego – 247 m³/ha. Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (230 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: opolskiego – 243 m³/ha, dolnośląskiego – 240 m³/ha i śląskiego – 239 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: pomorskiego – 189 m³/ha, kujawsko-pomorskiego – 191 m³/ha i mazowieckiego – 209 m³/ha.

Tabela VIII-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność grubizny brutto w m ³ /ha
1	2	3
DOLNOŚLĄSKIE	69	240
KUJAWSKO-POMORSKIE	49	191
LUBELSKIE	62	216
LUBUSKIE	64	247
ŁÓDZKIE	56	217
MAŁOPOLSKIE	72	298
MAZOWIECKIE	58	209
OPOLSKIE	64	243
PODKARPACKIE	69	258
PODLASKIE	62	226
POMORSKIE	55	189
ŚLĄSKIE	64	239
ŚWIĘTOKRZYSKIE	57	214
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	50	200
WIELKOPOLSKIE	57	222
ZACHODNIOPOMORSKIE	68	266
Ogółem	61	230

Rysunek VIII-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Przeciętną zasobność w lasach poza PGL Lasy Państwowe według województw przedstawia dodatkowo rysunek VIII-6.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela VIII-14 przedstawia użytkowanie w lasach poza PGL Lasy Państwowe z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2010–2019). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość grubizny brutto została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela VIII-14. Użytkowanie w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Rok	Powierzchnia	Miąższość grubizny brutto	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do zasobów
	tys. ha	tys. m ³			
1	2	3	4	5	6
2009	2 021	bd.	1 513	1 892	bd.
2010	2 049	bd.	1 686	2 108	bd.
2011	2 067	bd.	2 088	2 610	bd.
2012	2 084	bd.	1 766	2 208	bd.
2013	2 091	bd.	1 644	2 056	bd.
2014	2 103	449 509	1 981	2 478	0,55
2015	2 115	455 428	1 830	2 288	0,50
2016	2 125	461 731	1 725	2 156	0,47
2017	2 132	471 001	2 067	2 584	0,55
2018	2 140	474 786	2 299	2 874	0,61

* Miąższość netto na brutto została przeliczona wskaźnikiem 1,25.

IX. ZAKOŃCZENIE

Przedstawione wyżej zasady oraz wyniki aktualizacji pozwalają na stwierdzenie, że aktualizacja w lasach poza Lasami Państwowymi jest jakościowo inna (mniej dokładna) niż w lasach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe, w których wyniki są opracowywane na podstawie powydzieleniowo aktualizowanych opisów taksacyjnych w ramach Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP). SILP obejmuje pełną i aktualną dokumentację urzędową o wysokiej jakości. Aktualizacja stanu powierzchni i zasobów drzewnych w lasach będących poza zarządem PGL Lasy Państwowe jest natomiast wykonywana na podstawie niepełnych danych, w części pobranych z nieaktualnej już dokumentacji urzędowej, niejednokrotnie niezweryfikowanej jakości.

Istotne znaczenie dla jakości zaktualizowanych danych ma również stosowanie w tych lasach szacunkowej metody określania miąższości, a nie metody matematyczno-statystycznej obowiązującej w nadleśnictwach Lasów Państwowych. Metoda szacunkowa prowadzi

generalnie do zaniżania wielkości zaktualizowanych zasobów drzewnych, czego wyrazem są m.in. wyraźnie mniejsze (o około 17%) wartości miąższości z aktualizacji w lasach prywatnych niż z wyników WISL.

Ważna jest zatem poprawa zarówno kompletności oraz aktualności, jak i jakości prac urzędowych w lasach pozostających poza PGL Lasy Państwowe. Dotyczy to zwłaszcza lasów prywatnych, gminnych oraz będących w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa. Z jednej strony wiąże się to z potrzebą przyspieszenia zlecenia wykonawstwa prac urzędowych, z drugiej natomiast z poprawą ich jakości, zarówno w zakresie opisu taksacyjnego, jak i określania zadań gospodarczych w zakresie użytkowania głównego (rębny i przedrębny). Ponadto działania te powinny w przyszłości być powiązane z wdrożeniem przez zarządzających lasami systemów zarządzania umożliwiających nie tylko pełną rejestrację wykonywanych czynności gospodarczych, lecz także powydzieleniową aktualizację opisów taksacyjnych (podobnie jak w Lasach Państwowych).

